

În amfiteatrele, laboratoarele, și sălile de seminar ale centrului nostru universitar, procesul instructiv-educativ se desfășoară din plin, reluat de curând după o entuziastă perioadă de activitate practică pe ogoarele județului Timiș, unde studenții, împreună cu cadrele didactice au participat la culesul roadelor toamnei.

La această oră, problema numărului unu a tuturor studenților este recuperarea întârzierilor determinate de prelungirea muncilor agricole.

De aceea, maxima concentrare de efort la cursuri, seminarii, în sălile de lectură ale bibliotecilor este un imperativ, este o datorie, este o problemă de răspundere profesională.

Obținerea de rezultate foarte bune în activitatea de pregătire politico-ideologică, profesională de cultură generală este modul cel mai firesc prin care studenții timișoreni, cu sprijinul competent al cadrelor didactice, întâmpină Conferința Națională a Partidului Comunist Român, precum și a XXXV-a aniversare a Republicii.

Hărnicia noastră, izvorînd dintr-o înaltă conștiință patriotică, a reintrat în domeniile minunate ale studiului, unde zeci de probleme noi își așteaptă soluțiile. Folosirea chibzuită a fiecărei ore, eliminarea risipei de timp trebuie să se constituie într-o preocupare cotidiană a fiecăruia.

Concentrîndu-ne eforturile asupra programei de învățămînt, solicitînd sprijinul cadrelor didactice, vom putea parcurge eficient drumul spre sesiune.

Dar în clipele de răgaz, să nu uităm variatele posibilități de recreere utilă pe care ni le oferă Casa de cultură a studenților, a cărei aniversare o serbăm cu bucurie în această lună, această lună.

Forum studențesc

Tinăra toamnă

Jarul de toamnă, adunat în
mănușchi,
Roșu carmin și galben brumat,
Zemoasele, dulci desfătări ale
roadelor

Grăind tumultuos despre noi,
Feriți de atingerea lor,
Nuntași din nou sîntem
Și avem
Picături de chihlimbar
În pahar
Și de roșu via
În destin.

Jarul de toamnă-1 nuntim
Tineri din nou
Și avem, fiecare din noi,
Sufletul plin.

LUMINITA MARINA

Dedicăm acest număr
Casei de Cultură a studenților, care împlinește
în aceste zile un sfert de
veac de existență.

17 ani de împliniri în slujba culturii

— interviu cu VALERIU PANASIU, director al Casei de cultură a studenților Timișoara —

— De cînd lucrați la Casa de cultură a studenților, cum ați ajuns și ce a însemnat pentru dumneavoastră munca în această instituție de cultură a studenților timișoreni?

— Am poposit în acest lăcaș de cultură la numai 8 ani de la înființarea sa, prin concurs, mai bine zis printr-un concurs de împrejurări, deoarece, pe vremea aceea, aveam de gînd să mă consacru definitiv carierei didactice: eram director la o școală din apropierea Timișorii, ca absolvent al Facultății de filologie din București, promoția 1958. Întimplarea a făcut să-mi arunc într-o zi ochii pe un anunț din ziar prin care se publica ocuparea prin concurs a unor posturi de metodiști la Casa de cultură a studenților, după care au urmat consultări în familie și, cum făceam naveta și nu eram străin de activitatea culturală, m-am „lămurit” că ar fi mai bine să fiu „la Casă”, adică „mai acasă”. Așa că, după ce s-au îndeplinit toate cele necesare, am fost încadrat cu data de 1 noiembrie 1965 metodist principal, încredinșîndu-mi-se conducerea sectorului muncii politico-ideologice, dar, fiind numai 3 metodiști dintre care, plecînd apoi 2, am fost nevoit să mă ocup, pe rînd, de toate aspectele activității instituției, sub îndrumarea acum regretatului conf. dr. ing. Ioan Păpa, pe atunci cadru didactic la Institutul politehnic și director al Casei de cultură a studenților. Exact după 4 ani, secretar al Comitetului de partid pe centru universitar fiind distinsul prof. dr. ing. Eugen Pom, am fost numit prin ordin al Ministerului Învățămîntului cu acordul C.E. al Consiliului U.A.S.C., director al unității, în urma eliberării din această funcție, la cererea sa, a conf. dr. Richard Sirbu care avea calitatea de cadru didactic cu norma de bază la Universitate. Iată cum, dacă îi mai amintesc și pe prof. Ion Pera și conf. dr. Victor Ardelean, care au girat destinele instituției la începuturile ei, am devenit la 1 noiembrie 1969, al 5-lea director al Casei de cultură a studenților timișoreni.

GHEORGHE CRIȘAN

(Continuare în pag. a VI-a)

DIN CUPRINS: Adunările de
lări de seamă și alogeri (com-
plexul studențesc și-a desemnat noii
săi reprezentanți) ● „O poveste cu
necunoscut sau cum se ratează două ac-
țiuni într-o singură seară” ● 65 de ani
de la Marea Revoluție Socialistă din Oc-
tombrie — evocare ● Cercurile de dez-
batere sau bucuria comunicării ● „Bună
vremea omule” — periplu de-a lungul
unui palmare ● Sinergetica — o știință
despre autoorganizare ● Cenaclul „Ex-
celsior — Pavel Dan” — 25 de ani fă-
că unul ● H.G. Wells — literatură S.F.
de Lucian Petrescu ● Lungul drum al
piesei către public — interviu cu Co-
stantin Rădoacă — studiul de teatru
Thalia ● Jurnalul excepțiilor — relația
student-profesor ● Statul medicului —
„Surisul american” ● Lex — „Chilipir-
gii” ● Voleiul — Cenușăreasa sportului
timișorean? ● Top disco ● Indiscreții
din discotecă ● Beijing — orașul celor
3 milioane de biciclete — jurnal de că-
lătorie.

Forum studențesc

● revistă a c.u.a.s.c. din centrul universitar timișoara ● anul X ● nr. 2 (80) noiembrie 1982 ● 16 pagini ● 3 lei ●

PANORAMIC STUDENTESC

O documentare model a cercului de presă al Casei de cultură a studenților și revistei „Forum studentesc” a avut drept țintă comuna Topoleva Mare și împrejurimile. La vremea când s-au copt merele și strugurii sînt ca mierea... (20 octombrie 1982) • După ani de folosință clădirea Facultății de electrotehnică are, în sfîrșit, firmă (la propriu). Evenimentul a fost sărbătorit printr-o prezență 100% a studenților la cursuri... • O inexplicabilă indiferență din partea celor care răspund de aspectul orașelului studentesc înconjoară căminele 5 și 6. Aici se impun măsuri administrative ferme și reeducarea adepților regretabilei mentalități de a arunca gunoiul pe fereastră... • Proiecțiile de film ce au loc în fiecare marți, la orele 20.00, în amfiteatrul EA1 încearcă să suplînească, și uneori reușesc, lipsa unei cinemateci studentești... • La 29 octombrie, în sala club a căminului 1 I.M.T., o numeroasă asistență a audiat „Impresiile de călătorie din S.U.A.” ale doctorului Petru Drăgan. De organizarea acestei reuniuni se face răspunzător anul IV MG. • În cadrul „Săptămîinii O.N.U. și a dezarmării”, vineri, 29 octombrie, în amfiteatrul „Dr. Petru Groza” al Institutului de medicină, a vorbit Ioan Mircea Pașcu, cercetător științific principal la Institutul de Științe Politice al Academiei „Ștefan Gheorghiu”, despre istoricul structura organizatorică și menirea O.N.U. „de a scoate utilizarea forței în afara legii”. Expunerea a fost precedată de filmul documentar canadian „La dernière chance”, realizat sub egida O.N.U. • Printr-o ținută artistică de excepție se remarcă expoziția personală de grafică și desen satiric a tînarului inginer la Electrotimîș Ștefan Popa — POPA'S. Expoziția a fost vernisată sîmbătă, 30 octombrie, la locul de muncă al artistului. • „Mulțumim” celor care, dînd foc gunoaielor din complexul studentesc, se erijează în nedoriți cavaleri ai salubrității. Știut fiind că fumul este o realitate inecăcioasă, de evitat chiar și atunci cînd provine de la un foc mai... sacru. • „Luați un par și dați în ei” — a fost sfatul, dat unui portar (ce-i drept, fără prea multă școală), de către lector dr. Ioan Resa, coordonatorului practicii agricole a studenților Universității la Recaș. Referirea, făcută într-o stare în care agresivitatea ține loc de cuvinte (deh, vinurile!), îi privea pe studenții ca-

re, ademeniți de reprezentanța în exclusivitate feminină a fermei 5, întîrziu la discuții cu preafrumoasele... • Mult mai pașnică, se pare, a fost expunerea „Libertatea și pacea reflectate în muzica simfonică și de operă” a prof. dr. Louis Turcanu (26 octombrie a.c., clubul căminului 1 I.M.T.). • În Aula Magna a Universității formația de teatru politic „Thespis” a Casei tineretului a prezentat, la data de 29 octombrie a.c., piesa „Zgura”, după un scenariu colectiv, inspirat din farsa „Conul Leonida față cu reacțiunea”. • Anunț în holul căminului 3 I.M.T.: „Persoana studiosă, care din interese pur anatomice și-a însușit osul de pe panoul alăturat, este insistent rugată ca după aprofundarea temeinică a morfologiei sus-numitului obiect să-l inapoieze proprietarei sau să-l depună la camera 203. În caz de forță majoră se poate aștepta pînă după coloeviul de osteologie.” • Între 28 și 30 octombrie s-au desfășurat în Aula Magna a Universității lucrările celei de-a XI-a Conferințe de betoane. Discuțiile au avut ca temă „Noi tipuri de structuri pentru construcții civile și industriale”. • La Facultatea de mecanică va fi vernisat în zilele următoare un „hol” de caricatură în care vor expune membri ai cenaclului „Ciclop” de la amintita facultate, precum și invitații lor. • Joi, 21 octombrie, a fost dată în folosință noua incintă — mai încăpătoare — a „Chim-club”-ului. Așadar, incetul cu incetul Facultatea de tehnologie chimică se constituie într-o instituție universitară cu toate cele necesare... • O analiză pertinentă, în termeni livresci, a textului „Mioriței” ne oferă cu generozitate gazeta căminului 3 I.M.T.: „Cea ce primează în toate analizele este interpretarea sa drept un străvechi... (cuvînt inteligibil) popular, merit să amintim (sic!) tînarul defunct în vechea stare pe care o părăsește brutal, fără a-și îndeplini integritatea dorințelor către colectivitate.” Săracul!... • În spiritul proverbului „Tăce-rea e de aur”, marea majoritate a gazetelor de perete din cămine păstrează în continuare o goliciune... de vacanță • În deschiderea actualei stagiuni Teatrul Național din Timișoara a prezentat la Facultatea de electrotehnică, în 22 octombrie, spectacolul „In cel mai fantastic amurg”.

L.T.&K.

Donare onorifică de sînge în Universitate

Donarea onorifică de sînge este un act social-umanitar de înalt patriotism, care se situează între acțiunile de solidaritate umană, eroice în modestia lor, care nu așteaptă cuvinte de laudă sau recompense imediate, ci doar recunoștința celui care primește, a omului uneori necunoscut care este salvat de la boală sau chiar de la moarte prin intermediul acestui medicament natural miraculos — sîngele.

Dovadă elocventă de altruism și generozitate, donarea de sînge se face de către oameni sănătoși, complet dezinteresați, care contribuie în mod voluntar la redarea sănătății sau salvarea vieții semenilor lor.

Orice persoană sănătoasă între 18 și 62 de ani, care acceptă deliberat să i se preleveze o cantitate de sînge corespunzătoare unei doze terapeutice folosite pentru transfuzii sau pentru producția de preparate derivate din sînge, este considerată donator. Trebuie precizat că prin cedarea acestei cantități care se repletează la o donare, organismul respectiv nu suferă turburări ci dimpotrivă, se produce o stimulare (biocivire) a hematopoezei medulare.

Scopurile dăruirii de sînge și cerințele merite sportive impuse de perfecționarea folosirii terapiei transfuzionale, de abordarea unor tehnici chirurgicale complexe și de producerea unei game din ce în ce mai largi de preparate din sînge uman, au contribuit la creșterea importanței actului donării.

Înțelegînd realele valențe ale acțiunii de donare, studenții universității timișorene au răspuns prompt apelului lansat de organizatorul activității de Cruce Roșie, fapt ilustrat și de medalia de argint pe centru universitar pe care a primit-o această instituție de învățămînt superior.

În mod deosebit se remarcă facultatea de științe economice, căreia i s-a decernat în acest an o diplomă de merit pentru creșterea numărului de donatori onorifici de sînge (la ora bilanțului — 88% din totalul donatorilor din universitate).

Avînd în vedere că din cadrul facultății de științe economice, această acțiune a fost susținută pînă în prezent numai de studenții secției economie industriei, vom evidenția pe cei mai activi donatori de la această secție doar: Mariana Iordache, Ovidiu Radu (IV Ec. ind.), Gabriela Farcas, Rozalia Medve, Ioan Pop, Maria Sechelea (III Ec. industriei).

Acțiunea de donare onorifică de sînge e în plină desfășurare, lista donatorilor nu este deci închisă.

LUMINIȚA M.

Mai prompt în hotărîri și mai concret în realizări

Joi, 5 XI 1982, Complexul studentesc și-a ales noi săi reprezentanți. E vorba de ședința adunării de dare de seamă și alegeri a Comitetului Studentesc de complex, care are loc din din doi ani. Departe de a fi arhiplin, amfiteatrul mare al Universității a fost totuși animat de o relativă prezență studentescă (poate că dacă evenimentul s-ar fi desfășurat în Complexul studentesc și ar fi fost mai bine popularizat, participarea colegilor locatari ai complexului la desemnarea aleșilor săi ar fi fost mai pleneră).

Ședința a fost condusă de către tovarășul Dumitru Tucu vicepreședintele cu probleme sociale al C.U.A.S.C al C.U.

Postul președinte al Comitetului de complex, Florin Ilieș, anul IV filologie (deci în viitorul apropiat absolvent) a prezentat o dare de seamă concisă și realistă, realism și dăruire studentească ce i-au înconjurat de fapt activitatea de pînă acum.

Surprinzătoare inerția participanților în fața discuțiilor critice pe marginea proiectului de plan de activități pe anul următor, inexplicabilă de altfel avînd în vedere multiplele probleme pe care le ridică acest complex în care ne desfășurăm o bună parte a vieții noastre studentești.

Iată cîteva opinii:

„Mi se pare o hotărîre limită, interdicția de a-ti vizita colegele de la alt cămin. Există situații cînd conlucrăm la proiecte, ori alte probleme ce nu pot fi rezolvate în hol, ori într-o improprie sau inexistentă sală de lectură.” (Stanca Adriana, II ASE)

„S-a promis racordarea a o serie de cămine la stația de radioficare. Căminul 2 MV așteaptă răbdător. Tot aici, de o săptămîină, apa caldă nu urcă decît pînă la etajul 1.

„Avem o ladă de gunoi în fața căminului, la a cărei folosință e înscrisă și cantina și care ne face atmosfera irespirabilă.” (Priboi Mihai, III ETC).

„La căminul 22 nici măcar spa rece nu urcă pînă la etajul 5. V-aș propune să reflectați asupra aglomerației de la cantina 1C. Și aș mai face viitorului

Comitet de complex o recomandare: să fie mai prompt în hotărîri și mai concret în realizări.” (Odagiu Dumitru, IV Mecanică agricolă).

„E un mister pentru noi de ce cantina 4C are atît de puțini abonați, în timp ce la cantina 1C servesc masa aproape jumătate din studenții căminuști abonați”.

„Cantina se confruntă cu o serie de probleme: lipsa de personal, indisciplina studentească, racordarea conductei de apă caldă la rețeaua I.C.R.A.L. Timișoara, care are programul ei specific și foarte multe altele. Dorim foarte mult să colaborăm cu Comitetul studentesc de complex.” (Limban Ovidiu, președintele Comitetului cantinei 1 C).

„Căminul 20 C nu are hol. El aparține în egală măsură și căminului 21. Orice coleg care vine să lucreze la proiect nu poate lucra pe măsură — de altfel ocupată de îndrăgostiți — iar clubul e pentru alte activități. Solicităm o altă sală de lectură.

Despre serviciile tehnice: etajele 3-4-5 stau fără lumină. Avem mari probleme cu instalatorul — refuză lucrările, vorbește urît, nu ne ajută.” (Cristea Lucia, III Mecanică, președinta căminului 20).

Iată numai cîteva dintre problemele complexului care sînt și obiective ce trebuie soluționate. Așteptăm ca actualul comitet să se pună pe treabă și să-și facă datoria.

„Asta e și dorința noastră — ne spune Bubaș Vasile, IV Mecanică, noul președinte al Comitetului studentesc de complex. Vrem să fim o organizație studentească, să ne structurăm munca pe problemele studentești.

Și pentru că nu din cauza mărimum sale Complexul studentesc timișorean a fost printre cele din urmă (de exemplu Complexul TV din Iași, cel mai mare din țară e pe primul loc în întrecere) vrem ca în anii următori să ajungă cel dintîi. Problemele concrete în care vrem să acționăm? Ele sînt acelea dintre care multe au fost ridicate și aici.

În activitatea mea de un an, ca vicepreședinte, am avut timp să reflectez asupra multor probleme, îndeosebi asupra faptului că nu trebuie să muncești de unul singur.

Pe lîngă asta, intenționez ca, alături de brigadă, să inițiez o formație de dans modern, dansuri populare (am găsit deja instructor) cîteva formații sportive și multe altele (de altfel se pare că vom avea o bază sportivă a Complexului).”

„Dorim să modificăm stilul de muncă de pînă acum al CSC mergînd pe calea conștientizării serviciului de autogospodărire. Totodată vom urmări îndeaproape activitatea cantinelor din Complex, modul în care se realizează respectarea drepturilor studentești (gramajul porțiilor, calitatea mîncării, a serviciilor prestate etc.)” (Giurgiu Stejărel, mecanică III, vicepreședinte cu probleme administrative și de autogospodărire)

„Am și eu în vedere multe lucruri: verificarea acțiunilor culturale care apar în programul de activitate al căminelor și care nu au loc reactivarea gazetelor și panourilor, realizarea unui afișier de mică publicitate studentească astfel încît biletețele cu anunțuri să nu mai stea pe toți stîlpii. Pe viitor vom face rost de mai multe abonamente și bilete la manifestări culturale așteptate (de exemplu Cenaclul Flacăra). Nu știu dacă vom putea avea o sală de activități culturale în interiorul Complexului. Oriçum, vrem ca, săptămînal, în cluburile căminelor să avem invitat din alte centre universitare ori din Timișoara, formații, grupuri artistice, astfel încît Complexul să fie la înălțimea prestigiului de centru cultural pe care îl are orașul. Sper să reușim!” (Mercea Emil, III Construcții, vicepreședinte cu probleme politico-ideologice, culturale și de presă).

HORIA DULVAC

Jurnalul excepțiilor

Pentru a-și masca neputința obiectivă în comensurarea și echivalarea valorilor spirituale, umanitatea și-a construit o vastă rețea de calificative care, accentuând empirismul, îngreună ascensiunea cunoașterii. Contradicția dintre obiect (spirit) și metodă (calificative) provine din contradicția inexpugnabilă dintre imaterialitatea celui dintâi și logica (forțată, am putea spune) celui de-al doilea termen al ecuației de „cuantificare” a umanului. Această voluptate a ierarhizărilor (evident perene) nu face decât să conserve instinctul primar de vinător (tristă relievă a atavismului...), prin care devenirea umană capătă, uneori, accente darwiniste.

Atunci când grija față de factorii cuantificatori este exagerată se ajunge la o scădere a atenției (ce ar trebui să fie firească!) față de om, în individualitatea sa. Mizându-se încă pe importanța imediată a unor rapoarte procentuale, se promovează letargia spirituală de inițiativă, a gândirii creatoare.

Aleatorul introdus de rețeaua de calificative se poate propaga, cu „ajutorul” formalismului, a convenționalismului, a superficialității și a tuturor celorlalte tipuri de neimplicare în toate nivelele socialului, ducând la folosirea cu randamente scăzute a potențialului uman.

Pentru exemplificare, să ne întoarcem la personajul nostru generic:

Cu subiectivitate despre... obiectivitate

Studentul. Prin însuși statutul său, el este cel mai în măsură să ne releve fisurile ce alterează viabilitatea calificativelor (respectiv a notelor). Pentru aceasta, vom încerca elaborarea unei scheme logice, sperând că în acest fel vom reuși să atingem cit mai multe din aspectele posibile ale fenomenului, din perspectiva particulară pe care o implică titlul rubricii noastre.

A. Studentul cunoaște materia (ceea ce nu înseamnă încă nimic) =

1. „Contacte” Student — Dascăl (adică note la seminar și nu numai... favorabile) = notă bună.

2. „Contacte” mai puțin favorabile =

a. Studentul stă bine „pe picioare” = eventual notă de trecere.

b. Studentul face și imprudența să fie emotiv = mai vine o dată.

B. Studentul cunoaște parțial materia =

1. Studentul are „baftă” = se aplică integral schema de la punctul „A”.

2. Studentul nu are „baftă” = a Dascălului este imparțial = mai vine o dată.

b. Studentul are funcții și a depus activități utile = notă chiar și bună.

C. Studentul nu cunoaște materia = se aplică schema de la punctul „B”.

La această sumară schemă mai putem adăuga și faptul că cei ajunși în sesiunea de toamnă au șanse sporite de a-și îmbogăți zestrea de note sub nivelul cunoștințelor de profil (în speță note de cinci...). Bineînțeles că nu sînt absolviți de la acest „tratament” cei care, din motive evidente obiective (boli grave, situații familiale limitate...) nu și-au îndeplinit obligațiile universitare la termenele prestabilite. Cei ocupați cu „a se scoate” (principiu generic al manifestării tarelor mic-burgeze) nu mai au timp de înțelegere.

Deplorabil este că producătorii acestor regretabile excepții se ascund în spatele jenantului „standard”: „Noi care am fost o generație sacrificată, am făcut față. Voi aveți toate condițiile asigurate. Ce mai vreți?”

Să nu uităm că aceste excepții se mai produc în societatea noastră socialistă, ale cărei eforturi nu cunosc decât o singură finalitate: INTERESELE OMULUI.

MARIUS MORARIU

PULS ÎNALT LA MEDICINĂ

Miercuri, 10 XI 1982 discipolii lui Hippocrate de la Facultatea de medicină, investiți cu încrederea de a purta cuvîntul în numele colegilor, de a hotări și acționa pentru și în numele lor au schimbat halatul alb cu haina festivă pentru a se întîlni într-o atmosferă festivă, cu trecutul și viitorul, sub semnul responsabilității comuniste. Cadrul, Conferința pentru dare de seamă și alegeri a Consiliului A.S.C. din facultate s-a instituit, așa cum se aștepta, într-un prilej de analiză de sinteză a faptelor, bune sau rele, care au marcat drumul colectivului și al fiecărui student în parte prin cei doi ani de studenție, în legislatura ce se încheie. Totodată, momentul, sintetizînd experiențele pozitive, evaluînd calitativ forțele disponibile a trasat noi direcții de acțiune, noi responsabilități, legîndu-le, prin forța opiniei colective, de numele, inteligența, voința și puterea de muncă ale celor mai buni studenți din facultate, aleși cu acest prilej ca reprezentanți ai intereselor, dorințelor, revendicărilor colegilor ce le-au dat mandatul pentru o nouă etapă de muncă și viață studentescă.

Ordinea de zi: materialele de lucru, desfășurarea Conferinței au respectat prevederile din Statutul U.A.S.C.R. Darea de seamă prezentată de fostul președinte al Consiliului nostru, studentul Dorin Grigoraș a găsit suficient spațiu pentru a evidenția și lipsa de personalitate a unor organe alese din cadrul consiliului. Analizînd obiectiv realizările bune dar și minusurile din activitatea consiliului, din activitatea individuală a unor tovarăși, materialul prezentat a fost unanim apreciat ca bine întocmit.

Luările de cuvînt, ca întotdeauna cînd lista de pe masa prezidiului e prea generoasă au reușit prin intervenții competente să completeze darea de seamă, să întregască biografia faptelor frumoase, a realizărilor studenților comunisti din

facultate, dar și să dea senzația, pe alocuri, a unui grad de superficialitate, de lipsă de maturitate, de formalism. Au fost unanim apreciate (și chiar aplaudate) intervenții cu mare putere de penetrație spre fondul problemelor cu care se confruntă munca de activist, viața de student. Dar. Rodica Mihăiescu, președintele Consiliului U.A.S.C. din institut, Dan Cioată, vicepreședinte, Romanița Glăja, șefa cercului de presă, Lilliana Iova; președinta Comitetului căminului 1, Dan Părvulescu, șeful cercului foto au vorbit cu discernămint, responsabilitate și maturitate, ridicînd la lumina aprecierilor obiective cîrmele din realitatea confruntărilor cotidiene și de durată în tumultul vieții studentesci. Ca întotdeauna, aproape prin vorba înțeleaptă, prin fapte, prin învățături dar și cu simțirea de problemele studenților, tov. conf. Achim Gaja, secretarul Comitetului de partid al facultății a prezentat o amplă analiză personală a activității consiliului la finalul mandatului, plină de povește pornite din bogata experiență și înțelepciune. La înălțimea misiunii, tov. Horia Ciocirle, secretar al Consiliului U.A.S.C. din C.U. și tov. Mircea Cranta, delegat al Consiliului U.A.S.C.R.

„Nu sînt medic, spunea tovarășul Cranta, dar luînd de cîteva ori pulsul Consiliului de la Medicină, am constatat valori în plus și minus față de normal”. Pulsul stării de spirit a participanților a devenit foarte înalt, în momentul cînd celor mai merituoși activiști ai vechiului consiliu li s-au înmînat diplome ale Consiliului din C.U. Punctul doi al ordinii de zi: schimbarea de mandate, alegerea noului consiliu și al comisiei de cenzori, confirmarea și alegerea delegaților și reprezentanților pentru nivele superioare de decizie a finalizat căutări de durată pentru a-l propune și alege pe cei mai buni. Așteptăm ca numele lor să-și reclame dreptul la popularitate și popularizare, prin fapte și, se pare, e mare nevoie de fapte în Consiliul de la Medicină.

DANIEL BUMB

O POVESTE CU NECUNOSCUTE

Sau cum se pot rata două acțiuni într-o seară

În numărul 1 (79) din septembrie-octombrie 1982 al revistei „Forum studentesc” apărea un mic anunț referitor la întîlnirea redactorilor și colaboratorilor revistei cu cititorii — unic conservator și suprem critic — în clubul căminului 13 C.

„Forum studentesc” și-a creat o tradiție din a organiza astfel de întîlniri — de fapt prilejul unui schimb de opinii absolut colegiale — în urma cărora s-au născut polemici constructive, și noi rubrici, s-au descoperit colaboratori.

Spre mirarea redactorilor și a cititorilor prezenți la întîlnire, acțiunile s-au suprapusese ședința de dări de seamă și alegeri a respectivului cămin.

Deoarece acțiunea fusese programată și pregătită mult timp înainte, popularizată prin intermediul revistei și rețelei de difuzare a studioului studentesc teritorial de radio, vina eșecului organizatoric o poartă numai și numai acei care au acceptat să fie gazde (deci și-au asumat și răspunderea ce rezultă din această calitate), și anume, Comitetul căminului 13 C.

— Nu-i nimic, am asistat cel puțin la o ședință de dare de seamă și alegeri bine pregătite, ar fi putut afirma redacția „Forum-ului studentesc”, mulțumindu-se măcar cu atît.

În sala de la parterul căminului unde a avut loc ședința erau prezente 64 de persoane. Dintre acestea cinci erau în prezidiu, iar șapte erau redactorii ai revistei Forum studentesc. Căminul 13 găzduiește circa 500 de studenți. A fost oare ședința statutară? „Nu, nu a fost statutară” — ne spune Daniela Popa, președinta C.A.S.C., a Facultății de filologie, cea care a condus ședința, fiind și ea locatară a acestui cămin. În acest caz nu era mai indicată amînarea ei pentru o altă zi ce urma

a fi stabilită ulterior, permițînd în același timp redacției să-și desfășoare întîlnirea cu cititorii?

Convocatoarele cu care șefele de palier s-au plimbat pe la fiecare cameră au fost în mare parte semnate.

Am încercat să găsim cauza absențelor, intrînd, însoțiți de Gerlinde Polen, fosta președintă a căminului, în cîteva camere luate la întîmplare.

c 140 — Barbura Florica, III Matematică — nu știa de ședință. Papuc Rodica, III Matematică (locuiește la 1°) a semnat convocatorul, dar nu a fost la ședință. „S-a luat la discuții în cameră”.

c 132 — Nu a fost cu convocatorul pe la ele. Nu au fost acasă. Nu știau de ședință.

c 119 — Milică Mariana IV EI — A uitat. Are mult de învățat. I se pare că toate alegerile sînt formale, se stie dinainte cine va fi ales. I-am pus întrebarea firească: „Știi cine a fost aleasă președintă a comitetului?” „... Gerlinde... nu...?”

Nu stimată Mariana Milică, Gerlinde nu mai este președintă. În locul ei a fost aleasă Chira Margareta. A fost o alegere bună? Se pare că da: „este o fată foarte capabilă, cu un simț practic deosebit de dezvoltat” — ne spune Gerlinde. Am auzit însă pe coridor regrete că fosta președintă a fost schimbată, regrete afirmate însă de studenți care nu au fost la ședință și care, prin prezența lor acolo, ar fi putut să-și depună votul pentru aceea pe care și-o doreau ca președintă.

Sînt lucruri nu prea plăcute pe care le-am aflat la căminul 13 și ne pare rău, căci am auzit pînă acum, și sperăm că vom auzi și în continuare multe vești bune de la acest cămin.

CRISTI TAVAC

Locul unde totdeauna se întîmplă ceva

La prima vedere o clădire obișnuită, cu două etaje, aliniată armoniei zonale, cu o linie sobră. Într-un cuvînt o clădire pe lingă care poți trece agale, fără să-ți atragă atenția prin ceva. Departe de inima orașului universitar, la un pas de tumultul străzii, dincolo de impresionanta (totuși) poartă a Casei de cultură, cine și-ar închipui că tocmai aici zi de zi, dar mai ales seară de seară, are loc o efervescentă activitate creatoare studentescă.

În interior totul pare altfel; bolți înalte, spații largi (neîncăpătoare însă la orele de vîrf, motiv pentru care utilizarea intensivă s-a impus cu stringență). În interior Casa de cultură a studenților începe de la nivelul — 2 metri, acolo unde funcționează (uneori zi și noapte) laboratoarele cercului foto „Iris”, unde este amplasată spațioasa sală „a oglinzilor”, în care repetă Ansamblul „Doina Timișului” — cel care a obținut nenumărate trofee naționale și internaționale sub conducerea maestrului coregraf Emilian Dumitru („veteranul” Casei, prezent aici aproape de la constituirea ei) și a prof. Achim Ciucurel. În apropiere repetă proaspăta formație rock condusă de Daniel Fischer și Daniel Caran. Cu toate acestea ședința de redacție a „Forumului” se desfășoară în condiții optime, pregătindu-se noul număr.

Parterul este suprasolicitat; doar aici este sala de spectacole (unde chiar acum se produc membri ai cenanului artelor ALMATIM), dar nu numai ea, ci și sala în care cercul de presă își susține dezbaterile sub îndrumarea Danielei Dinu.

Expoziția de bibliofilia a prof. univ. dr. Ion Iliescu, dedicată personalității lui B.P. Hasdeu, ne vorbește despre pasiunea unei vieți închinată cărții.

Etajul I — mai liniștit — aparține cîncubului „Gaudemus” (ale cărui producții ne-au obișnuit numai cu premii, cenanului de umor „Ciclop” (caricaturistii de aici obținînd numeroase premii, mai ales peste hotare), galeriei de artă în care expune un exuniversitar timișorean, ing. Tar M. Bela (toate acestea coordonate îndeaproape de spiritul critico-umoristic al lui Nicolae Lengher), birourilor contabilității și administrativului (locuri unde studenții vin cu mare plăcere să-și ridice premiile, dar și cercurilor de dezbateri (în seara despre care scriem, în cadrul actualității politico-economice lector dr. Corneliu Popeji conferința despre binomul dezarmare-dezvoltare).

Ritmurile debordante ale muzicii rock și disco ne vorbesc de la sine despre seriile culturale organizate la etajul al II-lea în cadrul „Index 203” de Nicolae Voln și George Miloș, sala fiind utilizată și, pentru repetițiile grupului rock „Celelalte cuvinte”. Dar etajul ultim nu înseamnă numai muzică, ci și teatru (aici fiind amplasat studioul de teatru THALIA în limba română, maghiară și germană), Salonul literar artistic găzduind și furtunoasele dezbateri ale cenanurilor „Excelsior — Pavel Dan”, „H.G. Wells”, „Mladice”, cu care Violei Marineasa se bate pentru un loc sub soarele literaturii.

Și nu întîmplător am supranumit Casa de cultură a studenților locul unde se întîmplă totdeauna ceva, ci tocmai pentru că această fină instituție (aniversează doar 25 de ani) este sediul unor permanente activități deosebite. Dar „Casa” nu înseamnă doar o însușire de activități mai mult sau mai puțin interesante, ci în primul rînd oameni (și ar fi nedrept să nu-i amintim aici pe directorul acesteia prof. Valeriu Panasiu, omniprezent la toate etajele, de dimineața pînă seară tirziu), înseamnă zeci de mii de studenți care pășesc anual pragul instituției, înseamnă pasiune și multă dăruire din partea tuturor.

CONSTANTIN MARASCU

Scrisoare deschisă adresată tineretului universitar timișorean

Având în vedere rodnică activitate pe care ați desfășurat-o, sub îndrumarea organelor de partid, alături de zecile de mii de elevi și oameni ai muncii, în vederea îndeplinirii în timp optim a lucrărilor de recoltare și însămînțări în unitățile agricole de stat și cooperatiste, Secretariatul Comitetului județean de partid Timiș, Comitetul de partid al Centrului universitar, Consiliul rectorilor și Consiliul U.A.S.C. al Centrului universitar vă adresează cele mai calde felicitări dumneavoastră — studenții și cadrele didactice care ați participat nemijlocit la lucrările agricole ale acestei toamne.

Simțindu-se părtaș la magnifica strădanie a întregului popor de a duce la bun sfârșit obiectivele revoluției agrare preconizate de gindirea revoluționară a secretarului general al partidului, tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU,

studenții și cadrele didactice ale celor 4 institute din centrul nostru universitar au contribuit cu deplină responsabilitate la efectuarea lucrărilor din această campanie agricolă.

Faptul că în județul Timiș recoltările și însămînțările s-au încheiat cu aproape o lună mai devreme față de anul trecut constituie și o mândrie a studenților centrului nostru universitar.

Strădanțiile tineretului universitar timișorean s-au materializat în prestarea a 203.172 zile muncă, de către 13.800 de studenți, munca efectuată având o valoare de aproape 3.000.000 lei. Dar nu această sumă realizată este cea mai grăitoare, ci aportul dumneavoastră concret la îndeplinirea cerințelor campaniei agricole de toamnă.

...la „U”

Campania agricolă...

... dincolo de imaginea sa romantică (două săptămâni undeva la țară — seri cu lună plină, chitări, veselie — departe de trepidățiile orașului), rămîne totuși o experiență dură,

o duritate ce rezultă prin însumarea acelor inconveniente ce trebuiau depășite — lipsa dușurilor, interminabilele dormitoare cu paturi cazon, scutul de dimineață, îndeplinirea normei.

Gazdele noastre ne-au oferit cele mai optime condiții ce puteau fi asigurate în cadrul fermelor: lenjerie curată, apă caldă, mîncare îndestulătoare

(am auzit chiar o ofertă: „schimb cartelă la cantina „U” contra similar cu o singură masă la I.A.S. Recaș). Și totuși... într-o seară ca asta m-aș fi plimbat pe malul Begăi cu EA. Dar noi am fost chemați aici pentru că era nevoie stringentă de noi, de elanul nostru, de simțul nostru înaintat al datoriei de a „face treabă bună”, așa cum am auzit vorbindu-se în mai toate fermele din județ despre toți aceia dintre noi ce s-au aflat în aceste zile pe ogoare.

de la ELECTRO...

Tovarășul asistent Ionel Sabin ne caracterizează sintetic munca studenților anului III ETC. Cei 47 de studenți lucrează zilnic de la 8 la 17, cu o pauză de prînz, în care masa se servește la cantina fermei IV. Norma de 25 coșuri este depășită de toți studenții (n.r.: asta nu înseamnă că norma a fost astfel fixată încît să poată fi ușor depășită), ceea ce asigură o recoltă zilnică de 14 tone pe zi, adică de 53 lei pe student.

„Sîntem mulțumiți de aproape tot, mai greu e după muncă, totul reducîndu-se la fotbal, joc de filcăi (joc de cărți din Ardeal), vizionare TV. Norma nu ne-a creat nici un fel de probleme” (Boldea Ion, Morariu Marius, Moiceanu Victor, Cărăbar Radu, Noaghea Cătălin, Lupu Ilie, Talpoș Constantin — an IV E).

Pagină realizată de cercul de presă

Frumos acest sfîrșit de toamnă în care prelungim despărțirea de zilele litoalului așteptînd ca prima zăpadă să-și ningă petalele peste tot ceea ce acest an ne-a oferit frumos și greu sau nici frumos nici greu. Parțiale, plimbări, examene, iubiri, cărți, litoral, Izvorul Mureșului, iarăși școală, campanie agricolă, ba... Da, campanie agricolă. Mai mult sau mai puțin campanie însă sigur agricolă, cu „cantonament” la fața locului sau cu deplasare zilnică dus-întors, cu porumb, mere, struguri, sfeclă sau cu... autobuzul, de dimineața pînă la prînz fără mîncare sau de la prînz pînă seara, cu plecarea din zori (uneori tot fără mîncare), cu rampaș sau cu ploaie într-o curgere de două pînă la trei săptămîni de-a lungul și de-a latul unuia dintre cele mai întinse județe ale țării. Privită în urmă nici nu pare atît de nesfîrșită sau obositoare cum tuturor aceluia ce „pe loc” sau din timp s-au gîndit cum să-și ofere în schimbul ei existența și siguranța atmosferei urbane.

Este adevărat că a dormi în încăperile unei foste mori (la Saravale) amenajate ca dormitoare, a te spăla înainte de masă în riul care nu trece niciodată pe aproape de locul unde muncești sau a hoinări ulițele satelor în seri fără lună, stele sau becuri sînt lucruri pline de farmec. Însă prea mult farmec strică... Aici un singur duș pentru... 100 de persoane (I.A.S. Recaș), dincolo spălătorul e undeva afară, picurînd atît de încet încît te aștepți să înghețe (I.A.S. Saravale), în altă parte toaleta îți crează un adevărat complex de inferioritate față de alte specii animale (I.A.S. Teremia Mare) ca să nu mai vorbim de faptul că în unele locuri destul de rare se întîmplă ca numărul tacimurilor să coincidă cu cel al studenților.

Înțelegem că este greu pentru conducerea unităților agricole să ne ofere toate condițiile pe care le solicităm. Dar acele unități care apelează de cîțiva ani la ajutorul institutelor de învățămînt sau se gîndesc la o colaborare viitoare sînt obligate să ofere condiții care să nu necesite „fuga” pentru un duș la Timișoara (cei cărora distanța le-o permitea). Deși munca studenților a fost în fiecare an apreciată, răspunsul celor care beneficiază direct și imediat de această muncă se lasă așteptat. Au așteptat și studenții Facultății de electrotehnică la Recaș și la Teremia Mare. Uneori singuri, alteori însoțiți de prezența unor cadre didactice, care au reușit de fiecare dată să simtă momentele de nehotărîre ale studenților și să le suprimă. Cu o glumă, un cuvînt bun, rareori cu o sancțiune au făcut ca aprecierile (și nu sînt puține referitoare la munca studenților) să se datoreze și activității lor de pedagogi (conf. dr. Ștefan Chișu, conf. dr. N. Turtoi, prof. A. Lăzăreanu, precum și tovarășii asistenți: Jurcă, Dușa, Dandea etc.). Nu de puține ori, studenții anului IV E, vorbind despre practica de la Teremia Mare, evocă cu nostalgie atmosfera deschisă, prietenească dar și exigentă creată de tov. as. Ș. Gruia de la Catedra de electroenergetică, care îndeplinea, neobosit, munca a doi studenți la încărcarea strugurilor în benă.

În acest fel toți au avut de cîștigat, și conducerea facultății și studenții. E vorba și despre acea grupă ce a terminat cu o săptămînă mai devreme norma ce le-a fost stabilită. Am ajuns prea tîrziu ca să putem sta de vorbă cu acei studenți. Terminaseră și primiseră aprobarea tovarășei prodecan Doina Drăgulescu de a pleca. De fapt am fost „un pas” în urma tovarășei prodecan în periplul dinsei pe la ferme și am putut înțelege atitudinea ireproșabilă (cu mici excepții) a studenților de la Electrotehnică. Conducerea facultății i-a sprijinit: fie cu un televizor, cu asigurarea echipamentelor de protecție fie cu susținerea clauzei din contract referitoare la zilele ploioase.

N-am reușit să o întîlnim pe tovarășa prodecan în nici una din ieșirile sale pe cîmp, în schimb l-am găsit pe tovarășul conf. dr. Mihalache Turtoi care ne-a oferit imaginea pe care o căutam. Intransigent, ba chiar dur la început („ce-i cu voi aici, ce căutați?”) ne-a dezvăluit în cele din urmă atașamentul față de studenți („mai e un rînd? Hai să terminăm și apoi mergem la fotbal... și tu, Daniele, cînd mai faci fotografii pune și film în aparat!”).

Așa a fost toamna aceasta. Așa am văzut-o noi.

Recolta anului 1982 a fost bogată, motiv pentru care s-a apelat la ajutorul studenților. Rezultatele foarte bune obținute de ei îndreptățesc increderea tovarășului director al I.A.S. Teremia Mare, Colțea Ioan, cel care a insistat să se lucreze în această campanie cu studenții. Dinsul ne mărturisează: „Studenții Facultății de electrotehnică au dat dovadă de seriozitate și muncă în ere de muncă ori de cite ori au fost solicitați”. Activitatea lor am apreciat-o ca deosebit de rodnică, numai într-o săptămînă s-au cules 300 t de struguri, ceea ce înseamnă pe lingă acoperirea cheltuielilor de masă un beneficiu de 12.500 lei.

Zilele ploioase au și ele farmecul lor. După o masă servită în fața dormitorului, discoteca „Electro” (Plavoșin Dan, Drăgan Teribiu) asigură o atmosferă cit se poate de plăcută.

Conf. dr. MIHALACHE TURTOI

65 de ani de la Marea Revoluție Socialistă din Octombrie

— Evocare —

MOTTO :

„Mult va ține a noast'robie
Pînă cînd noi vom tăcea?
Ei, tovarășe, e timpul lanțului
a înlătura!“
(refren revoluționar rus)

La începutul lui aprilie 1917, cînd Lenin se întorcea în Rusia din Zürich-ul gazdă a ultimei sale perioade de exil, comunistii ruși aveau de rezolvat două probleme nevralgice: încetarea războiului și preluarea puterii în Statele de deputați ale muncitorilor. Războiul, continuat de guvernul instaurat în februarie 1917, făcea să se verse sîngele masele largi ale poporului, agrava foametea la orașe și ruina la sate. Dacă ostașii de pe front riscuau pedepse aspre pentru refuzul de a lupta, iar țărănul rus, sărac și ignorant, suporta cu răbdare o seculară jugul mizeriei, în schimb muncitorimea din centrele urbane educată și călătită de partidul bolșevic, va fi aliatul de nădejde al lui Lenin.

Cînd după 4 iulie 1917 contrarevoluția va triumfa în Rusia temporar, Lenin arăta că puterea nu mai putea fi luată pe cale pașnică. În aceste condiții istorice ideile leniniste devin o forță materială. Clasa muncitoare, avangarda revoluției, devine factor unificator în soviete, consolidează sindicatele și dictat de împrejurări, făurește arma de temut a revoluției: gărziile roșii.

În toamna lui 1917, cînd comunistii ruși vor deține majoritatea în Statele de deputați ale muncitorilor și soldaților din Petrograd și Moscova, într-o situație internațională favorabilă, victoria Revoluției din Octombrie a fost rapidă. În Petrogradul revoluționar, Guvernul provizoriu și-a păstrat ultimul bastion în Palatul de Iarnă, vechea reședință a Romanovilor. În noaptea de 25 spre 26 octombrie (7—8 noiembrie) 1917, Palatul de Iarnă, atacat de luptători ai gărzilor roșii, apărât de iuncherii cu o stare de spirit șovăielnică, va cădea. Știrea victoriei marii insurecții proletare în Petrograd a ajuns la Smolnii, unde avea loc Congresul general al Sovietelor din Rusia.

În cea de-a doua ședință a Congresului, din noaptea următoare preluării puterii de comunistii ruși, glasul lui Lenin va reuși să acopere bubuitul tunurilor de pe front, iar mintea sa lucidă va face să triumfe rațiunea. Iată cum prezintă N. D. Cocea citirea decretului asupra păcii, moment premergător constituirii organelor centrale ale puterii sovietice: „Iar cînd a venit rîndul ultimului articol, al aceluia care încorona într-o singură frază toată opera de pace și socialism a marii nopți revoluționare, Lenin, aruncînd hîrtiile răvășite, a ridicat și el brațul în aer, a votat și a lăsat să-i cadă palma întinsă, grea, masivă, peste toate privilegiile trecute, ca un cuțit de ghilotină“. Decretul asupra păcii, prezentat de Lenin, proclama principiul noi în relațiile dintre state, principiul de condamnare războiului ca mijloc de rezolvare a problemelor litigioase și urmau să asigure raporturi de prietenie între popoare și state.

Mișcarea revoluționară din România, cu vechi tradiții de solidaritate muncitorească internațională, a înțeles cu justete fenomenul revoluționar din Rusia, dorința de pace a poporului rus. Într-un manifest din decembrie 1917 se afirma: „...pacea a fost cucerită pe baricadele Rusiei, cu sîngele revoluționarilor, muncitorii și țărani călăuziți de lumina socialismului.“

Analizînd evenimentele istorice din octombrie (noiembrie) 1917 cît și implicațiile acestora asupra năzuințelor de unitate națională a românilor și a dezvoltării mișcării muncitorești din România, tovarășul Nicolae Ceaușescu sublinia faptul că prăbușirea țarismului, victoria Revoluției din Octombrie, au creat condiții pentru dezmembrarea imperiului austro-ungar și în acest context, pentru realizarea statului național unitar român, ce încununa „lupta de secole a maselor populare române din toate cele trei provincii românești.“ Referindu-se la aceleași evenimente, secretarul general al Partidului Comunist Român, arăta: „În România, vestea victoriei Revoluției din Octombrie a fost salutată cu profundă simpatie și entuziasm de oamenii muncii, care și-au manifestat activ solidaritatea cu țîna războiului sovietic, prin ample acțiuni desfășurate pe întreg cuprinsul țării, prin participarea nemijlocită cu arma în mînă, a unui număr însemnat de fii ai poporului nostru la apărarea statului sovietic.“ Aceste acțiuni de înaltă solidaritate se înscriu ca momente semnificative în istoria legăturilor revoluționare dintre muncitorii celor două țări „au reprezentat o manifestare vie a prieteniei dintre poporul român și popoarele U.R.S.S.“

Realizată prin eroica luptă a muncitorilor și țărănilor din Rusia, conduși de Partidul comunist, avînd în V. I. Lenin un mare conducător, Marea Revoluție Socialistă din Octombrie pune bazele primului stat socialist din lume. Adîncind criza generală a capitalismului, ea va da „un puternic avînt luptei clasei muncitoare, a forțelor progresiste de pe toate meridianele pentru eliberare socială și națională.“

DINU BARBU

Cercurile de dezbatere sau bucuria comunicării

Ușor abordabil, dar în același timp greu de găsit (în 10 minute, în timp ce audia doi membri ai cenaclului artelor „ALMATIM“, a fost solicitat în nu mai puțin de trei locuri diferite; la „INDEX 203“, la telefon și, în final, la o acțiune în cadrul „Actualității politico-economice“), Constantin Mărăscu, și-a propus să amînăm discuția pentru ora 22,30, oră la care de regulă activitățile serii se încheie sau se pregătesc de încheiere.

Zimbitor (chiar și la această oră?!), se lasă convins să vorbim despre ceva serios, despre cercurile de dezbatere pe care le conduce.

„Actualitatea politico-economică“, cercul cu cea mai mare audiență la public (peste 80 de participanți la fiecare acțiune), este locul unde se dezbate multiplele aspecte ale politicii interne și externe ale partidului și statului nostru, locul unde problemele și fenomenele economice sînt disecate în cele mai mici amănunțe. Aici sînt invitate o serie de personalități din diferite domenii de activitate: cadre didactice universitare, economiști, ziariști, comentatori politici etc., personalități care reușesc de fiecare dată să îmbrace probleme aparent aride într-o haină care le face ușor accesibile. Dacă ar fi să amintim cîteva dintre acțiunilor reușite din acest an universitar am enumera: „Tradiții ale mișcării muncitorești din Banat“ (prof. univ. dr. Viliam Martin), „Implicațiile nivelului ridicat al dobinzilor pe plan mondial asu-

pra economiei României“ (prof. univ. dr. Virgil Schiopescu), „Binomul dezarmare-dezvoltare“ (lector univ. dr. Corneliu Popeș), urmînd să fie dezbătute o altă serie de teme de interes major, cum ar fi „Leul-valută și condițiile necesare realizării lui“, „Viitorul social — teoria creșterii zero“, „Tendințe noi în politica țărilor industrializate față de cele în curs de dezvoltare“ și, bineînțeles, nu vor lipsi dezbaterile pe marginea lucrărilor Conferinței Naționale a P.C.R.

Remarcăm în trecut faptul că aria dezbaterilor cercului s-a lărgit, cuprînzînd nu numai sfera politicului (cum era Tribuna actualității politice), ci și pe cea a economicului — aceasta probabil și datorită formației profesionale a lui Constantin Mărăscu (economist).

În ceea ce privește cercul de dezbatere „Orizont materialist științific“, aflăm că este astfel orientat încît să răspundă diverselor probleme ridicate de educația ateist-științifică a studenților.

Dezbaterile, susținute nu numai de cadre didactice universitare sau sociologi, ci și de membrii brigăzii studențești de răspîndire a cunoștințelor științifice a Universității, se bucură de un real interes, suscitînd largi comentarii obiective.

„Religia în istoria popoarelor lumii“, „Mituri esențiale“, „Religia între ignoranță și fanatism“, iată numai cîteva dintre titlurile acțiunilor care s-au desfășurat sau se vor desfășura în cadrul acestui cerc.

Și vorbind despre perspective, Constantin Mărăscu ne amintește de cercul de sociologie, care va demara în luna noiembrie și în care își pune mari speranțe. În urma discuțiilor preliminare cu cîteva dintre potențialii membri ai acestui cerc s-a stabilit programul acestuia („Sociologia culturii“, „Sociologia între intenții și realizări“ etc.) și, mai mult, chiar cîteva dintre posibilele teme de abordat în Centrul nostru universitar („Opțiuni pentru activități culturale“, „Cum se integrează proaspeții absolvenți în producție“, sau în județ („Ce discipline credeți că ar fi trebuit să vi se predea la facultate?“ — anchetă printre cadrele de specialități diferite, la zece ani de la absolvirea facultății) etc.

Sîntem convinși că dacă se va forma un nucleu puternic cercul nu va fi numai viabil, ci va avea chiar eficiență și se va bucura de o largă audiență, sociologia fiind un domeniu extrem de pasionant.

Desigur, despre activitatea acestor cercuri, la care se pot adăuga „Sîntem aici de peste 2000 de ani“ și cercul de economie aplicată, s-ar putea vorbi și scrie multe, intrucît ele polarizează și pot polariza în continuare atenția asupra unor probleme esențiale ale vieții politice, economice, sociale, istorice, dar cum orele la care discutăm sînt mai mult decît înaintate, ne oprim deocamdată aici.

MIHAELA PARVAN

ISTORICUL PROBLEMEI CONTINUITĂȚII (I.)

De-a lungul întregului ev mediu aproape nimănui nu i-a trecut prin mînt să conteste legitimitatea existenței dintotdeauna a românilor în spațiul Carpați-Danubiano-Pontic. Se constituise chiar o opinie istorică ce depășea fruntariile zonelor noastre, potrivit căreia locuitorii Țării Românești, ai Moldovei și ai Transilvaniei erau socotiți continuatorii firești ai generațiilor ce trăiseră în îndepărtatele timpuri daco-romane. Se insistă, este adevărat, asupra preponderenței elementului roman în defriamentul celui dacic în structura etnică a noului popor rezultat, lucru firesc datorită notorietății imperiului, dar ceea ce interesează e faptul că în general nu existau dubii cu privire la primatul românilor și la neîntrerupta lor viață pe aceste pămînturi.

Călători de diverse origini și formațiuni intelectuale, în peregrinările lor prin spațiile noastre au făcut constant mențiunea existenței aici a unei populații de descendență latină. Laonic Chalcocondil, înzestrat cu un ascuțit simț al observației, constată că locuitorii nord-danubieni, pe care îi numește „daci“, vorbesc limba strămoșilor lor, românii, avînd în același timp o mulțime de obiceiuri asemănătoare italienilor (de fapt tot romanilor). Antonio Bonfini, confident și cronicar al lui Matei Corvin, relevă la rîndul său faptul că românii sînt urmași ai coloniștilor romani din Dacia. Invocă în sprijinul acestei afirmații argumente de valabilitate universală și anume factură lingvistică, probe arheologice, de speță inscripțiilor și ruinelor, precum și elemente de toponimie. Din diploma de înobilare acordată umanistului Nicolaus Olahus de către împăratul Ferdinand de Habsburg (1548) reiese și mai limpede originea și continuitatea românilor, proiectată în conștiința străinătății. „Așa sînt începuturile tuturor neamurilor celor prea lăudate, între care românii, neamul tău, nu sînt cei mai de pe urmă, despre care se știe că sînt prășiți din Roma, doamna și stăpîna împărățiilor, și s-au așezat într-o parte a Daciei cei prea bogate, care se zice Țara Muntenescă sau Valahia“.

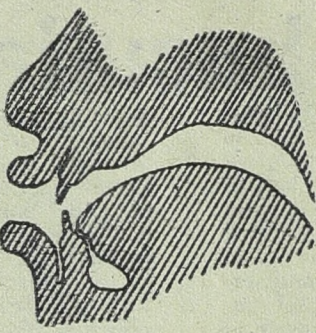
Odată cu apropierea timpurilor moderne asupra istoriei încep să mediteze și oamenii luminați de la noi. Miron Costin, stolnicul Constantin Cantacuzino, dar în special Dimitrie Cantemir în lucrarea sa „Hronicul vechimii romano-moldo-vlahilor“, invocînd argumente ce sînt mai ales de logica și firescul lucrurilor, dar și de un anume fond sentimental — dragostea de moșie — pledează pentru ideea existenței permanente a strămoșilor noștri în spațiul Carpați-Danubiano-Pontic.

În secolul al XVIII-lea, românii din Transilvania încep o susținută mișcare de emancipare națională reclamînd drepturi egale sub toate aspectele cu „națiunile privilegiate“, respectiv cu maghiarii, sașii și secuii. În sprijinul acestor cereri, printre alte argumente il aduce și pe acela al primatului lor istoric. În documentul intitulat „Supplex Libellus Valachorum“, întocmit de Samuil Micu, Gheorghe Șincai, Petru Maior și Ion Budai Deleanu se spune textual: „Națiunea valachică este cu mult mai veche dintre toate națiunile Transilvaniei din vremea noastră, intrucît este lucru sigur și dovedit pe temelii mărturiilor istorice, a unei tradiții niciodată întrerupte, a asemănării limbii, datinilor și obiceiurilor, că ea își trage originea de la coloniile romane, aduse la începutul secolului al doilea de către împăratul Traianus, în nenumărate rînduri în Dacia“.

Dintr-o problemă cu caracter mai mult științific „continuitatea“ devine acum o armă politică de primă mînă, folosită de românii transilvăneni în îndelungatul lor efort de emancipare națională. Firește, la această ofensivă a „celeii mai vechi națiuni din Transilvania“, din partea claselor dominante austro-maghiare au sosit replicile. Cea mai periculoasă a fost „teoria imigraționistă“ formulată spre sfîrșitul secolului trecut de geograful Robert Roesler. Conform acestei variante istorice, care și-a găsit nenumărați susținători pînă și în ziua de azi, daco-românii ar fi părăsit și ei Dacia odată cu autoritățile imperiale. Poporul român s-ar fi format, în împrejurări destul de confuze, undeva în sudul Dunării, de unde a trecut în nordul ei prin secolele XII—XIII. Rezulta astfel clar că la venirea ungarilor (în secolele XI—XII Transilvania era un pămînt al nimănui, un fel de „terra deserta“. Deci pretențiile de libertate românești, întemeiate pe dreptul primului venit, apăreau ca nejustificate. Răspunsul istoricilor români la această denaturare a adevărului a fost deosebit de prompt. De data aceasta cu argumente arheologice, lingvistice, epigrafice, numismatice, etnografice și de logică istorică, într-un uriaș efort de cercetare ce concentra forțele lui A. D. Xenopol, D. Onciul, N. Iorga, V. Pârvan, C. Daicoviciu, precum și a multor discipoli de-ai lor, s-au adus dovezi indubitabile privind descendența noastră daco-romană, precum și neîntrerupta viață în spațiul Carpați-Danubiano-Pontic. Dar despre acestea într-un articol viitor.

MIRCEA PORA

ACCENTE

17 ani de împliniri în slujba culturii

(Urmare din pag. 1)

Astfel, pe nesimțite, m-am consacrat, pot deja să spun, celei de-a doua profesii din existența mea, aceea de activist cultural, care nu pot să spun că îmi displace.

— Ce rol îi atribuie cabinetului metode în îndrumarea actului cultural studentesc?

— Determinant! În cabinetul metodic, prin oamenii care îl alcătuiesc și prin dezbaterile, mai ales, din cadrul său, se plămădesc, așa putea spune, evenimentele culturale, cu toate consecințele pozitive sau negative care decurg. De calitate întregii activități a instructorului — politică, profesională, morală etc. — depinde soarta întregii activități pe care o îndrumă. Dacă unitatea aceasta a avut o evoluție constant ascendentă în cei 25 de ani de existență, este și pentru că selecția și încadrarea ei cu personal s-a făcut cu atenție, toți metodistii (acum instructorii) dovedind, pe tot parcursul funcționării în instituție, competență, spirit de inițiativă, dragoste de muncă și apropiere de studenți, în mod deosebit. Așa au fost Petre Păcioianu, Maria Hajdu, Apolonia Vlădescu, Ion Căpășină (Daniel Tei), Gheorghe Balta, Constantin Vintilescu, Dorel Țăpîrdea, Cornel Secu și sint Viorel Marineasa, Dana Dinu, Nicolae Lengher, Emilian Dumitru, Achim Ciucurel și Constantin Mărășcu.

— Cum se evită rutina și repetarea în acțiunile Casei de cultură a studenților?

— Prin căutarea asiduă, cu pasiune chiar a noului, a ineditului. Noul este în amfiteatrele universitare, el există în fiecare generație, care pășește în evidență întotdeauna, trebuie descoperit. Mulțumirea de sine este cel mai mare dușman al lucrătorului din domeniul culturii și înseamnă, la un moment dat, sinucidere profesională. Noul, însă, nu trebuie căutat doar în mediul studentesc, ci în tot ceea ce este omenesc.

— Care sînt trăsăturile artei studentești impuse pînă acum?

— Trăsăturile artei studentești nu se deosebesc de trăsăturile artei ca atare. Specifice sînt doar modalitățile de abordare proprii cadrului universitar. Acestea diferă de la un an la altul, pe măsura perfecționării învățămîntului. Procesul este evolutiv, rareori involutiv. Dominante rămîn: esențializarea, simplitatea, suplețea și multirivnita iar apoi regretata, tinerețe post-adolescentină. Ultima trăsătură îi dă artei studentești vigoare, putere extraordinară de pătrundere în conștiințe, purtînd ceea ce în sens pozitiv înseamnă spirit revoluționar.

— Ce iubește cel mai mult și ce nu-i place studentului?

— Depinde de student, de pregătirea sa politică, etică, de experiența sa și, bineînțeles, de cultura sa. De aceea sondajul de opinie e absolut necesar în practica muncii cu studenții. În această direcție membrii cercului de sociologie sînt încă mult îndatorați. Studentului îi place să-i ofere ceea ce el caută, răspunsuri la întrebările pe care și le pune, acțiuni care să-i completeze prin conținutul lor, nevoile spirituale, posibilitatea de a-și manifesta calitățile ținînd de a doua pasiune, după cea profesională etc. El este nemulțumit cînd i se ignoră capacitatea de a înțelege unele probleme majore sau chiar simple, la modul îngust didacticist și vetust. Dorința sa este să-i împlinești zborul spre cele mai înalte piscuri de cercetări, nu să-i

ciunțești aripile, lăudîndu-l apoi doar pentru cumințenie, ca în cursul inferior școlar, bunăoară. Studentul, ca orice om, e liber cu adevărat doar cînd doarme. În rest, dorește să vadă, să facă ceva, să se autodepășească. Admir, de exemplu, cu cită dăruire își scriu studenții timișoreni revista lor și cit de puțin profită de așa-zisul timp liber pe care l-ar avea dacă n-ar face-o. La fel sînt aproape toți studenții care calcă pragul casei lor de cultură.

— Cum se realizează legătura cu alte categorii de tineri prin Casa de cultură?

— Legătura studenților cu alte medii este absolut necesară. E o condiție sine qua non pentru realizarea în viață, pentru că adevărata trăire în societate începe abia în momentul cînd se presupune că ai terminat de învățat. De aici și cunoscuta triadă: „învățămînt-cercetare-producție”. Niciodată omul nu s-a putut realiza izolîndu-se pentru mult timp, prin trăire doar pentru sine. Toate activitățile Casei de cultură, în măsura posibilităților, sînt deschise și altor categorii de tineri și oameni ai muncii, fie prin venirea lor în mijlocul studenților, fie prin deplasarea studenților în toate straturile sociale. Numai așa studentul poate fi ajutat să-și cunoască viitorul, să nu se teamă de el, să tindă cu ardore spre a fi util societății, olosind cele învățate în scopul contribuției personale la progresul economico-social. Pe asemenea precepte ne întemeiem relații de conlucrare cu organizațiile de tineret, cu alte instituții economice și culturale din municipiu, din județ și din țară, pornind de la cadrul organizatoric oferit cu generozitate de sistemul U.A.S.C.R., respectiv Consiliul U.A.S.C. din centrul nostru universitar, în principal prin comisile politico-ideologice și cultural-educative.

— Ați putea să ne precizați relația dintre formativ și informativ în activitatea Casei de cultură a studenților, ponderea distractivului în raport cu educativul?

— Între educație și divertisment nu este, de fapt, nici o contradicție. Atît educația cît și distracția pot fi bune sau proaste. Educația este țelul întregii activități, iar distracția, corect concepută, poate avea un rol educativ extraordinar. Rolul formativ al oricărui demers cultural ține de măsura înțelegerii necesarului într-o anumită situație, iar acesta se bazează pe principiul motivației, de unde și opțiunea studentului pentru o activitate sau alta. În tot ceea ce întreprindem, căutăm să cunoaștem apetitul tinerilor pentru unele sau altele dintre activitățile pe care dorim să le organizăm, iar cînd nu-l cunoaștem, trecem în program mai multe feluri, genuri de activități spre care, concomitent, pot să se îndrepte tinerii, după preferințe, chiar și în cadrul aceleiași acțiuni poate fi imbinat distractivul cu educativul: dezbateri urmate de film, concursuri pe teme în cadrul serilor de dans, dezbateri după spectacole etc.

— Ce ați dori să se realizeze în viitor?

— Atît de multe, încît mi-ar trebui să fac abuz de spațiu pentru a le înșira. Aș dori îndeosebi să se realizeze, spre binele studenților, al țării, al omenirii, dezideratele de pace și progres înscrise în documentele partidului, să asist la înnoiri pe care nici nu mi le pot închipui în momentul de față în sensul cunoașterii umane, pe care să le dezbaterem într-o casă de cultură mai spațioasă și mai la îndemîna studenților.

Din perspectiva inceputurilor

— Tovarășe prof. dr. Victor Ardelean, ați fost director la Casa de cultură a studenților acum cîțiva ani buni; din acest motiv, ar fi interesant să ne destăinuți cîteva impresii din perioada în care ați activat în această calitate.

— Într-adevăr, activitatea de director al Casei de cultură a studenților am desfășurat-o în perioada 15 august 1958 și pînă la sfîrșitul anului 1961, ca muncă neretribuită.

Menționez că în această perioadă am beneficiat de sprijinul organelor de partid, U.T.C. locale și județene, al Asociației studenților și al Ministerului Învățămîntului.

Pe baza indicațiilor date de organele competente, am reorganizat activitatea Casei studenților pe mai multe planuri:

— activitatea de masă cu studenții pe teme de educație comunistă;

— activitatea pe cercuri de specialitate științifică, de cultură;

— activitatea formațiilor artistice (teatru, cor, orchestră, dansuri ș.a.m.d.)

— organizarea de spectacole în incinta Casei de cultură cu formațiile proprii ale institutelor de învățămînt superior locale, din alte centre universitare precum și cu invitați — formațiuni muncitorești și profesioniste;

— organizarea de spectacole cu formațiile artistice studentești la cluburi

muncitorești, cămine culturale și cluburi ostășești;

— participarea la confruntările anuale ale formațiilor artistice în diferite centre universitare din țară.

Toate aceste activități au fost apreciate, dar îmi amintesc că activitatea de masă cu studenții pe teme de educație comunistă au fost apreciate în mod deosebit, deoarece am avut întâlniri cu tovarășii din conducerea de partid locală, județeană și centrală, oameni de știință, artă și cultură urmate de spectacole de teatru, filme, concerte; în acest mod, sala mare de spectacole a fost luată întotdeauna cu asalt de studenți.

— Ce sentimente încercați acum, la aniversarea a 25 de ani de existență a Casei studenților?

— Îmi amintesc cu drag de mulți dintre aceia, care cu pasiune și dragoste au sprijinit activitatea noastră. Menționez că cea mai mare parte dintre ei sînt azi cadre didactice în învățămîntul superior din localitate sau în alte centre universitare, sau fac parte din organele de conducere ale victii noastre economice sau culturale.

De asemenea, mă bucur că și în prezent, în Casa studenților se desfășoară o activitate cu studenții foarte bogată și variată, cu aceeași pasiune și dăruire.

— Vă mulțumesc.

Reporter

Altfel despre vîrsta împlinirilor.

A doua studentie

Dacă vrei să stai de vorbă cu Dana Dinu, metodist instructor al Casei studenților, trebuie să colinzi mult timp diferitele săli ale casei, să urci și să cobori scări, și asta pentru că în programul de activitate al acestei instituții de cultură a studenților, numele Danei Dinu se poate citi în dreptul activității Cercului de presă, Clubului „Femina”, „Clubului de jazz”, „Synthesizer Clubului”, Cenaclului „Limba maghiară „Latohatar”, Cercului de bibliofilie, Cabinetului de informare, grupului vocal-instrumental feminin „Andromeda”.

Începînd din martie 1975, Dana Dinu îndrumă, coordonează activitatea acestor multe cercuri, asistă la repetiții, organizează expoziții și spectacole, dezbateri, toate în scopul informării, educării, relaxării celor care vin zilnic la Casa studenților. Nu e prea mult, nu e prea greu?

— „Într-adevăr depun mult efort, munca mea este de culise, foarte tracasantă, pentru cea mai banală acțiune este nevoie de prăgătire, alergătură, telefoane, care îți iau foarte mult timp. Activitatea mea de zi cu zi pre-

supune insistență, răbdare și un fond de generozitate, pentru că nu „se vede”. Inșă reușita unei activități, măsurată prin participarea numeroasă și efectivă a tinerilor, este testul muncii mele, încorporează și reușita muncii mele. Deci nu e ușor, pentru că tineretul este publicul cel mai exigent, dar munca mea îmi aduce satisfacție și în plus nu permite plafonarea și mă impulsionează mereu către o nouă căutare de lucruri atractive, tinerești. Prin asta rămîn mereu tinără.

— Practic, vă petreceți mai mult de jumătate din „viața” zilnică la Casa studenților, în mijlocul tinerilor. Ce înseamnă pentru dumneavoastră activitatea de aici?

— A doua studentie, posibilitatea de a fi mereu printre tineri, de a-mi menține tonusul ridicat și de a avea mulți prieteni, pentru că eu îi simt prieteni pe toți cei care vin aici, și sper că nu mă înșel.

— Care este maxima satisfacție pe care v-a adus-o munca dv.?

— Bucuria voastră!

CORINA DOȚA

„BUNĂ VREMEA, OMULE!”

Nu înseamnă pentru ansamblul folcloric studentesc „Doina Timișului” doar unul dintre cele mai reputabile succese, ci, mai mult de atât, un salut simplu, firesc, remarcând o complicitate cu sufletul deschis al țaranului român. „Despre Emilian Dumitru s-a scris puțin” afirmă Stelian Moțiu, într-unul din articolele adresate aceluiași ansamblu în „Viața Studentească”.

— Ați evitat crearea unei aureole în jurul numelui dv., oare asta ascunde o anumită înclinație spre singurătate?

— Nu, întotdeauna m-am ferit de singurătate. Pe oameni trebuie să ți-i apropii, să muncești alături de ei, iar în final să-i faci să simți că spectacolul de pe scenă e un legământ de onoare și de omenie între ei și tine. Toți cei aproximativ o mie de studenți, care au ve-

nit să pecetluiească prin talentul și prin râvna lor începuturile acestei mari școli, au format un singur suflet, un singur gând și o singură conștiință. N-am avut deci de educat decât un singur om.

— Care sînt meritele lui? deosebite și, în același timp, satisfacțiile dumneavoastră ca profesor?

— Ansamblul „Doina Timișului” a înregistrat o performanță unică la toate concursurile interne, mă refer la Festivalurile naționale ale artei studentești, la Festivalul național „Cîntarea României”, a obținut numai premii întâi și titluri de laureat. Ca sol al cîntecului și dansului popular în străinătate, a întreprins turnee de mare răsunet în R.P. Ungaria, R.S.F. Iugoslavia, R.F. Germania, Italia, Tunisia, Franța, a luat parte la două ediții ale Festivalului Internațional al Folclorului de la Skopje

(R.S.F. Iugoslavia). În 1974, la cel de-al XV-lea Festival Internațional al Folclorului de la Susa (Italia), ansamblul a cucerit trofeul suprem al festivalului, „Castana de aur”, cupa oferită de municipalitatea Susei, precum și cupa provinciei Torino.

— În afară de pregătirea riguroasă, ce alte criterii au mai contribuit la acest extraordinar succes în țară și peste hotare?

— Sintetic vorbind, frumusețea și înțelepciunea folclorului românesc, plurivalența lui valorică incontestabilă, pe care am reușit să le surprindem printr-o inițiere științifică a membrilor ansamblului în cunoașterea complexității manifestărilor culturale, prin contactul direct cu mediile etnofolclorice autohtone. Mijloacele de investigație etnografică s-au bazat pe metode științifice moderne, cu utilizarea peliculei și benzii de magnetofon, a testelor și chestionarelor. În cercetările noastre am fost ajutați de membrii cercului științific de folclor al Universității din Timișoara o reiterare cu folclorul românesc arhaic am încercat-o în cadrul spectacolelor de referință: „Omule, pomule!”, „Pe ăst plai curat”, „Să iei drumul soarelui”, „Bună vremea, omule!”

Există într-adevăr o perfectă conjugare de imaginație și gândire, o similitudine a trăirilor interioare între spiritul pe care îl emană cultura și civilizația noastră arhaică și acela modern al ansamblului folcloric „Doina Timișului”, căruia i se circumscrie în mod complementar înzestrarea de pedagog și de om de omenie a lui Emilian Dumitru. Pe bună dreptate „La nouvelle Republique” scris în numărul din 2 august 1980: „Emilian Dumitru știe să-și apropie legenda și s-o transpună pentru noi”. Deși înălțat pe aceste culmi de referință, Emilian Dumitru și ansamblul său nu vor uita niciodată să ne salute românește: „Bună vremea, omule!”

ANCA VUCEA

Tineretea orașului (III)

Mamei mele, aceste cuvinte ce nu au — oare? — nici o legătură cu aniversarea zilei în care ea s-a născut.

Cuprins în sine, ORAȘUL își molcomește tumultul, prefigurând tăceri hibernale. Șir de transformări neîntrerupte și nebănuite, riscându-și parcă — mereu — devenirea, respirînd acum o cu totul altă realitate decît cea cunoscută. Sau dimpotrivă. Sosim dinspre toamna roadelor purtînd încă alintări estivale, redescoperim gustul năstrușnicilor universitare și al deschiderii stagiunilor, sau iată, ne strecurăm prin mulțime, seara, ca să ne lipim nasul de vitrinele ademenitor luminate, așteptînd prima ninsoare ca pe o mereu jinduță nebulie.

Fără să vedem, fără să auzim, fără să știm că lingă noi se împlință acele ceva nelipsit istoriilor străni. Că toate cite au fost coboară încet, în preajma neființei, scurgere blindă de bucurii neîngăduite, zămislînd un tărîm provizoriu, uneori dureros, uneori nedrept, uneori viclean.

Noiembrie, răstimp al neîmplinirilor ploioase și al amărăciunilor bacoviene. Și nu doar atât. O fărîmă de timp ce se refuză cuvîntului, așa cum ORAȘUL însuși se refuză întregului, nedescoperînd, cejos, decît mici fragmente, asemănătoare frînturilor dintr-un text al cărui înțeles nu-l mai putem reconstitui.

Orașul nu mai poate fi explicat inventariat verificat

avem atîtea clădiri,
atîtea umbre
atîtea monumente
atîtea chioșcuri de vindut cărți, ziare,
creioane, lozuri

și atîția studenți
necunoscuți
neîmpliniți
neisprăviți
am realizat mult în acești ani, comparativ
cu alți ani, dar deodată
fără vina noastră, noi nici n-am bănuț
măcar

deodată
spuacem
a venit toamna.
Toamna,
toamna.

RADU CIOBOTEA

ALMATIM, UN CENACLU PERMANENT DESCHIS VALORILOR

Almatim-ul, sau Cenuclul Artelor Alma Mater Timisiensis și-a confirmat deseori prin superlative prezența înscrisă din 1976 incoace în tradiția peisajului artistic timișorean și deci oricînd o reînălțare cu spiritul artistic emanat prin toate fibrele sale, nu poate decît să producă o deplină confirmare sufletească a valorilor ce îl compun. „Almatim”-ul ia, că a devenit mai mult decît un nume, cuprinzînd cu generozitate laolaltă valori interpretative consacrate din întreg Centrul universitar Timișoara, dar și cultivînd consecvent vocația în plină afirmare a unor tineri pentru care cenuclul constituie un drum larg deschis elanului și talentului lor.

Deci, ce e nou la „Almatim” sau mai bine spus cum se prezintă cenuclul acum la începutul unei noi „stațiuni” de spectacole? Răspunsul la in-

trebare îl obținem în mod firesc prin amabilitatea sufletească a lui Constantin Mărăscu instructor și adevărat animator al cenuclului.

— Pot spune că anul universitar 1982—1983 are un debut de bun augur pentru toți membrii cenuclului. În sprîjînul afirmației mele, notează te rog că „Almatim”-ul va efectua zilele acestea un turneu în județul Caraș-Severin cu spectacole la Anina, Oravița, Reșița și Bocșa.

— Cum va arăta „cartea de vizită” a cenuclului în fața publicului cărășan?

— Dorim ca și acest turneu să promoveze în primul rînd diversitatea, fără a neglija desigur aspectul calitativ al problemei. Cînd spun aceasta mă refer la totalitatea compartimentelor cenuclului, fie că ele constituie deja puncte calde sau sînt doar premiere.

Muzica tînără, mereu cu priză la public, nu va lipsi nici de această dată de pe afișul cenuclului iar publicul va putea urmări pe tineri și talentații interpreți ai genului: Adrian Dinu, Miruna Mureșan, Adriana Volvovinschi, Manuela Dulhaz și Irina Voin.

La același capitol, muzică, programul rock va fi susținut de acum consacratul grup „Celelalte cuvinte”, iar muzica clasică va oferi pasionaților un recital de canto și pian al Magdalenei Füllöp. Nu vor lipsi nici premierele, căci pentru noua grupare rock fondată de Daniel Fischer și Daniel Caran cit și pentru grupul feminin „Andromeda” — doar o lună de la fondare — periplul cărășan constituie un fericit prilej de lansare, colorat cu ipostaza ineditului. Umorul sănătos promovat de grupul satiric „Puls” și Nicolae Bodeanu ca de altfel și recitatorii: Mihaela Părvan, Poesis Diaconescu, Adrian Ignat vor întregi paleta artistică a spectacolului nostru de la care nu vor lipsi desigur nici surprizele.

— Cu ce altceva se mai prezintă Cenuclul Artelor Alma Mater Timisiensis în afara scenei și pe cînd o nouă

reînălțare cu publicul timișorean?

— Desigur cenuclul „Almatim” nu se identifică doar prin punctele surprinse mai sus, fiind constituit dintr-un conglomerat al ideilor artistice exprimate valoric în mod unitar și mereu deschise simbozei interpret-spectator. Alături de cenuclul își desfășoară o activitate permanent apreciată prin expozițiile de caricaturi și fotografii, membrii cenuclului de umor „Ciclop”: Horia Crișan și Horia Santău cit și cercul foto „Iris”.

După reîntoarcerea din turneele sovietice „Almatim”-ul nu va rămîne dator publicului ce l-a consacrat pe agenda deosebit de bogată a anului sînt deplasări în județ și microrocitaluri atît la sediu cit și pe alte scene timișorene.

— Considerînd spusole tale Constantin Mărăscu ca o amabilă invitație, nu ne rămîne decît să dorim „Almatim”-ului un drum cit mai lung pe calea promovării valorilor artei interpretative studentești și multe succese!

ALIC CIPRIAN

LUNGUL DRUM AL PIESEI CĂTRE PUBLIC

Convorbire cu CONSTANTIN RADOACA, șeful secției în limba română a studioului de teatru „Thalia” al Casei de cultură a studenților

— Se pare, după discuția avută înaintea interviului propriu-zis, că teatrul studentesc trece printr-o perioadă de criză...

— Da, cred că teatrul studentesc actual trece printr-un mare impas, în privința resurselor care încă mai așteaptă să fie exploatate. Trebuie depășite formulele consacrate, încorsetarea în niște tipare tradiționale, care nu fac altceva decît să mențină întreaga modernitate de care e nevoie într-o țară latentă.

— Miîțezi, deci, pentru un teatru al subconștientului?

— Mizez pe satisfacțiile deosebite pe care omul modern le are nu atunci cînd preia morală unor reprezentări facile, vădite, care prin firescul lor nu suportă prea multe comentarii, ci atunci cînd descoperă o lume cerebrală, a ideilor, care cer să fie revelație. O realizare în acest sens ar fi mai

marea atenție acordată efectelor. O scena din Macbeth de pildă ar putea fi interpretată numai prin culoare și muzică. Nu înseamnă doar un mod de a emancipa viziunea teatrală, ci și o invitație la bun gust. Teatrul Mic din București încearcă o revoluție în acest sens cu „Maestrul și Margareta”. Reușita depinde în mare măsură de public dar cultivarea cu succes a spiritului modern în teatru, cel experimental, tine de abnegația strădaniei regizorale. În Timișoara, din păcate, nu există prea multe încercări de acest fel, fiindcă se continuă cu tehnicile colajului, ceea ce este și mai grav, nu se acordă acel vot de încredere de care avem nevoie pentru noul drum. Nu se face propagandă, iar multe piese de manieră psihică sînt greu accesibile publicului. Interesul studenților pentru teatru a scăzut foarte mult, nu numai în privința participării la spectacole ci și a modului în care activează la cercul studentesc de teatru.

— Așadar se poate vorbi despre starea de nemulțumire sau de o etapă de criză trecătoare?

— Cred că ultimul termen este mai potrivit, avînd

în vedere cîteva succese pe care le-am obținut pînă acum: este vorba de piesa „Zamolxe”, de Lucian Blaga, cu care am obținut premiul I la Festivalul teatrului studentesc anul trecut și pe care o vom pune în scenă și anul acesta, alături de alte două piese și anume „Bărbierul din Sevilla”, a cărei premieră va fi în octombrie 1982 și „Cererea în căsătorie” de Cehov.

— Ce alte satisfacții ți-a dat munca de regizor și scenograf, alături de colaboratorii tăi, Monica Ilieș și Barbu Oprea?

— Unele dintre cele mai frumoase momente sînt repetițiile, iar apoi la spectacole, răsplata aplauzelor. De altfel, cele mai importante succese nu sînt totdeauna stabilite de juri, în cadrul unui concurs, ci de un mare și etern juriu — publicul, într-o permanentă întrecere. Întrecere în care sper că teatrul studentesc, în general, și bineînțeles, teatrul studentesc timișorean au și vor avea un cuvînt de spus...

A. VUCEA

MIRCEA BÂRSILĂ

Ce târziu

La lumina femeilor tinere și a
trandafirilor
prin tine mă uit la cea care erai, mamă,
ca printr-un ou la bănușul de ceașă,
degeaba îți faci din pensie aripi
încă mai ai nevoie de sapă
așa cum aveai nevoie de mine
în ziua în care ne spălai rufele
„aruncă la orătănii spice — ziceai —
nu vezi că stau oarbe, fine de albie să
nu se verse leștia”
și așa mai departe
trebuia să întrețin focul, să le fac lături
porcilor,
eram important ca lumina din tindă
cînd le arătai vecinelor rochia adusă de
fratele mai mare
al tatei de la oraș. Ce târziu
am înțeles că pentru tine o rochie mai
scumpă de un pol metrul
nu poate trăi decît în ladă
chinuindu-se cot la cot cu rochia de
mireasă
împotriva naftalinei și a întunericului,
la lumina femeilor tinere și a
trandafirilor
îmi amintesc cum umblai pe lîngă oala
pusă la fiert
ca și cum oi fi fost într-o rochie nouă-
nouă,
îmi amintesc de ulciorul înfundat toată
vara cu frunze
ca de o rană
și nodul care mi se urcă la nesfîrșit
în gît
este asemenea uliului sfișindu-și în
mărăcini umbra.

ION MONORAN

Copacul

Răbdător
și de unul singur ținînd loc de umbră
unei terase
invizibil ca orice sentiment
nu are nimic din Bacovia sau Stănescu
nu și-l revendică nimeni
nici măcar păsările
care iată preferă lumina pe balustradă
încît ai putea spune prea e plin de frunze
și oricum te împiedici de el pretutindeni
multiplicat în milioane de exemplare
dar dacă ridici capul
te uimește cu privirea blîndă
de parcă ai în față un animal învelit în
scoarță
părînd să te întrebe, „ce faci”
te simți într-un anumit fel vinovăt
și te apropii să vezi cine e
și dacă e cald și respiră
sîci pe trotuar
preferîndu-l dintr-o dată oricărui prieten
un tovarăș în care la nevoie
poți să te sprijini cu încredere.

MARCEL TOLCEA

Despre o femeie nefericită

Nu m-a recunoscut deși
eram îmbrăcat în același costum, gri
închis,
cu aceeași cămașă ce-o purtam expre
pentru a-și readuce aminte
și cu o floare la butonieră de altă
culoare.
Ne-am zîmbit timid, am uitat să las
cheia sub poartă,
am servit amîndoi o savarină de simbătă,
am vorbit cite-n lună și stele
iar la plecare mi-a dat mîna
să i-o sărut.
Eu am luat tramvaiul 6 spre casă
și din vagon am văzut cum își caută în
poșetă un pix
însă n-am apucat să îl văz
pentru că tramvaiul se îndepărta tot
mai tare.

Cenaclul „Excelsior-Pavel Dan” — 25 de ani fără unul

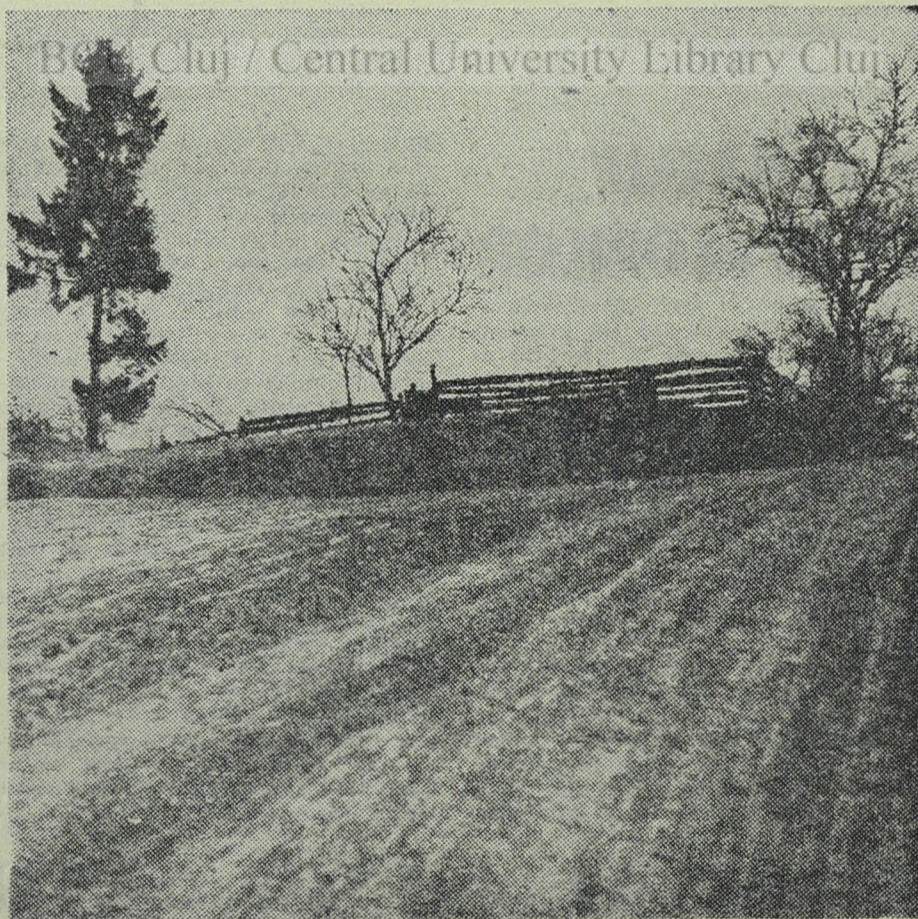
Am scris (și am vorbit) de multe ori
despre cenaclul „Excelsior — Pavel
Dan”, cu iubire sau din obligație, for-
tuit ori cu adresă; la soroace, în mo-
mente de extaz sau de cumpănă; in-
citant, relaxat sau economic. Dacă aș
fi un orgolios, aș spune că-i „un alt eu
însuși”. Dar să ne vedem de treabă.
Voi folosi stratagemă citatelor.
Glasul amintirii. „Rețin acele splen-
dide dimineți de duminică, cu ani în
urmă, cînd o seamă de tineri scriitori,
ce ne numărăm pe atunci (...), ne
însoțeam de cei mai tineri ca noi, pe-
atunci studenți, azi certitudini litera-
re, (...) în furtunoase întâlniri ce-
nacliste, (...) fiindu-ne de-a dreptul
străină nesinceritatea, impostura, poza
ori cabotinismul, des întîlnite în ase-
menea întîlniri din alte locuri.” (Ion
Arieșanu). „... Ședințele de duminică
dimineața de la Casa de cultură a stu-
denților erau altceva, mai deschise și
mai agresive (...) Dar eram colegi
de studenție (...) și aversunile lite-
rare se converteau nesilite, în suete
amicale, după ședință.” (Ion Marin
Almăjan). „... veneau la cenaclu toți
scriitorii tineri al orașului. (...) Noul
spirit care schimba fața literaturii își
făcea simțită prezența. Tinerii îndrăz-
neau mai mult decît niciodată, tinerii
experimentau formule literare noi,
tinerii scriau despre viața lor; cei
care conduceau cenaclul erau prietenii
lor...” (Cornel Ungureanu).
Nevoia de cenaclu. „Ședințele de
lucru constituite pentru membrii ce-
naclului, un act de veritabilă confrun-
tare cu exigențele și necesitățile lite-
rare actuale. Deoarece nivelul dezba-
terilor vizează întotdeauna un anumit
plafon atins de tînăra generație de

studenți creatori, literatura promova-
tă de cenaclu se situează în context
național cu mult mai multă ușurință
decît în alte cenacluri din oraș, că-
rora le lipsește tocmai această viziune
globală și din interior a fenomenului
literar tînăr...” (Daniel Vighi).

Tentații programatice. („La membrii
cenaclului Pavel Dan) este evidentă
insurgența gestului poetic, care se
realizează printr-o maliție rimbaldia-
nă față de teme, simbolurile sau
tehnicile impuse ca poetice pe piața
literară (...); încercarea de a-și clă-
di poezia pe coordonate care implică
stabilirea unor legături noi cu marea
poezie a cotidianului...” (Mircea
Bârsilă — F.S. 1979).

Incondeieri critice. „Anumite
semne, difuze încă (...), sinceritatea
lirică declarată, cultul cotidianului,
din creația și credințele estetice ale
tinerilor grupați în cenaclul Pavel
Dan al Casei de cultură a studenților
din Timișoara, ne face să credem că
vom asista în curînd, prin schimbare
de generație literară, la o radicală
întoarcere a literaturii noastre, ușor
pîndită de epuizare tehnicistă și ma-
nieriism, către realul netrucat estetic,
eterna sursă a tuturor marilor revo-
luții literare.” (Ion Cristoiu — V.S.,
1979). „Aceiași poezie denudată de
tropi și obiectuală se scrie (...) în
două cenacluri cu activitate vie (Pavel
Dan, care împlinește acum 10 ani
(sic!) de existență și Cenaclul de
luni (...), același tip de discurs lip-
sit de emfază, bogat în conotații și
eliberat de complexe prozodice”.
(Dinu Flămînd — ST, 1979).

Colaț realizat de
VIOREL MARINEASA

LUCIAN PETRESCU

Cea care cade prima

Îmi reaminteam încet, cu mîinile,
Capul amorf, și apoi umerii grei,
de la părul stol
pînă la gleznele stîNSE, fusese o clipă
de încordare.
Neorînduiala zilei următoare, și focul
sărac și fierbinte la care mă încălzam
mi-erai sorții, ca și mine, verbele
se răsuceau și aruncau cu pietre după
Phoenix,
ca un vraf de chei uscate, pe lîngă
toate porțile verzi ale memoriei.

MARCEL SĂMÂNȚĂ

Numai calul

Locuiam
intr-un lan de grîne.
Ne uitam prin fereastra degetelor.
Privirea se tulbura
de sprinceană aurie a spicelor.
O piine în care sintem
freamătă încă de noi.
Cerule e promoroacă de stele
departe de tipăria pămîntului.
Numai calul cu nările sîngerind
poate ajunge la el
suindu-și coama revărsată
în care se sting licurici.
Numai calul fumegînd...
Numai calul...

CONSTANTIN

MĂRĂSCU

Ulise

Sînt learcă Penelopa —
de șase nopți vine cineva
și golește-un butoi cu vin peste mine —
și nu pot să dorm
și mi-e teamă
de culcușul prea cald
și de soții arțăgoși
(ieri i-am învins la zaruri
și i-am lăsat fără femei).

N-am găsit în ploaia asta ciudată
un cireș înflorit, nici lumină zăisacă
deșteulă
să-mi vindec deschizătura din coastă
(sînt aburii încet cum mă destramă
părăsit de putere poate
voi porni ușurat către casă).

Sînt absent și nu chiar în primele
rînduri,
lovesc și eu în stînga și-n dreapta
(rămîn mormane de leșuri),
privind mereu către corăbii
unde am pus sclava
să repete chinul tău cu țesutul.
(Nu știi de tine, dar ea a terminat
și i-am dăruit un păianjen de aur).

CORINA RUJAN

Biologie trucată

Moluștele au atins apogeul
în mezozoic
Cînd le-au crescut și organele de protecție
Cele mai primitive dintre ele
Neophilina galathae
„fosilă vie”
datînd din Silurianul
inferior
Se aseamănă perfect
cu anelidele
Ne spunea profesoara de gize
Și-și lamenta existența
Într-o cochilie trucată
Tot atunci
A apărut și Helix Pomatia
Relua ea
Secționînd o radulă
Noi ascultam incremenși
Cum știe un om să pună problema
Melcului de livadă.

VIRGIL NEGUȚ

Tu mă vei înțelege fiul meu Tudosie

Vezi fiul meu noi îmbătrînim ca și vinul
ăsta de Falern
ca și hanul ăsta pustiu bătut în copite
de slova latină
ne ducem cînd timpul cu pasul mai
sfios și graiul
mai de lacrimi
Pe umeri de arbori purtați cînd zăpezile-n
ochi ni se cern
Tu să dai și să gemi cu biciușca în
carnea de patimi
Sînt un fum tras pe roată, am obosit și
eu tot strigînd la icoane
domnia și învățătură bătută pe pecetea
preacuratei mirese
spre triumful limbii române
Mi-am pus capul sub ploi să mă usture
vreamea
dar ei au trecut cu carele și obezile
sparte
și mi-au făcut noapte
Doamne, fiule, plîng în limba română
Tatăl nostru carele ești ca și mine din
sînge
să aibă grijă de tine și să n-adormi în
cuvinte
cu torța vinului negru de urs cît mai ai
tinerete

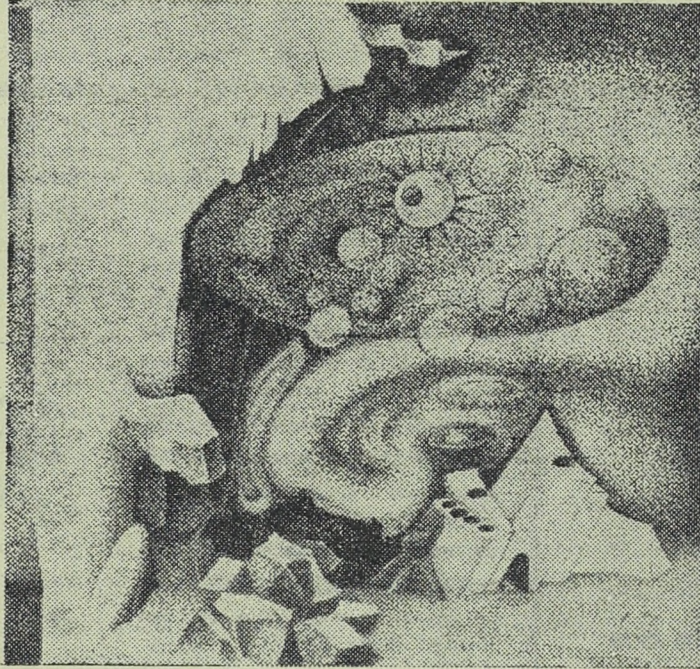
H. G. WELLS

Cenaclu provine prin filleră franceză din latinescul cenaculum — sală — semnificând un grup de scriitori sau de artiști plastici, amatori sau profesioniști, care au o ideologie comună, eventual un program literar-artistice comun și care organizează în mod regulat întâlniri între ei, ocazie cu care se discută probleme ale creației, chiar o astfel de întâlnire intitulându-se prin extensie tot cenaclu, negăsindu-se o altă modalitate lingvistică comodă de a numi evenimentul. La 9 noiembrie anul curent Cenaclu de literatură și artă științifico-fantastică „H. G. Wells” împlinește fără teamă sau superstiție 13 ani de activitate rodnică și continuă, deși în numeroase căutări și reveniri, ulterioare constituirii lui în urma întâlnirii dintre directorul Casei de Cultură a Studenților din Timișoara, Valeriu Panasiu, cu scriitorii Mircea Șerbănescu, Adrian Rogoz și cu regretatul Ovidiu Șurianu. Fluctuanța în timp a membrilor cenaclului, normală datorită statutului său de „studentesc” nu a împiedicat cu nimic asupra activității de ansamblu, asupra rezultatelor obținute, datorită păstrării nealterate a unor trăsături specifice, aceasta neînsemnând o simplă perindare de entuziaste talente perene, ci și lansarea efectivă a unor autori prin intermediul editurilor.

Una din constantele specifice ale atmosferei din „H. G. Wells” este unitatea, coeziunea ce s-a statornicit în timp între membrii cenaclului, animați cu toții de aceleași idealuri și interese — maturizarea literar-artistice, individuală și prin aceasta sporirea aportului literaturii science-fiction în cadrul efortului actual general de sporire cantitativ-

calitativă a culturii. Acest remarcabil, stimulator și eficient spirit de echipă a fost cel care a permis apariția regulată a primului fanzin românesc „Paradox”, editarea primului volum românesc de benzi desenate S.F. și a unei culegeri de povestiri, precum și reușitele organizate a mai multor Consfătuiri Naționale S.F. Justificare a succeselor dar și a rarelor „căderi de formă” ale cenaclului este și tinerețea membrilor lui, media de vîrstă actuală fiind de 21 de ani, entuziasmul juvenil împletindu-se în mod fericit și compensator cu spiritul ponderat al celor cu mai multă experiență literară, unii dintre ei deși membri fondatori, frecventînd și acum întâlnirile duminicale, parcă în amintirea unei nostalgice și trecute vieți universitare, de fapt pentru a milita pe toate căile pentru mișcare — și-aș aminti aici doar două nume — Lucian Ionică și Marcel Luca.

O condiție sine qua non a menținerii nivelului calitativ odată atins o constituie pentru membrii cenaclului munca susținută, continuă, nocturnă dacă e nevoie, de exemplu la „scoaterea” unui nou „Paradox”, muncă la care

grafică: PAMPU

cruntă, mai neiertătoare senzație de frumusețe... de... Dumnezeule, cum putea fi numită, niciodată n-am fost... cum să spun, detest calofilia, natura nu m-a extaziat niciodată, oriunde m-am găsit, dar, de senzațiile acelea nu mă răspundeam...

Nici Tala nu părea indiferent, dar într-un alt mod. Nimic nu se schimbă însă în mecanicitatea mersului și a reacțiilor sale. Părea atât de hotărît să ajungă undeva anume încît inclinam să cred că este ofarsă totul, și Tala mă adusesse aici intenționat să mă scoată din impresia aceea de imbecilitate, de pasivitate cenușie, în care vegetasem de cînd măcunoștea. Și începeam chiar să-l privesc cu un fel de recunoștință, deși nu știam ce se schimbă într-adevăr în mine, ce ar fi putut face toată acea...

Meridianul cancerului

— Fragment —

Lucian Petrescu

Asta pînă la zidurile dintr-un necunoscut material transparent, ziduri care nu dădeau o formă geometrică ușor de recunoscut clădirii, dar alcătuite din hexagoane diferite orientate la lumina soarelui. Doar pentru că m-am ținut după Tala, cu instinctul după care orice femeie se ia după pașii de conchistă ai singurului bărbat dimprejur, doar astfel am ajuns la poarta, după toate aparențele singura, a acelei clădiri.

Deasupra ei scria uimitor de simplu, dar acum nu ne mai putea mira asta. ATOS. Ușa s-a deschis la prima intenție a lui Tala de a pași către ea, dar se putea vedea, era o celulă fotoelectrică elementară care minuia corpul ei (care cu toată grosimea părea absurd de ușor) și astfel ne-am putut da seama că se putea vedea prin această transparentă într-o singură direcție, dinăuntru în afară, dar nici asta nu era o noutate pentru edificațiile turistice. Înăuntru (și îmi amintesc cu nedumerire că nici măcar o clipă nu m-am codit să intru) totul era construit după gustul meu, începeam să cred că totuși era unul din studiourile acelea de trucaje, doar asta era specialitatea mea, arhitectura, cum arăta edificiul pe dinafară nu-mi spusese nimic, dar înăuntru exista o simplitate, o adevărată proporționalitate pe care numai după câteva clipe am înțeles-o: O IMPOSIBILITATE. Așa ceva nu se putea exista construit de un arhitect cu tot ce citise, cu tot ce iubise, cu tot ce-l plictisise, cu tot ce-l speriasse... nu știu să spun mai departe. Totul era... fără greșală cum sînt doar simțurile celor mai aleși dintre creatori dar numai în momentul privirii, nu și în cel al creației lor proprii. Nu, nu se putea, deși era idiot, eram convinsă de fraza pe care o rosteam în gînd cu încăpăținare. Tala părea să se fi trezit brusc, poate că și eu simțeam asta dar nu eram sigură, aveam nevoie de apărare chiar și în fața lui Tala pentru ideea ce se infipsea în conștiință, de aceea mi-a venit să-l ridicu-

participă cot la cot membrii noi și vechi, președinți de cenaclu și redactori „Forum Studentesc”, îndrumători ai Casei de Cultură a Studenților din Timișoara și din partea Uniunii Scriitorilor, putîndu-i aminti în acest sens pe Silviu Genescu, Dorin Davideanu, Viorel Marineasa, Dan Pampu și alții. În același timp fiecare ședință de cenaclu se constituie într-o analiză amănunțită multifactorială a textelor prezentate, din care doar cele mai bune, chiar ele trecute prin o nouă evaluare sînt date tiparului, restul trebuind a fi rescrise sau abandonate. La această critică cu scop constructiv își aduc aportul fie membri — Lucian Petrescu, Melinda Balint, Marcel Chelba, fie literați interesați de îmbunătățirea S.F.-ului: Daniel Vighi, Gheorghe Secheșan.

Despre participarea membrilor la Conferințele naționale sau internaționale, despre rezultatele obținute prin diversificarea preocupărilor — artă plastică — Sergiu Nicola, Ștefan Popa, foto-film — Corneliu Donici, Lucian Ionică, traduceri, aniversări, recenzii, umor, montaje diafon, colaborări și schimburi de experiență s-ar putea spune încă multe. Ceea ce este însă clar pentru cenacliști cit și pentru observatorul extern este că deși unul dintre cele mai vechi cenacluri din țară, „H. G. Wells” nu și-a spus încă ultimul cuvînt în mișcarea S.F. românească, cu toată proliferarea de bun augur din ultima vreme a cenaclurilor. Dimpotrivă, păstrîndu-și unitatea și tinerețea, amplificîndu-și spiritul critic și autocritic, ridicîndu-și mai sus calitatea publicațiilor, cenaclu „H. G. Wells” va participa mai intens și mai integrat la dificilul dar înălțătorul proces de înflorire a culturii.

VOICU A. DAVID

De fapt, pe vreme ce trecea în urcușul acela stupid dar la care nu aveam puterea să mă împotrivesc, ca de fapt la tot ce mi se întimplase în ultimul an, starea aceea de apatie pe care nu o pot uita, de care acum mi se face frică pentru că purta în ea, fără nici o îndoială, germenul morții, și încă nu a uneia din cele mai obișnuite, lentă și greșoasă ca un leșin benign, starea aceea insidioasă și stăpînă pe... și spun pe vreme ce trecea parcă înțelegeam, sau era doar instinctul, că nici Tala nu era vinovat, dar asta era deja prea mult spus, adică nu era rău intenționat, atîta doar că era din ce în ce mai impersonal, ceea ce nu putea fi o vină; ba chiar mă simțeam din ce în ce mai bine în vecinătatea unei ființe încet-încet deposedate de personalitate. Dar chiar și mersul, mimica lui odată enervant de abuzivă, întreaga mecanicitate a gesturilor fără semnificație, totul era de-a dreptul liniștitor: senzația deplină că ai iesit la plimbare în aer liber cu robotul preferat și bineînțeles incapabil de surprize, ascultător pînă la devoțiune. Mai rămînea doar peisajul confuz, dacă nu alarmant prin lipsa cumplită de diversitate, o pantă aparent mai abruptă decît la senzația de escaladare, netedă, de culoarea jerului nu foarte prelucrat.

Dar și pentru frică, pentru gîndurile care o puteau transforma în cea puternică senzație organică era nevoie de energie; în orice caz de mai multă energie decît aș fi dispus în momentul acela, dar ciudat lucru, ca de altfel și Tala, urcatul, această problemă devenită pur fizică, musculară, conștient respiratorie, se desfășura uimitor de simplu, poate chiar plăcut, nu-mi mai amintesc exact senzația, deși este printre foarte puținele senzații de pe ATOS pe care nu mi le amintesc. Toate acestea nemodificate pînă la aparența la fel de abruptă, de neașteptată a unui fel de edificiu; nu aș putea nici acum spune la ce înălțime situat, sau altfel spus, cît urcaseram pînă la el. Spun asta în primul rînd pentru că asta a fost chiar prima senzație, edificiul, ridicarea violentă a reliefului, pînă cîndva, nu știam cînd, dar în orice caz nu mult înainte, monoton. Construcția era îndeajuns de bizară ca să nu îmi dea în nici un fel de gînd; nu știu în ce fel, dar eram convinsă că e vorba de un obiectiv turistic din cele noi, un hotel trăznit, sau unul din studiourile acelea abandonate folosite pentru trucuri cu turiștii care participau real la scenariul din cele mai neobișnuite, oricum, locuri prea scumpe pentru buzunarul nostru comun. Dar asta nu era totul; de aceea mă puseseam pe gînduri, timpul urcușului, realitatea peisajului, oare de cînd se schimbă și peisajul acela liniar și nu observasem? Pentru că în jur, sau nu știu cum să spun altfel, totul, vederea, mirosul, auzul, chiar și tactilul te aruncau într-o nouă lume în care intrai neajutorat de ceea ce exista în tine. Muntele rămăsese la fel de neted, asta da, dar suprafața... suprafața sa era... Doamne, era... nu pot să vorbesc despre ea, despre culorile, despre senzația aceea nouă de cățelare a aerului și a rocilor, despre impresia nărilor în copșite suprafața, totuși, ochii erau cei ce sufereau cea mai

lizez într-un fel, fără milă, deși știam ce trebuie să simtă acum: Am vrut să-i spun că parcă e Frumoasa din pădurea adormită cum pășește așa temător pe suprafața sticloasă. Am vrut doar, pentru că exact cînd să deschid gura...

— Bine ați venit. Vă așteptam chiar mai repede. Mai ales pe dumneata, Bertalanfy.

Am fost mai uimită decît puteam acum de pildă înțelege, de numele spus fără nici o ezitare, poate chiar cu un aer de familiaritate care totuși într-un fel mă liniștise spontan; vreau să spun că gheara pe care o simțisem aiurea în viscere se ridicase fără să încerc nimic, atît de repede încît am încercat chiar o scurtă „senzație” de fericire.

Și nu numai de asta, ci și de minima reacție a lui Tala, care clipea doar, ca trezit dintr-un somn de altfel fără vise și agitație; era și el blînd nedumerit, dar aceeași lipsă de putere îi emana strîmb din gesturile debile.

— Bine ai venit și dumneata, deși... în fine, nu va fi nici o problemă... sîntem cu toții... ființe raționale, mai ales raționale, adică rațiunea, estetica și logica este singurul stăpîn al faptelor noastre... asta ne deosebește de homo primigenius... sau de nu mai tîrziu homo simplis faber...

Nu știam la ce ajuta introducerea în ceea ce mă privea dar eram prea obosită să răspund sau să mă alertez ca de obicei o asemenea frază.

De altfel, cel ce o rostise arăta mult prea bine, da, trebuie să repet această formulare, „mult prea bine”, adică de la trăsăturile pe îndelete parcă lucrate pînă la ceea ce-l acoperea, fără îndoială de data asta, îndelung premeditat. E drept că asemenea haine încă nu mai văzusem dar nu asta a însemnat ceva pentru mine atunci, din prima clipă; nicidecum, ci din nou impresia aceea iritantă de mult prea frumos, și nu orice fel de mult prea frumos, ci acela mult prea exact, dacă putea exista un Adevăr în ceea ce privește existența obiectivă a unui costum, valoarea sa cel puțin estetică, atunci despre acel costum era vorba, purtat cu ne-naturală naturalețe de acel bărbat despre care nu știam să spun nimic în privința vreunei trăsături particulare. Poate că de fapt și asta căpăta o din ce în ce mai mare importanță, nici nu puteam să-l observ, să-i caut o cută de pe față sau măcar culoarea ochilor, nuanța privirii în orice caz ireal de deschisă.

— Dumneata, Bertalanfy, ești un subiect, de ce nu recunoaștem, destul de dificil. Dacă mai întîrzi o zi și jumătate, totul nu mai avea nici un sens. Și era păcat. Foarte mare păcat. Așa cum este de altfel în atîtea alte cazuri din niște resturi de concepții pe care nu le putem extermina nici măcar odată cu purtătorii lor. Omenirea este totuși o gloată heterogenă și fără eficacitate conceptuală. Mă scuzați...

De data asta mi se adresase mie, dar nu îl ascultasem cu adevărat, din cauza politeței desăvîrșite a tonului și a formelor.

Ne-a făcut apoi un semn cu mîna și s-a întors cu spatele la noi, nu i-am mai putut zări fața chiar cînd mă hotărisem, nu fără greutate, s-o fac.

Sint, desigur, subiectivă, dar studenții-gazetari mi-au părut întotdeauna cumva mai altfel decât colegii lor, mai pasionați adică, mai generoși și gata, oricând, de renunțări de sine. Sint, desigur, subiectivă, dar de vreme ce ei știu, cu atita nonșalanță, să-și dăruiască ceasurile libere unor infocate dispute legate de sumare, rubricăție și tehnoredactare, proiectând spectaculoase deplasări și documentări, de vreme ce nici un regret nu le umbrește noaptea pe care o petrec, a cita oară?, între liniștiri, calendre și rotative, un simbur de adevăr trebuie să existe. Iar dacă azi redacția revistei mi-a cerut să vorbesc despre cercul de presă, o fac cu plăcere, căci, de-a lungul anilor, în formarea tinerelor condeie studențești, rolul său a fost, adeseori, hotărâtor.

Intia atestare — de-o vîrstă cu instituția, deci cercul de presă rotunjește acum 25 de ani! Firește, activitatea sa de atunci e diferită de cea de azi; un cerc de presă și informații își propunea în 1951 să facă cunoscut orașului, țării, realizările studenților timișoreni. Modalitatea? Cea obișnuită — corespondență adresată redac-

Tudor Pețan, Dragoș Bădică, Nicolae Coca, Petre Coș, Liviu Crișan, Ionel Matală, Gh. Târțan, Ovidiu Corduneanu, Titel Tetileanu, Nelu Drăgan, Diana și Octavian Cazan și mulți alții. Impreună cu Constantin Vintilescu, instructor, și alături de Corneliu Popovici, redactor la ziarul „Drapelul roșu”, fac dovada unui deosebit profesionalism, aducînd cercul în prim-planul vieții publicistice studențești. „Timișoara universitară”, un număr întreg al revistei „Viața studentescă” realizat de ei, va aduce harnicului colectiv, în 1976, o merituoasă distincție: titlul de Laureat la secțiunea publicistică în cadrul concursului anual de creație literară și artistică organizat de Comitetul Executiv al Consiliului U.A.S.C.R. și de revista „Amfiteatru”. Anii 1974-77 aduc la conducerea cercului mai mulți președinți — Liviu Crișan, Ovidiu Corduneanu, Nicolae Cora și Ofelia Ghenciu.

O profesie — gazetăria, un colectiv pasionat — cercul de presă, un nou îndrumător — Teodor Bulza, redactor la cotidianul „Drapelul roșu”, și ... ei, întregul colectiv

De-o vîrstă cu instituția...

șilor. Care să-i fi fost realizările, cine să se fi aflat în rîndurile membrilor săi e mai greu de stabilit. O oarecare sărăcie de date învâluie primii doi ani, dar, în anul 1959, păstrată între pagini de arhivă, o primă adnotare permite consemnarea unui nume — Cornelia Tornanceanu, responsabil al cercului. Aceeași însemnare atestă existența celor 68 de membri ai cercului, a căror activitate, dat fiind numărul mare și diversitatea publicațiilor cărora se adresau, pare să fi suplinat absența unei reviste proprii studențești.

În revine lui Cornel Secu, instructor la Casa de cultură a studenților, meritul de-a fi orientat, la finele anului 1973, activitatea cercului cu sprijinul competent și înimos al ziaristului Ion Dancea. Așadar, dezbateri, menite să se constituie într-un veritabil curs de practică și teoria presei, colaborări la ziare și reviste, invitarea unor gazetari de prestigiu, editarea unui buletin lunar, un schimb de experiență cu cercul de presă al studenților bucureșteni — sint câteva din adnotările acelei perioade, semnate de o președintă a cercului — Elena Ursuleac — și de un secretar — Ioan Ivan. Că pasiunea îmbracă din ce în ce mai mult haina profesionalismului e lucru demonstrat. Sub conducerea lui Nicolae Rotea, student la Electrotehnică, se alcătuiește un nou colectiv — acela al iubitorilor gazetăriei... cu microfonul. Emisiunea cercului de presă, la această oră atât de cunoscută în orașul studențesc, își are începuturile în acele zile, cînd Rotea și colegii săi impuneau un nou generice — „60 de minute plus!”.

O nouă generație, o nouă modalitate de abordare publicistică a vieții studențești — Elena Parpală, Dorina Rotar,

— Valentin Laurențiu Vișan, Marcel Sămîntă, Iosef Berwanger, Ștefan Popa, Stelian Armeanu, Rodica Târțau, Constantin Mărăscu, Mihai Junea, Silviu Popeti, Emeric Szekely, Monica Milivoi, Nicolae Pătruț, Constantin Duma, Ana Moțoi, Milan Petrovici, Mircea Baba, Gabriela Mărgineanu, redactori-studenți, condeie tinere, înflăcărâte, personalități distincte, cu toții animați de aceeași pasiune. Despre calitatea muncii lor vorbește un „amănunt”: în luna mai a anului 1979 membrii cercului de presă obțin premiul I pentru publicistică în cadrul etapei republicane a Festivalului național „Cîntarea României”, secțiunea publicistică și creație literară, desfășurată la Pitești. Iar în mai 1981, la Suceava, „presarilor” timișoreni li se decernează medalia de argint în cadrul aceleiași competiții naționale, de astă-dată însă distincția fiind obținută de secțiunea radio a cercului.

Iar astăzi, firește, o nouă generație. Florian Mihalcea, președinte. Dan Părvulescu, Mihai Minea, Horia Duviac, Teodora Idvorean, Nelu Musta, Călin Sîrbovan, Gabriela Bocănete, Nicolae Știrbu, o parte doar din actualii membri despre a căror rezultate se va vorbi, desigur, nu peste mult timp.

Se cere har, devotament, se cere muncă. Se cere abnegație, talent și personalitate, dar mai ales o mare curiozitate pentru tot ceea ce ne înconjoară. La Timișoara, la Casa de cultură a studenților, perpetuată în timp, o frumoasă tradiție — aceea a formării de tinere condeie —, de publiciști-studenți. Specialiști de mine, ingineri, profesori, medici, cu alte cuvinte, membrii cercului de presă în al 25-lea an al existenței sale.

DANA DINU

Puțin sînt cei care știu că **CICLOP** este numele cenaclului de caricatură ce activează în cadrul Casei de cultură a studenților din Timișoara. A fost creat în urmă cu doi ani din inițiativa lui Ștefan Popa și cu sprijinul citorva entuziaști. Printre ei se numără și Nicolae Lengher, instructor al Casei studenților și conducător a mai multe cercuri artistice: cineclub, foto, artă plastică, umor. Dintre membrii de azi ai Ciclopului mai amintim: Horia Santău, Gheorghe Ghilerdea, Ovidiu Pascu, Radu Clețiu. Ilse Roth, Felix Neda.

Ideea pe care au pornit inițiatorii acestui cerc a fost realizarea unei școli de caricatură. Rezultatele au depășit așteptările, datorită pasiunii care li însușește pe tinerii caricaturiști, activitatea lor devenind cunoscută și apreciată atât pe plan național cît și în cadrul unor expoziții internaționale. Astfel, numai în acest an Horia Crișan, care este și actualul conducător al cenaclului, a fost distins cu patru premii: la Festivalul umorului de la Băilești, premiul II; la Salonul de caricatură de la Costinești cu tema „Manifest pentru pace”, premiul stațiunii; la Salonul de caricatură de la Timișoara, premiul publicului; și la Festivalul umorului de la Pescara (Italia) cu premiul Vela de argint. Lucrările lui Horia Santău au participat la expozițiile de caricatură de la Gabrovo și Mont-real, la cea din urmă, obținînd premiul doi.

Ca un succes deosebit al cenaclului trebuie menționat Salonul de caricatură, al cărui vernisaj are loc în fiecare an

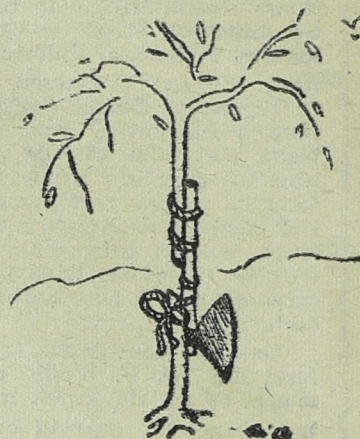
CE ESTE

la intii aprilie, loc de confirmare a unor nume cunoscute, în același timp și excelente ocazii de debut pentru noi talente din întreaga țară. Dintre caricaturiștii de valoare descoperiți la aceste expoziții menționăm pe Ticu Ciobotaru din Galați și pe Dan Răducanu din București.

Dorindu-i cenaclului o activitate fructuoasă în continuare, supunem aprecierii cititorilor cîteva din caricaturile mai reprezentative.

CĂLIN VLAD SARBOVAN

Indiscreții din discotecă

Ce înseamnă pentru voi Casa studenților? **Carmen Crețoiu, I MG** — „Numai discotecă. Vin a doua oară aici și îmi place foarte mult. Despre alte activități ale Casei nu știu încă nimic. Nu sînt din Timișoara, iar cursurile au început abia de o lună. Cred însă că mai am timp”.

Macra Nelu, VI MG — „Spre deosebire de Carmen, care e la început de „greu”, eu am ajuns spre capătul drumului în facultate. Avem însă două puncte (numai?) comune: și eu frecventez numai discotecă la Casa

sa studenților se confundă pînă acum cu discotecă. Aș vrea să particip și la alte activități, dar nu sînt informată despre programul Casei. De ce nu se afișează la Medicină astfel de programe? În orice caz discotecă îmi place. Am fost la mai multe, și în Timișoara și în alte părți, și pot să spun că e printre cele mai reușite, ca atmosferă și muzică. O singură obiecție: la o discotecă pentru studenți, biletul ar putea fi mai ieftin”.

Carmen Frățilă, I Stomatologie — „Îmi place foarte mult discotecă. Vin aici mereu deși stau în căminul de lângă Institutul de medicină și mi-ar fi mai comod să frecventez discotecă de acolo. Aici însă atmosfera e mai plăcută, muzica mai bună și mai nouă, interiorul mai plăcut, mai dichisit”.

Corina Stăie, Dana Delea III ETC — „Frecventăm discotecă de aici aproape zilnic, e o relaxare binevenită după programul foarte încărcat de la facultate. Păcat că nu e videodiscotecă în fiecare seară și că muzica de la video nu e mai nouă. În orice caz, „o bilă albă” pentru Casa studenților”.

Doina Munteanu — „Cunosc Casa studenților încă de la înființarea ei. Lucrez aici, cu întreruperi, de aproape 8 ani. La intrarea în discotecă sînt de 5 ani și am avut ocazia să văd mulți tineri de toate felurile. Îmi mai crează și probleme, mai ales bobocii de anul I pînă se acomodează. Unii sînt mai obraznici, dar mă descurc, am experiență. În general însă mă simt bine în mijlocul lor. La discotecă este o perioadă de nebunie, cea de început de la un universitar, cînd celelalte discoteci studențești nu au program. Pot însă să fie oricîte în oraș, tot asta e cea mai bună. Și încă voi n-ați prins vîmurile bune, 75-76, cînd se dansa pe scări în jos, nu ca acum. Aia era discotecă. Era disc-jockey un cetățean, Franți, ehei ce discotecă ținea! Dacă știam că veniți să mă întrebați mă pregăteam, așa e prea sumar!”.

CORINA D.

Flash

și, de asemenea, îmi place. Deci dacă Casa studenților se identifică pentru mine cu discotecă, întrebarea ta ar suna: „Ce înseamnă pentru tine discotecă de aici?” Răspuns: un loc de refugiu (e departe de Institutul de medicină), un loc de întîlnire cu prietenii mei și... nu mai știu, o vorbă a lui Carmen mi-a șters totul din cap. Ah! Mi-am amintit: un loc unde îmi pot admira prietenii Stelian Lupescu, Liviu Lazăr, amindoi pescari amatori, pescuind în apa mai mult sau mai puțin tulbură a discotecii!”

Mircea Ianculescu I TCM — „Ce reprezintă pentru mine discotecă?” „Un loc unde poți pierde timpul în modul cel mai plăcut și câștiga bună dispoziție și relaxarea după ore și ore de analiză și algebră.”

Vasilie Liliana I Ped. — „Pentru mine Ca-

Peisaj și sentiment

Adeseori trecem, oameni pe lângă oameni, fără a bănuși ce se ascunde după chipul fiecăruia, fără a fi conștienți că poate alunecăm pe lângă deosebite valori umane și spirituale, fără a sesiza măcar dacă aceștia sînt astfel constituiți, dacă merg altfel, dacă lasă să se întrevadă acel ceva inefabil, acel nimb inexistent, dar pe care atîția îl invidiază (întrucît el este conferit de însăși sensibilitatea umană, dar și de ochiul rece și — se pare — obiectiv al criticii).

Unul dintre acești oameni care poartă aura neobișnuitului, deși la prima vedere poartă pecetea comunului — cum de altfel poartă mai toate personalitățile — este și inginerul Béla M. Tár care — dincolo de condiția sa profesională — este un foarte talentat pictor (unii spun amator în virtutea unor conveniențe sociale), dar timpul și urmașii poate sînt în măsură să impună adevărata valoare și un tot atît de talentat compozitor de muzică ușoară și chiar de operetă (deși cu modestia care îl caracterizează și cu firea mai puțin bălăcioasă nu a trecut de pragul consacării).

Prezent cu mai multe expoziții personale și colective în renumite galerii de artă ale țării, Béla M. Tár — timișorean prin devenire, mureșan prin origine — este un sensibil poet al toamnei, un poet al crepusculului, al amurgurilor singerii (chiar dacă prezența soarelui în această ipostază este redată indirect), al atmosferelor de sfîșiere și singurătate. Peisajele sale, clare, abiotice, punctate ici colo de dominante (și obsedante) clii de fin („Singurătate”, „În Munții Apusului”, „După ploaie” — care pare suprapus unui chip uman) sau de semne de viață ale regnului vegetal (un copac încercînd să învingă dintr-un colț ariditatea primordială a peisajului în „Semn de viață”, sau un copac invadînd cadrul, dar avînd o tonalitate de

un verde bolnăvicios, palid — care intrucitva se suprapune condiției picturului — în „Bucuria vieții”) te împing nu numai spre meditație dar și spre o impresiune a ochiului.

Toamnele sale nu sînt calme, nimbul roșietic dîndu-le un aer misterios, așa cum misterioasă este întreaga lume din „Dumbrava minunată” (poli-cromă, exotică) sau din „Spre casă” (unde întîlnim prima sa siluetă, greu de reperat, greu de precizat ca aparținînd unui anume sex; o fantomatică apariție — probabil o mamă întîrziată ducînd o legătură de vreascuri — printre copacii nefirese de înalți și prin aceasta înspăimîntători), culminînd cu „Misterele nopții” (tablou-polem inspirat de una dintre cunoscutele creații eminesciene).

În peisagistica sa, „Frenesia realului” reprezintă o excepție, prin fuga ascendentă a culorilor, prin exuberanța transmisă, prin senzația descătușării sublime de cotidian, de grijile mărunte, de șicanele vieții. Interesante în acest context sînt și picturile montane, memorabile imortalizări ale permanențului relativ.

Dar, alături de peisaje, Tár M. Béla reușește foarte bine în atmosfera citadină. Deși orașele sînt tăcute, crepusculare, părăsite de orice suflet, nu s-ar spune că viața nu pulsează în ele. Chiar țiglele par să viețuiască; într-unul dintre tablourile acoperișul este astfel ondulat de parcă ar pulsa de o viață internă, de parcă imobilele ar fi imense personaje misterioase.

În general, toate tablourile de inspirație citadină, prin modalitate, te îndeamnă spre o bine asimilată lecție de van Gogh. Ralieri tardive găsim și vis-à-vis de fovism („Bețivanul”), Béla M. Tár căutînd modalitatea care îl exprimă cel mai bine, care să-l exprime cel mai veridic sensibilitatea creatoare.

O undă de optimism se întrezărește în „Înălțare” unde, dintr-un colț, muzeul de hirtie își întinde coada maiestuoasă pe întreaga pînză. Este o falsă undă de optimism pentru că zmeul de hirtie ușor se înalță, dar la cea mai mică schimbare a adierii vîntului ușor se prăbușește, înălțare și prăbușire care se mizează pe condiția umană.

Într-o continuă căutare, Tár M. Béla pare un nemulțumit perpetuu (una dintre condițiile progresului), nemulțumire sau scepticism ce se poate ușor citi și în ochii unuia dintre autoportretele sale („Scepticul”). Cerapastelul, tehnica pe care mizează, este poate modul în care pictorul reușește să se exprime cel mai bine și de care sîntem siguri că va uza și de acum înainte.

*) Pasteluri — Tár M. Béla. Salonul de artă al Casei de cultură a studenților.

CONSTANTIN M.

Grafică: AUREL AGHICU

Popularitatea celor care zi de zi, seară de seară, veghează asupra bune desfășurări a multipelilor manifestări ale „Casei” este realmente justificată. Și aceasta prin continua lor prezență în momentele cheie ale programului de activități lingă ușile larg deschise studenției dornice de a se relaxa la discoteca „Student-clubului”, de a viziona sau a prezenta spectacole, lucrări științifice etc.

De acest privilegiu se bucură într-o măsură mai mică acei care, în spatele „ușilor închise”, dar cu aceeași amabilitate, promptitudine și căldură asigură partea administrativă și financiară a tuturor acțiunilor studențești. Pătrunzînd în universul lor, nu dorim altceva decît să le transmitem acum cu ocazia aniversării a 25 de ani de la înființarea „Casei”, o fărîmă din acel farmec inefabil al sălilor de spectacole sau al discotecii, să le transmitem emoția aplauzelor, aplauze din care, fără îndoială, o bună parte le aparține.

Tovarășă Elena Horencuș, șefa co-

te variată de temperamente, începînd cu cei timizi (mai ales cel din anul I) pînă la cei aroganți nu neapărat din anii mari. Majoritatea știu să se facă iubiți. Sînt simpatici, iar ceea ce apreciez cel mai mult la ei este sinceritatea în orice situație.

Tovarășul Gheorghe Rebei, (șeful biroului administrativ) este de părere: „Casa de cultură a studenților să fie în exclusivitate a studenților”. Căuza pentru care în fiecare seară personalul biroului administrativ este prezent la intrarea în incintă.

„Cîteodată, dialogul este mai tăios. Inșă atita tot, toate problemele se rezolvă în limita unei bune convieții. Contactul între studenți și organele serviciului social la acțiunile permanente de aici de la „Casă” este plăcut, ca urmare a colaborării strînse ce există între gazde (adică noi) și beneficiari. Mie personal îmi plac festivalurile studențești, concurența între centrele universitare pe care le urmăresc cu interes în dubla postură de organizator și spectator”.

Aplauze în afara scenei

misiei economice numără la această oră jubiliară 25 ani de activitate la Casa de cultură a studenților, instituție care la înființarea ei a preluat și clubul sportiv „Știința”, în cadrul căruia ea activa la acea oră.

Vorbînd despre munca de zi cu zi a colectivului format din Virginia Pircea, Sofia Ieli, Elena Șușu, Berta Sonntag, Florina Ușvat, Gheorghe Rebei, Gheorghe Uncrușiu, inevitabil discuția noastră se canalizează spre „locatarii Casei”: studenții.

„S-a realizat foarte mult în acești 25 de ani, — ne spune decana de vîrstă a acestui inimos colectiv — studenții au rămas înșă aceeași copii (sînt ca și copiii noștri) drăguți și bine crescuți. Entuziasmul lor mă face să mă simt și eu mai tînără”.

Sofia Ieli: „Excepțiile sînt prea rare pentru a merita să fie menționate. Ne place voioșia lor, felul lor tineresc de a fi”.

Elena Șușu (casieră): „Studenții reprezintă lumea mea de fiecare zi. Am ocazia de a cunoaște toate categoriile de studenți. Unii mai au și necazuri, vin după ajutoare materiale și de maternitate, alții trec pe la noi doar pentru a-și ridica biletele de tabără la sfîrșitul fiecărui semestru. Unii au înșă pretenția de a le accorda încredere maximă, prezentîndu-se uneori (pentru ridicarea banilor) fără buletin, cu tot felul de alte legitimații (de student, bibliotecă, ghid etc.).

Berta Sonntag (gestionar principal): „Studenții acoperă o gamă foar-

Florina Ușvat (secretară-dactilografă) reprezintă fără îndoială persoana cel mai îndrăgit din cadrul comisiei economice și biroului administrativ. Încadrarea ei (8 martie 1982), nu a însemnat numai pentru ea o schimbare radicală a atmosferei-de lucru, („Am lucrat într-o întreprindere de utilaj mecanic. Nu-mi plăcea, atmosfera stereotipă care exista”) dar a reprezentat cel mai frumos cadou oferit colectivului în toți acești ani de muncă, Florina, prin prezența ei tinerească umplînd golurile ce se ivesc inevitabil între pauzele studenților. („Sînt tratată ca și cum aș fi copilul lor și nu-mi displace deloc rolul.”) Este absolventă a Liceului de istorie-filologie care se află în aceeași clădire cu locul ei de muncă actual. Ușa care face legătura între cele două clădiri poartă o tăbliță: „Trecerea elevilor interzisă”. „Pentru nestudenții acest lăcaș de petrecere a timpului liber este aidoma unui fruct interzis. Fiecare seară de discotecă era un eveniment. Acum cînd aș putea veni „legal” tentația este mult mai mică”. „N-o dăm pentru nimic în lume!” — se aude tot mai des în cele două birouri. Și totuși, toți îi strîng pumnii pentru acele zile (mult nu mai este pînă în iunie) cînd se va hotărî plecarea pentru totdeauna din acest colectiv. Florina se pregătește pentru admiterea la facultate. (Stomatologie). Nu ne rămîne decît să-l adresăm tradiționala urare „BAFTA”.

DANIEL KENST

JAZZ

A reînceput activitatea cluburilor de jazz. La Sibiu, renumitul club al Casei de Cultură a tineretului a aruncat mînușă, intrînd în noua stagiune în forță. Profesorul N. Ionescu și-a împodobit afișul concertului inaugural cu nume faimoase, strecurîndu-ne în inimi invidii și anunțînd pe această cale ambiția fără echivoc a sibienilor de a păstra cununa cu lauri pe malul Cîmbului.

Regularitatea metronomică a ședințelor de club, refuzul oricărei soluții facile, interesul spectacular întretînut cu abilitate și grijă, par să fie atuurile lui Nicolae Ionescu. Acesta l-a invitat la deschidere pe Johnny Răducanu și pe Harry Tavitian, un tandem capabil să incendieze un public avizat, cum s-a întîmplat de altfel la Costinești, în luna august.

În vervă ca întotdeauna, „tînărul” Johnny a făcut acolo, în ambianța serilor de jazz de la Costinești, o echipă redutabilă cu constanțeanul. Un clasic al jazzului, un stilist, cum este Johnny și un adept convins al avangardelor cum este Tavitian sînt, cînd cin-

te împreună, un spectacol seducător. Iar un public tînăr nu poate rămîne insensibil la un astfel de act de comunicare totală. Cel ce receptează devine el însuși activ, răspunzînd cu emoție necenzurată demersului artistic. În jazz cîntă ceea ce simți. Într-un fel cel care cîntă jazz este un cuceritor. Poate cucerit el însuși de noua muzică, în egală măsură artă a compoziției și artă a execuției, Bernard Shaw a exclamat: „e muzica satanei!”.

Clubul de jazz sibian nu mizează înșă numai pe consistența afișelor sale. Astfel că N. Ionescu a reluat istoria jazzului în exemple, giindindu-se desigur la cei mai noi membri ai clubului. Utilitatea unei astfel de inițiative este de netăgăduit. Sibiu a dat tonul pînă acum. Ultimul an a fost totuși și al altora. Cluburi puternice, ca cele din Cluj-Napoca și Brașov (festivalul sibian va avea poate în curînd rivali serioși în galele clujene sau brașovene), Iași (unde clubul de jazz scoate un buletin de jazz și rock citit cam în toată țara), Constanța (al cărui lider face „free-jazz” și se numește Harry Tavitian), București și desigur Timișoara, vin puternic din urmă. O concurență loială ale cărei fructe n-au întîrziat să rodească.

În ograda noastră, clubul de jazz are în Ioan Băcălete un nedezmîntit animator. Replica Timișoarei a venit astfel fulgerător. Abia a debutat noul an aniversar că ni s-a propus un afiș captiv cu cîteva nume de rezonanță și cu tot atîtea ispite. Spectacolele din 25 și 26 septembrie continuă de fapt seria atelierelor de jazz începută

cu episodul din 17 aprilie a.c. „Workshop (11)” i-a avut ca protagoniști pe Dragoș Nedelcu (pian), Bogdan Cristea (ch. bas), Puiu Minda (bat.) și „Super Trio” din Republica Populară Ungară, alcătuit din G. Vukán (pian), B. Berkes (bas) și I. Köszegi (bat.). Au rotunjit prezența timișoreană „în sesiune” bateristul E. Gondi și chitaristul Tony Kühn. E cert că startul clubului timișorean anticipează un sezon bun. Scriam după reușitul „Workshop” din primăvară că ideea merită să fie preluată și de alții, iar la Ti-

mișoara o vrem repetată. Acest lucru s-a și întîmplat întîrîndu-mi convinșerea că e formula pe care o așteptam. Va găsi inițiativa lui Ioan Băcălete ecou și la alte cluburi de jazz din țară?

VASILICA ANCU, A

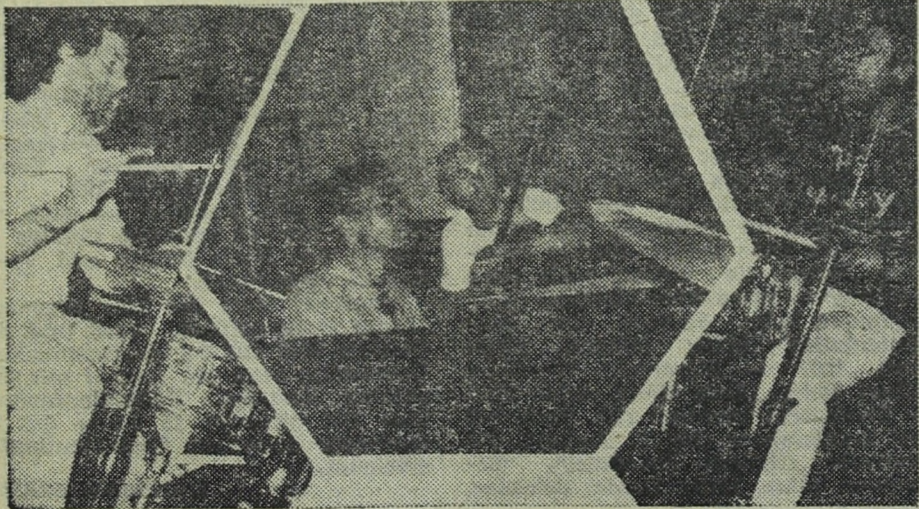

Foto: DANIEL KENST

VON „ROMULUS“ BIS „MOCKINPOTT“

DEUTSCHES STUDENTENTHEATER
IN TEMESWAR. EIN ABRISSE

1982. Ein Vierteljahrhundert Temeswarer Studentenkulturhaus. Eine lange Zeit. Eine so lange Zeit, dass heute selbst die gründlichsten Geschichtsforscher aus dem im Archiv vorhandenen Aufzeichnungen wichtiger Studententätigkeiten bloss ein unvollständiges Puzzle aufstellen könnten. (Die fehlenden Steine sind privat von einzelnen Leuten zu verschaffen.)

Der vorliegende Artikel ist als eine knappe Zusammenfassung des Temeswarer deutschen Studententheaters anzusehen und hat nicht den Anspruch auf eine genaue Dokumentation. Es ist eher der Versuch, ein Phänomen zu beschreiben.

Der erste Stein: 1967 (also vor 15 Jahren) während dem Landwirtschaftspraktikum in Bentschek inszeniert der Germanistikstudent Nikolaus Reiser den „Fahrende(n) Schüler im Paradies“ von Hans Sachs. Strassentheater? Neben Studenten machen auch Dorfbewohner mit. Nikolaus Reiser ist der Begründer des deutschen Studententheaters in Temeswar. „Student als Theaterregisseur“ — so wird er von der NBZ-Universitas-Seite vom 16. II. 69. vorgestellt. Mit Germanistikstudenten wird Gerhard Hauptmanns Drama „Das Friedensfest“ aufgeführt. (Was nicht direkt dazugehört: 1968 gründet der DDR-Gastlektor Dr. Klaus Hammer in Klausenburg eine deutsche Theatergruppe, Auftritt mit Hauptmanns „Michael Krämer“. Dr. Klaus Hammer übersiedelt 1969 nach Bukarest: eine neugegründete deutsche Studentengruppe spielt Fontanes „Frau Jenny Treibel“ (dramatisiert von Claus Hammel). Die Klausenburger führen im selben Jahr Carl Sternheims „Bürger Schippel“ auf und in Jassy wird 1970 unter Leitung von Horst Helge Fassel Handkes „Publikumsbeschimpfung“ zum ersten Mal auf eine hiesige Bühne gebracht.)

1970: Reiser absolviert. Es wird eine neue Gruppe gebildet, die in den folgenden vier Jahren im Temeswarer Kulturleben etwas mitzusagen hat. „Unsere Theatergruppe ist aus dem Bedürfnis entstanden, Theater nicht nur zu spielen und zu sprechen, sondern Theater auch zu erleben.“ (Robert Jereb, Germanistikstudent, Leiter der Gruppe; siehe: NBZ-Universitas, 29.11.1970, „Warum Dürrenmatt“). Diese Gruppe — ihre Mitglieder sind nicht nur Germanistikstudenten — wird vom Studentenkulturhaus in Schutzherrschaft genommen und seit damals gibt es die deutsche Abteilung des Thalia-Studios. Das Germanistiktheder unterstützt die Gruppe weiter, wobei Frau Yvonne Lucuța ein grosses Verdienst zuzuschreiben ist. Sie betreut das Thalia-Studio bis 1980.

Als Erstes wird „Romulus der Grosse“ vor Dürrenmatt gespielt (Regie: Jereb). Ein Ausgangspunkt für die Stückwahl — auch in den nächsten Jahren — sind die Probleme, die unsere Zeit und unsere Gesellschaft betreffen. Es werden neue Stücke gespielt, die von der professionellen Bühne (Franz Csiky über das DSTT: „Das Repertoire war in letzter Zeit wirklich nicht so geartet, dass die Studenten berechtigt gewesen wären, die Kasse einzuzahlen“, s. NBZ-Universitas, 4. 4. 71) noch nicht aufgegriffen wurden und mit denen man die Studenten zu interessieren erhofft. „Wir wollen von der Bühne aus mit allen Studenten sprechen, und vielleicht durch das Spiel eine Antwort vermitteln („Warum Dürrenmatt“, siehe oben). Die „Romulus“-Aufführung löst unter den Zuschauern widersprüchliche Meinungen aus. Unter dem Titel „Romulus im Kreuzfeuer“ stellt die NBZ-Universitas den grössten Teil ihrer vier Seiten diesem Ereignis zur Verfügung. (Ein paar Titel: „Im Dienste der Aussage...“, „Dürrenmatt hat ge-

„Romulus der Grosse“, 1971

siegt“, „Warum Regie im Alleingang?“).

Für die Gruppe ist es eine Erfahrung. Durch das Studieren der Leute und ihrer Möglichkeiten auf der Bühne wenden sich die Studenten vom „Theater der Struktur“ ab und einem Theater im Sinne Brechts zu: „Der kaukasische Kreidekreis“ (Regie: Jereb) wird „eine gelungene Demonstration des epischen Theaters“ (s. NBZ-Universitas, 6.12.71, „Brecht in guten Händen“). Während der ganzen Vorstellung wird die Bühne von einem

Einen deutschen Literaturkreis gibt es im Temeswarer Studentenkulturhaus seit 1975 nicht mehr. Einen Rückblick auf die Tätigkeit des Studentenliteraturkreises aufzustellen und die Gründe dessen Ausbleibens zu eruieren, ist eine nicht unkomplizierte Arbeit, die mit diversen Schwierigkeiten verbunden ist. (Die seminarartig funktionierenden wissenschaftlichen Kreise an der Hochschule fallen nicht in diesen Bereich.)

Allerdings ist die literarisch-schöpferische Tätigkeit der Studenten nicht ausgeblieben. Die (leider wenigen) an literarischen Diskussionen interessierten Studenten besuchen den „Adam-Müller-Gutenbrunn“-Literaturkreis der Temeswarer Schriftstellervereinigung (insofern der Stundenplan oder andere Einrichtungen das erlauben). Hier lasen bisher aus eigenen Arbeiten: Brigitte Röhrich und Elwine Tenczer (beide haben in diesem Sommer absolviert), Harald Dasinger (zurzeit beim Militär), Helmuth Frauendorfer, Bettina Gros-Gerlin-

de Hermann und Siegrun Jäger. Roland Kirsch, der in der vorigen Ausgabe dieser Seite debütierte, ist auch Mitglied des Kreises. Im vorigen Jahr erhielt Brigitte Röhrich den Nachwuchspreis des AMG-Literaturkreises und heuer wurde derselbe Preis Bettina Gros zugesprochen, während einer der Literaturpreise an Helmuth Frauendorfer ging. Texte, von den genannten Studenten geschrieben, werden in den nächsten Ausgaben der Zeitschrift auf dieser Seite veröffentlicht.

Wer aus den Reihen der Studenten an der deutschsprachigen „Universitas“-Seite mitarbeiten möchte, wird ersucht, sich Montags oder Donnerstags, jeweils nach 20.30 Uhr, im Studentenkulturhaus zu melden und nach dem Redakteur dieser Seite zu fragen. Beiträge und Vorschläge zu deren Gestaltung sind immer willkommen. Auch ersuchen wir Studenten (vor allem Jungen!), die etwas für Theater übrig haben, im Thalia-Studio mitzumachen.

Galgen beherrscht, es werden einfache Elemente eingeführt, ein Versuch zur Verallgemeinerung, und dadurch wird das Problem dem Publikum durch die Form nähergebracht. „Die Woche“ vom 17.12.71 schreibt nach der Hermannstadttournee: „mehr als eine gewöhnliche Laienspielgruppe“. Das Studentenkulturhaus nämlich unterstützt die Gruppe in allen Hinsichten — Ausfahrten, Bühnenbilder u. a. Es existiert die Freude am Spielen. Im selben Jahr wird ein satirischer Gedichteabend, „Zwischen zwei Weltkriegen“, mit Kabaretttexten bis zu Brecht aufgestellt.

Im Studententheater existiert meist geringe Kontinuität. Nach Höhepunkten oder Fehlschlägen kommt es oft zur Auflösung, Spaltung der Gruppen, zu Versuchen Einzelner sich abzugrenzen und zum Berufstheater überzutreten.

Die NBZ vom 22.9.72 stellt uns Jereb als „Neu beim Theater“ vor. Das Deutsche Staatstheater versucht nun durch ihn, eine Studentengruppe zu gründen, die „vom Theater jede Unterstützung künstlerischer und materieller Art er-

halten wird“ (NBZ-Universitas, 12.11.72).

Die Studententheaterbewegung spaltet sich. Jereb inszeniert mit der Studentengruppe des Deutschen Staatstheaters — es machen auch Lenau-Schüler mit — Büchners „Woyzeck“ und die Gruppe des Studentenkulturhauses führt Lion Feuchtwangers „Der König und die Tänzerin“ (Regie: Werner Kremm) auf. Kremms Inszenierung ist ein Experiment, dem die Gruppe nicht immer folgen kann. Es ist der erste Versuch Bilder zu bauen. Die Regie strebt Aktualisierung an. NBZ-Universitas, 15.4.73: „Es dürfte zum ersten Mal einer deutschen Theatergruppe Temeswars gelungen sein, durch Bewegung bzw. Auf-Stellung so viel zu ‚sagen‘.“ Das Stück erhält den Theaterpreis im Rahmen des Studentenfests „Märzchen 73“. Obwohl Jereb mit seinem „Woyzeck“ grösseren Erfolg hat, ist Kremms Inszenierung für das Studententheater von grösserer Bedeutung. Erstmals wird nicht versucht, Berufstheater zu kopieren. (Dies schlussfolgernd aus den in der Presse erschienenen Stellungnahmen zu den beiden Aufführungen.) Im nächsten Jahr arbeitet Kremms Gruppe noch an Grabbes „Literaturkomödie“ „Scherz, Satire, Ironie und tiefere Bedeutung“ und an einem Foyer-Abend mit Texten junger Banater Autoren (Lippert, Ortinau, Totok, Wagner, Wichner). Die Regiekonzeption wird gemeinsam erarbeitet, die Aufführung findet aber nicht statt. Jereb bringt noch Dürrenmatts „Meteor“ auf die Bühne. (Die NBZ-Universitas vom 20.1.74 bezeichnet die Vorstellung als „schwächer als den ‚Woyzeck‘“ und sie wird Jerebs Absolutismus kritisiert.)

„Die ‚Meteor‘-Aufführung soll eine Etappe der jungen Theaterfreunde abschliessen, man will versuchen, sich in Zukunft klassischen Stücken zuzuwenden“ (Jereb in NBZ-Universitas, 28.10.73.). Unbewusst hat Jereb einiges zur Weiterentwicklung des deutschen Studententheaters vorausgesagt.

Mit dem „Meteor“ wurde wirklich eine Etappe abgeschlossen, aber die „Klassik“, der man sich zuwandte, war anderer Art als er es wohl gemeint hat.

Nach 1975 versucht das Studentenkulturhaus die angefangene deutsche Theatertradition fortzusetzen. Der Germanistiklehrstuhl bemüht sich, mit allen Mitteln, das Weiterbestehen der

de Hermann und Siegrun Jäger. Roland Kirsch, der in der vorigen Ausgabe dieser Seite debütierte, ist auch Mitglied des Kreises. Im vorigen Jahr erhielt Brigitte Röhrich den Nachwuchspreis des AMG-Literaturkreises und heuer wurde derselbe Preis Bettina Gros zugesprochen, während einer der Literaturpreise an Helmuth Frauendorfer ging. Texte, von den genannten Studenten geschrieben, werden in den nächsten Ausgaben der Zeitschrift auf dieser Seite veröffentlicht.

Wer aus den Reihen der Studenten an der deutschsprachigen „Universitas“-Seite mitarbeiten möchte, wird ersucht, sich Montags oder Donnerstags, jeweils nach 20.30 Uhr, im Studentenkulturhaus zu melden und nach dem Redakteur dieser Seite zu fragen. Beiträge und Vorschläge zu deren Gestaltung sind immer willkommen. Auch ersuchen wir Studenten (vor allem Jungen!), die etwas für Theater übrig haben, im Thalia-Studio mitzumachen.

Gruppe aufrechtzuerhalten — nur noch mit Germanistikstudenten.

Was ist eigentlich Studententheater? Laut Theaterlexikon (Henschelverlag Kunst und Gesellschaft, 1978): „... Das Studententheater als weitgehend autonome Form versteht sich z. T. als Protest gegen das professionelle Th. in Form von Staats- und Stadth., steht im Zus. hang mit anderen Th. gruppen — Gruppenth., Strassenth., Agitpropth., Arbeiterth., die Ensembles stehen meist auf einem fortschrittll., krit.-rebell. oder revol. Standpunkt...“

In der Presse ist die neue „literarische“ Etappe des Temeswarer deutschen Studententheaters nur durch die Mitteilungen zu verfolgen. Ich werde mich auch kurz fassen: Johann Plenert, „Wenn die Gräser nach oben wachsen“ — literarische Montage (Auszeichnung beim Festival der Studentenkunst 1976); Johann Plenert, „1907“ — literarische Montage; Albert Bohn, „Dein Wort, deine Tat“ — literarische Montage (III. Preis bei der Landesphase der 2. Auflage des Festivals „Cintarea României“, Temeswar, März, 1979); Daniel Schuster,

„An unsere Freunde“ — literarische Montage.

Bald haben wir alle Steine beisammen.

Herbst 1980: Es wird eine neue Gruppe gebildet. Eine Gruppe, die von der gewesenen Rezitatorengruppe bloss den Namen übernommen hat. („Was es am Anfang der siebziger Jahre schon einmal gab, scheint nun wieder da zu sein: ein Studententheater in deutscher Sprache, das Thalia-Studio des Temeswarer Studentenkulturhauses“ (s. Karpatenrudschau, 14. 5. 82, Richard Wagner, „Die Ohnmacht des kleinen Mannes“). Was sich die Gruppe zu ihren Hauptaufgaben gemacht hat: aus den Festivalmontagen herauszukommen, das Genre Montage zu rehabilitieren, wieder eine Kommunikation mit dem Publikum herzustellen (überhaupt ein Publikum zu finden von dem man wieder eine Stellungnahme fordern kann — Diskussionen nach den Stücken, Meinungsäusserungen auf Studentenseiten, ein unvorbelastetes Mitmachen), zu experimentieren. „Literatur als Faktor sozialer Veränderung — daran hat Brecht geglaubt. Literatur kann aber Veränderungen im Bewusstsein der Leute hervorrufen. Als bewusstseinsverändernder Faktor ist Literatur nach wie vor soziale Aktion. Die Montage ‚heuduftend liegen die felder vor uns‘ veranschaulicht einen Bewusstseinsprozess. Denn weshalb soll Literatur ihre Aggressivität nur Schwarz auf Weiss äussern? Weshalb nicht auch von Du zu Du?“ (Aus dem Programmzettel der „unhymnischen montage“ „heuduftend liegen die felder vor uns“ von Helmut Frauendorfer — Regie: Frauendorfer, Zerwes).

Die Gruppe erhält einen II. Preis in Jassy 1981 beim Festival des Studententheaters. „Die Jugendlichen... wollen eine kritische Stellungnahme zu dem erreichen, was sie ‚Umfeld‘ nennen.“ (Neuer Weg, 17.3.81. Walter Jass, „Literatur von Du zu Du“). „Der Vers ‚deshalb wenden wir uns der gegenwart zu‘, der am Anfang der Montage steht und ein Schlüsselsatz der Darbietung ist, und den alle Gedichtinterpretierenden gemeinsam aussprechen, während sie sich unter die Zuschauer begeben und diese in ‚direkter Rede‘ ansprechen, kann als kollektives Engagement der Gruppe ausgelegt werden und sollte wohl ein solches auch sein“ (NBZ, 29.3.81, Horst Samson, „deshalb wenden wir uns der gegenwart zu“).

Von dieser „Zeigefingermethode“ lässt das Thalia-Studio ab. Was experimentiert wurde, wird in Peter Weiss' „Wie dem Herrn Mockinpott das Leiden ausgetrieben wird“, das April 1982 bühnenreif ist (Regie: Frauendorfer, Zerwes), angewendet. Dementsprechend ist die Grundkonzeption der Regie auf die Wiedergabe der Bedrückung, die im „Mockinpott“ herrscht, ausgerichtet. „Was sich damals (gemeint ist die „unhymnische montage“ — Anm. d. Verf., D. Z.) als Ausdruck des Sicheinlassens mit der Realität im Ansatz abzeichnete und sich der Absicht, in soziale Aktion zu treten, unterordnete, wurde durch die ‚Mockinpott‘-Inszenierung neu artikuliert und spielte sich auf einem ästhetisch höheren Niveau ab“ (NBZ, 7.5.82, Horst Samson, „Der Herrgott ist eine Studentin“). Die Gruppe — zurzeit das einzige hiesige aktive Studententheater in deutscher Sprache — wird vortrefflich vom Studentenkulturhaus unterstützt (Ausfahrten 1981: Jassy, Klausenburg; 1982: Kronstadt, Bukarest). Seitens des Germanistiklehrstuhls leitet Frau Silvia Cara die Gruppe — eine Zusammenarbeit, wie sie sich jede Studentengruppe wünschen kann.

Herbst 1982. Die Gruppe: Dieter Arz (Elektro III), Dorothea Ballon (Philologie, III. Jahrgang), Mimo Bodnar (Philo III), Ilse Engelmann (Philo I), Helmuth Frauendorfer (Philo III), Melitta Göres (Philo III), Bettina Gros (Philo I), Siegrun Jäger (Philo I), Daniel Kenst (Elektrotechnik IV), Herta Marconi (Philo III), Ditta Neurohr (Philo I), Laur Rudic (Philo I), Karin Thomas (Philo II), Dieter Wellmann (Elektro III), Monika Wendel (Philo III), Norbert Wermescher (Elektro II) und Dietmar Zerwes (Landwirtschaftsmechanik IV).

Pläne? „Die Frösche“ — eine von Dietmar Zerwes verfasste Collage aus Texten von Herta Müller und Volker Brauns „Schnitten“.

Wünsche? Dass der hier begonnene Abriss weitergeführt wird und dass Oktober 1997 auf der deutschsprachigen Universitas-Seite ein Artikel mit mindestens sovielen Bestandaufnahmen über die nächsten 15 Jahre des Temeswarer deutschen Studententheaters erscheint.

DIETMAR ZERWES

Redaktion der Seite:
HELMUTH FRAUENDORFER

GYÁVÁK VÁROSA

A téboly sötétén magasló bazaltoszlopainak árnyékában tengődöm immár hónapok óta s türelmetlenségem mind jobban kikezdi hitemet. A sziklafal repedéseiben fészkelő saskeselyűk, magányom fáradszótlan kímél köröznek fejem fölött; földbeásott odúmat az esős évszak nehézségei járják át. A hegység ösvényeit, melyeket gyermekkorom óta ismerek, valamely kegyetlen hatalom törli el újra és újra s rendezí át egyik napról a másikra; ezért már nem merem elhagyni a katalant, vizért is csak végszükség esetén ereszkedem le egy közeli forráshoz. Ez a félelmetes környezet gyakran teszt próbára ítélőképességemet, mely így is reménytelenül keres kiutat a képzelet vad labirintusának borzalmi közt. Újabb, holdatlan éjszakák kétségbeeséseinek eredményeképp, gyakran jutok arra a következtetésre, hogy végérvényesen vélt törvényeimben csalódnál szeretnék, s új igazságok kiépítését várom, talán magamtól, talán attól az idegentől, akinek el kell jönnie, mert az ő jövetelét nem ronthatják meg átkok vagy fohászok.

Néhány évvel ezelőtt, mikor még Nadar rézbányájának szűk vajatában dolgoztam, talán meglepett volna e találkozás gondolata, de most már tudom: a tapasztalat évgyűrűnek szorításában minden ember számot vet a bűnös kísértéssel, mely titkos magányban töltött s legtöbbszőr eredménytelen várakozásra csábít. Számátlan bújosóra emlékszem, a hosszú tavaszok öntudatlan kísértőire, a megfakult hétköznap menekültjeire, a Viharok Völgyében élő remetekre, kiknek eltűnését nem magyarázták égi jelek, csak varázslataik hírért hozták le a hegyekből érkező vándorok Valamennyit közeli ismertem, egy-egy imámmal segítettem le őket, mert rettegtem a gondolatától, hogy nyomdokaikba lépek, s ilyenkor ujjam kiszáradt bőre elszűrte egy kicsit, mint mikor halottat érintek. S most, miután sorsom csak elhanyagolható részleteiben különbözik az övétől, hiányát érzem mindannak a bámulatraméltó nagyszerűségnek, mely valamikor rideg kódébe burkolta e némes elhivatást. Bűnös vagyok, vétkeim megszámlálhatatlanok, mert eszmélesemről fogva hiszek minden hiábavalóságban, mely nélkülözhető ugyan, de szükség esetén képes megbontani a lét megszakásokba rögzült homogén struktúráit; épp ezért most sem okoz gondot emlékeim elemzése, avatott bírójá vagyok magamnak.

A város, mely évekig otthonomul szolgált, a Hong felső szakaszán fekszik, hol gyakran pusztít a szárazság és lepra s gyarlók az emberek. Anyámat elégette az Úvegkező, mert boszorkány volt; apám kiléte számomra ismeretlen, egyesek azt beszéltek, a Pokolban nemzettek. Hogy mindaz igaz-e, már lényegtelen; egy biztos: én semmilyen mágiát nem örököltem. Gyermekeim gondatlanságán sebet ütött a tettek felelőssége s felnőttként, elkésve véreztem e sebből. De se akkor, se most nem lázadtam a hatalom embertelen zsoldosai ellen, nem döftem orvul kést megbélegzőim hátába, s nem alacsonyodtam le kicsinyes bosszúk gondolatáig; sorsomat elenségek tekintve minden kegyetlenséget kihívnak vettem, s ezeket túlélve, legyőzve próbáltam nagyságukhoz mérni magam. Utálom az önsajnálát mocskában fűdözöket, ezért jobb, ha megkímélem magam későbbi megvetésem-től; múltamról még annyit: távozásomat sokan minősítették gyávagságnak (néhány évvel ezelőtt magam is ezt tettem volna), de nyugodt lelkiismerettel állíthatom, hogy áldozatokat vállalva, minden akadályt számításba véve, s nem öletszerű indítástól hajtva vágtam neki kísértesies utamáknak. Minden elővondó perccel gondosan mérlegeltem — nem is a hitelenség ólálkodó csapdái miatt, hanem, hogy elkerüljem a céltalanság vérszomjas csalódását — fe becsültem hátalévó életem különböző lehetőségeit s bizakodva indultam el nem-törődöm isteneink ezen elfelejtett, szakadékos útján, mint az egyedül, mely még tartogathat

számomra némi értéket. Nem eszeletem regényes viszontagságaimat; ezek nem is képeztek komoly akadályt akkori törhetetlen hitemnek; tulajdonképpen, ha nem ismerném az idő és a magány aljas, romboló tevékenységét esodálkoznom kéne jelenlegi reményvesztett fásultságomra.

A pusztulásra-ítéltek könnyű mámorában, öncélú megfontolás alapján, de véletlenszerűen — saját magamat várom.

Idáig érve eszmefuttatásomban, következtetések sora kínálkozik, melyeket csak olyan ember tehet, aki több hónapja áhítja a találkozást önmagával. Úgy érzem, elég rég óta tartózkodom itt, ahhoz, hogy megkockáztassam a kijelentést, mely első látásra talán rettenetesnek tűnik, de mégsem az, miszerint számomra még tisztázatlan körülmények közt, de az általam megszokottól különböző módon; hasonló törvényszerűségek alapján és mégis összeférhetetlenül eddigi megismeréseimmel, létezik valahol egy olyasféle emberi világ, melynek részesei nem ellenségei egymásnak, a gyanakvás nem ösztönökből fakadó menekülés mindattól, ami idegen, s melynek lakosai nemcsak azokban a találkozásban bíznak, melyekben önmagukat keresik fel. Magányosan végigszendvedt estém tűzénél — a lángok füsthalálba fulladó lebegését inkább csak belső indítástól szertartások készítenek megfigyelnem, hiszen a kiszáradt mohát és füveket igen keservesen szedem össze egy-egy ilyen tűzgyújtáshoz s taplálék híján a vadállatok támadásától sincs miért tartanom —, belefeledkezve a színek szédítő hullámszámba arra gondolok, nem késtem-e el ezzel a felismeréssel? Hiszen átadnom bárkinek is az élmény csiréit, már csak azért is lehetetlen, mert — ha le is jutok valami csoda folytán a hegység útvesztőiből — nem találnék épesszű embert, aki hinne nekem; magamon pedig nincs hogy segítsék; a ligha érkezik meg várva várt vendégem közelgő éhhalálom előtt.

Nem vagyok bizonyos benne, hogy éppenséggel mindenki, de sorstársaim, az önmagukba menekültek, biztosan ismerik a bizalom fogalmát, s ez a tudat már magában hordozza a bizalom tárgyának feltételezését. Vannak tehát emberek, s mint már említettem, számosak, akik nem félnek szembenézni az újjal, az ismeretlennel, a holdév hajnalán ólálkodó veszéllyel s ez a tény arra enged következtetni, hogy jónéhányan közülük el is nyerik szokatlan őgintességük jutalom-tükért: önmagukat. De ugyanők találkoznak egymással is, hisz útjaik nem végtelenbenyúlók s mind-ezen feltételezések végső eredménye az a létező lehetőség, az az emberi közösség, melyet fentebb említettem. Nem félek megálmodni azt sem, hogy e társadalom elérhető közelségben éli napjait; sőt — s ez már egész nemzetségem elarúlása — az is előfordulhat, hogy éppen az általam ismert egyedüli város: Nadar képez kivételt a barátságot, bizalmat ismerő emberek világában...

Napok teltek el, mióta tollat fogtam, hogy a jövő szeszélyeire bízza megörökítem néhány zavaros gondolatomat, s azt hiszem, közben magam is megváltoztam. Nem is a remény egyhangúan pisllakodó türelmes lángja az, ami feléledt bennem, nem is a megveszekedett mártíri sors öngyalázó, buta dicsősége, hanem valami zord, hajthatatlan tenniakarás, mely konok lendülettel sodor új városok felé. Kemény mozdulatokat érzek magamban, melyek felderítetlen ösvényekre űznek; tekintetem fagyos elszántágba magasztosul; tagjaimat ismeretlen erők összehangolt játéka készíti fejelemre. Minden nyomot eltüntettem s megszokta elmejegek innen.

Elmegyek, mert már tudom: a Világegyetem más helységeinek egyiken én is meg kell érkezzem egy másik önmagamnak.

BARANYI LÁSZLÓ

Revolúcia științifică și tehnică din lumea contemporană nu trebuie văzută doar prin rezultatele ei practice spectaculoase. Mai utilă decât uimirea în fața acestor rezultate și decât așteptarea pasivă a unor noi descoperiri este înțelegerea și valorificarea în diferitele domenii ale cunoașterii a revoluției metodologice în care este angajată gândirea contemporană și care explică, în mare măsură, cuceririle științei și ale tehnicii. O componentă plină de perspective în cadrul acestei revoluții a apărut ca urmare a pătrunderii în tot mai multe domenii de cercetare a unor metode de tratare teoretică a așa-ziselor procese neliniare. Cu toate că importanța acestui tip de procese este foarte mare, cunoașterea lor a fost mult timp neglijată sau a rămas la nivelul unor modele empirice din cauza lipsei instrumentului corespunzător.

În prezent aceste metode își arată adeseori insuficiența. Știința ultimelor decenii a fost invadată de procesele neliniare, care reclamă un instrument de abordare cu totul diferit. Dintre aceste procese, o importanță aparte o prezintă categoria așa-numitelor procese de autoorganizare. Cele mai complexe dintre sistemele care cunosc procese de acest fel — ființele vii — sînt de mult cunoscute. Sisteme similare au fost, recent descoperite în numeroase alte domenii:

SINERGETICA — O ȘTIINȚĂ DESPRE AUTOORGANIZARE

în fizică, chimie, biologie, ecologie, electronică, astrofizică, sociologie, economie, etc. Toate sistemele de acest fel au următoarea proprietate: să presupunem că un sistem, a cărui evoluție depinde și de anumiți parametri externi, se află inițial într-o stare perfect omogenă; în stări îndepărtate de echilibru termodinamic și în condiții în care este asigurat un schimb de energie (și, uneori, de substanță) cu mediul înconjurător, variația parametrilor sistemului duce la apariția în sistem a unor structuri ce prezintă o anumită regularitate. Cu alte cuvinte, sistemul trece spontan de la o stare de dezordine la una de ordine. Un exemplu foarte simplu, care a fascinat multă vreme pe cercetători, este acela al așa-numitelor celule Bénard: dacă un strat de lichid (de exemplu ulei siliconic) este puternic încălzit în partea de jos, apare o diferență de temperatură între baza lichidului și suprafața sa; cît timp această diferență este mică, nu se întâmplă nimic neobișnuit: căldura este transportată prin conducție. Însă deasupra unei valori critice a diferenței de temperatură apare un fenomen bizar, de convecție, care duce la formarea unui sistem, închis, de celule hexagonale de convecție. Apariția acestei structuri spațiale regulate reprezintă o înfirmare a unui principiu multă vreme unanim acceptat (atribuit lui Curie), după care toate simetriile cauzelor se regăsesc în efecte. Acest principiu este încălcat în toate procesele de autoorganizare. (Așa cum arăta R. Thom¹⁾, grupul inițial de simetrie al sistemului este înlocuit printr-un subgrup al său). Un alt exemplu, dintre cele mai semnificative, este laserul. Fără a intra în detalii de construcție, vom aminti că laserul constă dintr-un mediu activ, plasat într-o incintă prevăzută cu două oglinzi la capete, care emite lumină atunci cînd în sistem se pompează energie. Fenomenul de autoorganizare are loc în mediul următor: la puteri mici de pompaj, lumina laserului nu se deosebește cu nimic de lumina obținută de la surse obișnuite; atomii mediului activ emit fotoni la întâmplare, independent unii de alții, crescînd puterea pompajului, la o anumită valoare de prag proprietățile se schimbă radical: undele asociate fotonilor emiși devin sincronizate în fază (coerente); în felul acesta, atomii „cooperează”, producînd în final lumina laser, cu calitățile ei binecunoscute. Este ca și cum, în loc să emită la întâmplare un mare număr de fotoni, sistemul ar emite un unic foton gigantic.

Asemenea sisteme, în care se formează spontan structuri macroscopice spațiale sau funcționale, denumite de savantul belgian Prigogine, laureat al Premiului Nobel, structuri disipative, sînt studiate azi pornind din mai multe direcții. Una

dintre aceste direcții prezintă interes deosebit datorită caracterului ei interdisciplinar. Ea are la bază următoarea constatare: numeroase sisteme, din cele mai diferite domenii ale științei, prezintă similități izbitor de în comportarea lor atunci cînd trec de la starea de dezordine la cea de ordine. Se constată, de pildă, că unele dintre legile laserului sînt identice cu cele care acționează în selecția speciilor din biologie sau cu așa-numitele tranziții de fază de speța a doua care apar în diferitele domenii ale fizicii. Faptul a condus la concluzia că procesele de autoorganizare sînt guvernate de aceleași principii, independent de domeniile științifice de care țin sistemele respective. Fizicianul german H. Haken²⁾ a propus studiarea acestor analogii într-un cadru unitar, punînd bazele unei noi discipline pe care a denumit-o *sinergetică* (gr. *synergos*, colaborator).

Principala dificultate în studierea sistemelor sinergetice este de natură matematică. Relațiile dintre componentele sistemului sînt descrise de un sistem de ecuații diferențiale (din ordinul întâi) neliniare, în care intervin în plus forțe aleatoare. Interesant este însă faptul că, în multe cazuri, în apropierea punctelor în care, prin „colaborarea” sau prin „competiția” subsistemelor, sistemul trece de la o structură la alta, este posibilă o transformare a variabilelor sistemului

astfel încît în final acestea să poată fi împărțite în două categorii: stabile și instabile. Majoritatea variabilelor sistemului intră în categoria celor stabile și au proprietatea importantă de a se „adapta” imediat (în conformitate cu relațiile de legătură din sistem) la valorile luate de variabilele instabile. În felul acesta, ele nu mai sînt necesare în descrierea proprietăților sistemului și pot fi eliminate, ceea ce are drept urmare o reducere substanțială a numărului de grade de libertate ale sistemului (adică a parametrilor săi independenți). Variabilele rămase — cele instabile — sînt numite „parametri de ordine” și servesc la descrierea sistemului. Intrucît parametrii de ordine sînt puțini la număr, variația lor în spațiu și timp este observabilă la scară macroscopică sub formă de structuri spațiale, temporale sau funcționale. Deoarece în forma „structurată” sistemul conține mai multă „ordine” decât în forma omogenă, se spune că sistemul a parcurs un proces de autoorganizare.

Din analiza mecanismului dinamicii sistemelor sinergetice (în special a rolului jucat de fluctuațiile întâmplătoare), rezultă următoarea constatare aparent paradoxală: „durabilitatea” și „adaptabilitatea” sînt laturi contrarii ale sistemelor, iar evoluția acestora este dată, în mare măsură, de evoluția contradicției dialectice dintre cele două laturi. Un sistem prea „durabil”, deci supus într-o prea mică măsură fluctuației, nu evoluează; un sistem prea „adaptabil”, răspunzînd exagerat de puternic la perturbațiile externe, se descompune.

Din punct de vedere metodologic, sinergetica a pornit în special de la metodele unei discipline matematice, anumiți teoria sistemelor dinamice, și de la acelea ale fizicii statistice. Noua disciplină a evoluat însă în mod rapid; ea și-a dezvoltat propriul instrument de lucru, în bună măsură independent.

În țara noastră, cercetările în domeniul sinergeticii sînt promovate în mod prestigios de prof. dr. Ion Minzatu de la Universitatea din București. Este cu totul îmbucurător faptul că cercetările inovatoare ale tovarășului profesor Minzatu au găsit ecou și sprijin în cadrul cercetării timișorene și faptul că cercul de sinergetică de la Casa de cultură a studenților din Timișoara, inițiat de dînsul, a adunat, la dezbateri periodice, vii și instructive, un număr apreciabil de tineri interesați.

FLORIAN BOCIORT

¹⁾ R. Thom, *Les symétries brisées en physique macroscopique et la mécanique quantique*, R.C.P. 25 — vol 16 Strasbourg, 1973.

²⁾ H. Haken, *Synergetics*, Berlin — Heidelberg — New York, 1978.

150 de secunde pe teren

31 X 1982. Victorie cu 3-2 a Politehnicii Timișoara, de data aceasta în dauna formației A.S.A. Tirgu Mureș, principala rivală în lupta pentru podiumul diviziei A. În fața studenților, de cealaltă parte a fileului, alături de câțiva tineri nou veniți în arena sportului de performanță, un „mare” al voleiului românesc: maestrul emerit al sportului Nicolae Pop, multiplu medaliat european, olimpic și balcanic, cu peste 350 de

(Foto: A. MACAVEI)

meciuri în reprezentativa țării și răsplătit cu meritul sportiv clasa a III-a.

— Am dreptate, Nicu Pop?

— Categorie! De altfel, cred că e greu să vă contrazică cineva. Lăsând gluma la o parte, în spatele aștor reușite se ascunde o muncă istovitoare, o muncă începută în 1968 la Ș.S. din Tirgu Mureș și continuată mai apoi în capitală.

— Cum s-a realizat trecerea de la juniorul unei școli sportive de provincie la campionul de mai târziu?

— Tot prin muncă. În 1969 am fost admis la I.E.F.S., unde am jucat până la terminarea facultății, în 1973.

— Apoi a urmat „perioada Steaua”.

— Iar aveți dreptate! Mi-o luați mereu înainte. La Steaua mi-am petrecut aproape 10 ani de viață (până în 1982) și au fost poate cei mai frumoși. Da, știu ce vreți să spuneți: „Cei mai frumoși ani”, de data asta v-am luat-o înainte. Am cucerit cu Steaua un titlu de campion național (Dinamo ne-o lua mereu înainte) și am participat la 4 finale de Cupe Europene: o dată în Cupa Campionilor și de trei ori în Cupa Cupelor, pe cea din urmă câștigând-o de două ori.

— De ce tocmai Steaua?

— Aici am găsit un colectiv minunat care m-a „adoptat” din prima clipă și care m-a pregătit pentru sport și viață, pe mine care nu eram decât un proaspăt profesor. Poate și de aceea nu l-am părăsit decât în momentul în care mi-am dat seama că a venit vremea să cedez locul celor tineri.

— Ați fost mai bine de zece ani în slujba tricolorului românesc.

— Din 1970, când am fost selecționat pentru prima dată, n-am mai părăsit caravana tricoloră (deci forțat de accidente nedorite) până anul acesta. Am jucat alături de nume sonore în voleiul mondial: Cornel Orosz, Laurențiu Dumănoiu, Mircea Tutovan și alții, având șansa de a fi „dirijați” de pe margine de un tehnician desăvârșit, maestrul Nicolae Sotir. Cu toții, jucători și antrenori, odăi intrați în teren, aveam un singur gând: victoria; și fie că jucam în Columbia, Polonia sau Grecia, noi nu existam ca jucători în parte, noi eram România!

— Acum v-ați întors acasă să puneți umărul la ridicarea formației militare.

— Dar împreună cu soția și cei doi băieți ai mei m-am întors acasă și sper ca împreună cu ceilalți 10 băieți (tot ai mei sunt și ăia) să reușim promovarea. Desigur, echipa e tânără, lipsită de experiență, dar dacă punem pe celălalt taler elanul și dorința de afirmare, balanța aproape că se echilibrează. Cu un plus de tehnicitate, sperăm să ne aflăm în formă maximă la sfârșitul campionatului, când va avea loc barajul pentru intrarea în „elită”.

— Ce a adus nou pentru dv. această dublă postură de antrenor-jucător?

— De unde ați știut că am și eu un călcic al lui Ahile? Extraordinar, ați țintit la fix!... Păi, nu-i tocmai ușor și dacă stau să mă gândesc, pot spune că e chiar greu. Eu trebuie să mă pregătesc în continuare și în același timp să urmăresc încă 10-12 persoane, să fac observații, să corectez o mișcare sau alta. Ori Napoleon a fost unul singur... Într-o echipă cu iluștri necunoscuți — cum e echipa noastră — când vîi după zece ani de înaltă performanță, toată lumea așteaptă de la tine TOTUL. Trebuie să fii în permanentă un exemplu pentru mai tinerii mei colegi. Să-i ajut, să le explic. Am să joc atîta timp cît va fi nevoie de mine, cît mai pot fi util echipei.

— În numele studenților timișoreni vă doresc succes și sper să ne întâlnim la anul în divizia A.

— Mulțumesc. N-am încotro, trebuie să vă mărturisesc că am revăzut cu plăcere Timișoara, la fel de frumoasă ca o studentie și să-i asigur pe iubitorii voleiului că într-un probabil baraj Poli — A.S.A. va câștiga cel mai bun.

TEODORA IDVOREAN

Se apropie sfârșitul de an și, odată cu acesta, tradiționalele clasamente ale celor mai buni sportivi. Redacția revistei solicită pe toți iubitorii sportului să alcătuiască și să trimită pe adresa noastră clasamentul celor mai buni 10 sportivi ai anului.

VOLEIUL, CENUȘĂREASA SPORTULUI TIMIȘOREAN? (II)

veni, vidi... și nu vici

Revenim îată, așa cum am promis, asupra activității voleibalistice timișorene, punînd (sau măcar încercînd s-o facem) degetul pe rană, chiar dacă o să ne doară. Pentru aceasta să părăsim grădina lipsită de roade — în această toamnă — a clubului alb-violet și să aruncăm o privire în cea a „vecinilor” de la Universitate.

De la bun început, constatăm că aici datele problemei diferă totalmente: dacă Politehnica pornea la drum anul trecut cu un sextet foarte puternic, capabil să spulbere (măcar pe hirtie) orice adversar, Universitatea dispunea de o echipă „subțire”, slab pregătită și extrem de neomogenă. Bineînțeles eterogenitatea formației universitare n-a putut duce la nimic bun, căci dacă la un car înhami două animale ce trag unul „hăis” și altul „cea”, musai carul intră-n șanț. Mentalitatea diferită a fetelor a scindat echipa, s-au format și așa-zisele „biserițe”, da’ degeaba s-au rugat.

Și pentru că tot ne aflăm „între oglinzi paralele” să continuăm: la Poli circa formației o ținea — chiar dacă furtunile i-o smulgeau desori din mînd — profesorul Bodescu, la „U” mulți au așins Pămîntul Făgăduinței! Și s-au perindat la conducerea echipei, precum la antea cetute Mecca, o mulțime de antrenori, cu fel și fel de specializări. Că dacă nu găsim de volei, spun îi și de rugbi, tot sport se cheamă că facem! Romică Florea, Puiu Susan, Nicolae Mihăilescu, Dezideriu Blaiier și încă alții

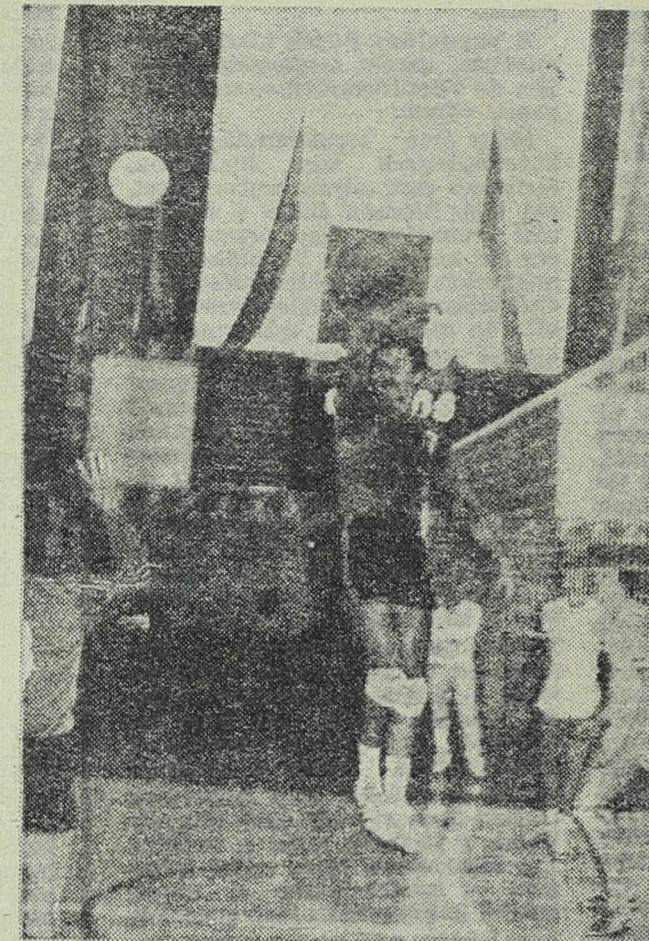

foto: ALEXANDRU MACAVEI

au venit, și-au tras suflul și p-aci ție drumul, că doar mai sint destule echipe în Timișoara. Veni, vidi... și nu vici! Ori dacă nu există un antrenor care să se ocupe temeinic de pregătirea echipei, care să pună puțîn suflet în munca sa, se puteau emite pretenții? Desigur că nu?

Aminteam mai sus de insuficiența pregătirii, să vedem acum cum stax lucrurile la nivelul echipei de juniori, care constituie principalul rezor

pentru echipele divizionare. Dacă la băieți profesorul Gheorghe Horhard a dat nu numai voleiului timișorean, ci și celui românesc nume de valoare, dacă Ș.S. din Caransebeș și Reșița au trimis și ele mesageri meritoși, fetele au pierdut (din nou!) startul. Și dacă nu semeni, cum să culegi? Ajunse la vîrsta senioratului, fetele nu mai pot învăța elementele de bază ale voleiului, dacă n-au făcut-o ca junioare (și alfabetul se

învață în clasa I și nu la liceu). Se știe, viața în divizia A e aspră... și cine nu cunoaște tabla înmulțirii, nu poate rezolva derivate sau integrale. Să vedem deci, cine sint învățăceii în ale voleiului la Ș.S., cine le învață alfabetul pe tineretele voleibaliste. Scriptic ar fi: Dezideriu Blaiier, Ion Ersigan, Puiu Susan. Dar primii doi au preferat să se așeze în niște fotolii confortabile în spatele unor birouri solide. Și atunci cu fetele cum rămîne? Păi, rămîn... de căruță, iar cele mari în B deocamdată și pe urmă mai vedem noi.

De echipă se ocupă momentan (oare pînă cînd?) Nicolae Mihăilescu și sperăm cu toții că va reuși „marele salt”. Echipa e foarte tînără (19 ani media de vîrstă), pentru că s-a renunțat la o serie de jucătoare: Maria Rusu, Doina Popescu, nucleul fiind format acum de fete talentate, în care s-au investit multe speranțe: Cristina Zoppelt, Maria Brinzei, Marieta Alexe, Cristina Cosma, Mihaela Șteian, Angela Gherdan și altele. Implicat, atmosfera a devenit tînerească, „foarte studențească”, la antrenament se gumește dar se și muncește „pe crăpate” fiindcă e greu să urci.

În încheiere, nu ne rămîne decît să sperăm că Nicolae Mihăilescu și fetele sale vor reveni acolo unde le e locul, asemeni colegilor de la Poli. Dar pentru asta, trebuie să fim alături de ei, acum cînd au nevoie de încurajările noastre și să le urăm baftă!

DOEA IDVOREAN

Printre crampoane

Revenim în grădina noastră studentească, și ne mai amărim toamna cu o veste tristă: echipa feminină de handbal Universitatea Timișoara nu mai există. De fapt a trecut ceva timp de la desființarea ei și cam doi ani de cînd i se prevestea și i se dorea acest lucru de către, paradoxal, chiar cei care o conduceau. Și fie-ne iertată diferența de vîrstă (de altfel nu e vina noastră), dar atunci cînd interesele unei echipe se pierd printre ambițiile personale ale celor sus amintiți, cînd aceștia nu se încurcă în a deranja lucruri gata și bine făcute pentru a-și satisface plăceri ce izvorăsc dintr-un orgoliu mărunț, de buzunar, ne închinăm de trei ori spre răsărit și ne rugăm să nu ni se u suce cerneala în condela înainte de a scrie tot ceea ce dragostea pentru sport ne îndeamnă să scriem. Și care ne îndeamnă să nu credem afirmațiile acestor personaje implicate în acest „joc secund” din afara terenului, oferite ca spuză ce urma să urmează să fie trasă pe plăcinta lor. Plăcintă care, pentru unii din ei s-a micșorat simțitor cu una mie și ceva lei mai puțîn la retribuție. Este vorba despre antrenorul fostei echipe Universitatea și actualei I.A.E.M., tovarășul Lache Constantin, care, în scurta perioadă de activitate sportivă pe care o mat are pînă la pensionare va fi retribuit de susnumita întreprindere. Sub aspectul pecuniar ce ni s-a „servit” ca informare, tov. Lache nu poate fi bănuț de dorință de înăvîțire. Și atunci ce l-a determinat „să aducă echipa în stare de a nu mai putea juca sub culorile Universității” (afirmația aparține tovarășului Bulboacă Leontin, vicepreședintele clubului)? Pentru că „Universitatea dispune de fonduri mai mari decît I.A.E.M. Bineînțeles legale (n.r. — Universitatea era finanțată de F.R.H.). O altă precizare a aceluiași vicepreședinte care așează o indignare ce o concurează pe a noastră, dar care în perioada semnării contractului de „vînzare-cumpărare” a echipei cu antrenor, jucători (oare), cărători de mingi și strîngători de mîini, era plecat într-un scurt concediu autumnal. Așa că tov. director al I.A.E.M.-ului s-a trezit în po-

sesia echipei cu cel mai valoros palmares din handbalul feminin românesc fără a fi nevoit să învingă opoziția tovarășului Bulboacă, care, deși are biroul tapetat cu fanioane și diplome, nu cunoaște nici măcar anul celei mai importante performanțe a echipei.

Nu e corect să-ți părăsești echipa favorită la greu, dar decît să o susții așa cum a fost susținută „POLI” în și după meciul cu F.C.M. Brașov mai bine te lași păgubaș. Păgubit tot rîmîl după un astfel de meci în care fazele de fotbal au alternat cu cele de imbrînceală, crize de isterie sau antifotbal. Ca să nu mai vorbim de gestul arbitrilor de tușă la golul al doilea al brașovenilor, care nu făcea altceva decît să semnalezze intenția de a o lua la dreapta. Dar, și singură să fi fost în teren și „Poli” nu putea câștiga din moment ce Manea își imbrîncea propriul căpitan de echipă (care la rîndul său a fost eliminat pentru lovirea intenționată a adversarului), Giuchici H „fugărea” pe Titî Nicolae cu intenția de a-l „sanctiona” pentru o greșeală, iar Murar se agita în dreapta și în stînga într-o pornire isterică ce vroia, chipurile, să pună capăt greșelilor de arbitraj. E ușor de înțeles (și ne mirăm că nu s-a întîmplat încă) faptul că un meci de fotbal se poate câștiga la orice fel de masă verde, aurită sau de import iar nicidecum la cea a violenței. Aceasta din urmă a transformat una dintre cele mai frumoase galerii într-o ceată de indivizi de toate vîrstele care nu se sfîșec să terfelească legile fair-play-ului. Se manifestă în cel mai bizar mod, întăritînd jucătorii și întăritîndu-se ca niște cățelandri bine păziți de zid. Trist este să vezi copii care n-au cunoscut încă gustul sudorii sportului „așțîți” de către câțiva pierde-vară pentru care suprema mîndrie este să fie remarcați în plenitudinea curajului lor: aruncînd cu pietre și cuvinte triviale din spatele inconștienței și brutalității lor. Să mai așteptăm totuși să „crească” o echipă „Poli” cum n-a mai fost vreodată și în rînd cu ea o galerie puternică dar încîntătoare. În paralel cu ținem pumnii acestui om de suflet care este Ion Ionescu.

MIHAI MINEA

CHILIPIRGHII

Aşa i-a numit tovarăşul procuror G.C. Popa, colaboratorul nostru, pe acei „maniaci” ai lucrului cumpărat la preţ mic. Printre studenţi se cumpără lucruri de toate feburile (afişe multicolore împinzesc complexul studenţesc). Lăsând la o parte psihologia acelor dispusi să cumpere orice (să ne gândim la tipicele discuţii ale gospodinelor despre preţul la Vegeta ori alte nimicuri străine trebuincioase ca să ne formăm o imagine asupra acestei jobii „vînd-cumpără orice”), să privim puţin acest aspect din punct de vedere juridic.

— Aceşti oameni se numesc tainuitori — ne spune tovarăşul G.C. Popa — sînt cetăţeni cinstiţi, în esenţă, dar care aleargă după bunuri de provenienţă străină, ori indigenă, obţinute la preţuri derizorii. Tagma lor este foarte largă. Ne vom ocupa doar de aceia, care cu o uşurinţă condamnată cumpără diverse obiecte, fiindu-le indiferentă provenienţa.

Pentru acei cărora bunul simţ şi conştiinţa nu le sînt argumente suficiente articolul 221 din Codul Penal defineşte astfel tainuirea: „...primirea, dobîndirea sau transformarea unui bun, ori înlesnirea valorificării acestuia, cunoscînd că bunul provine din săvîrşirea unei fapte condamnate de legea penală, dacă prin aceasta s-a urmărit obţinerea pentru sine ori pentru altul a unui folos material”.

Pentru a înţelege mai bine acest articol, să observăm că în cadrul acestei noţiuni intră şi înlesnirea valorificării unui bun, ori mijlocirea, în scopul de a obţine pentru altul un folos material. Deci, justificarea faptei ca verigă indiferentă şi pasivă („N-am făcut-o pentru mine, n-am scos nici un ban din asta”) e inutilă.

Cei mai mulţi aduc justificări de genul: „N-am ştiut, provenienţa bunurilor nu m-a interesat”. Instanţa ţine seama de o serie de elemente conjuncturale din care reiese clar statutul cumpărătorului de tainuitor sau nu. Pe lângă faptul că-ţi pui firese întrebarea: „De unde aceste mărfuri? De unde posibilitatea acestor preţuri?”, cine nu-l poate caracteriza pe omul care face contrabandă la colţul străzii, cine nu se gîndeşte dacă marfa e furată sau nu?

Să mai precizăm că de la tainuire la complicitate nu mai e decît un pas. Căci complicitate se numeşte promisiunea de a cumpăra un bun fu at, făcută înaintea furtului, dar tot complicitate se numeşte şi cumpărarea repetată a unor bunuri furate de la aceeaşi persoană. Ce sprijin mai mare îşi poate dori un infractor decît să ştie că are un plasament asigurat bunurilor cîmpătate ilegal. De aceea, dincolo de pedeapsa cu închisoarea de la 3 luni la 2 ani, sau amendă şi confiscarea bunurilor obţinute ilegal, pe care o suferă infractorul, acesta trebuie supus, în primul rînd, judecării noastre serere de conştiinţă.

CRISTIAN D.

Hollywood-ul a lansat prin imaginea adevărate culte: cultul banilor, cultul aventurii, cultul libertăţii, iar poate nici unul cu mai mari rezonanţe decît cel al dinţilor: surisul american, încrezător, agresiv, senzual sau ambiguu prin înşiruirea matematică imaculată, egală a colţilor, suris preluat probabil de la populaţia de culoare din sud, suris cu semnificaţii simultane psihologice, sociologice, estetice şi simbolice. Deşi preluată-n teatru, televiziune şi publicitate, deşi afişată de majoritatea personalităţilor politice şi ale culturii, totuşi, respectiva ideală perfecţiune dentară nu ne poate face să uităm nici de faptul epidemiologic al ocupării locului doi în lume de către caria dentară, după afecţiunile cardiovasculare,

tenşa stomatologică gratuită sau aproape gratuită de la noi, dacă populaţia nu participă cit de cit, în mod conştient, la profilaxie, activitate sim, lă şi avantajoasă de fapt, prin evita ea în viitor a situaţiei stressante de pacient.

Ce putem face noi, deci? În primul rînd nu abolirea consumului dulciurilor — necesare şi cu mare potenţial energetic — ci consumul lor moderat. Desfîntarea dependenţei copiilor faţă de dulciuri, a recompensării lor prin produse zaharoase. Evitarea consumării de dulciuri între mese, ci doar la masă, urmate apoi de fructe sau legume fibroase, curăţitoare: mere, pere, piersici, morcovi, gutui etc., sau de guma de mestecat ori, ce

— SFATUL MEDICULUI — SURÎSUL AMERICAN

urmată de procesele maligne şi de parazitozele intestinale, şi nici de chinuitoarea durere de dinţi, considerată ca fiind una dintre cele mai atroce dureri, alături de cea renală, biliară şi pancreatică.

Ceea ce a determinat creşterea indicelui de frecvenţă al cariilor în ultimul secol este fără îndoială civilizaţia modernă cu industrializarea şi urbanizarea ei intensă şi cu tot cortegiul de consecinţe ce decurg de aici, căci consumul de alimente moi, lipicioase, pasteurizate, suprapreparate, dar mai ales creşterea consumului de produse zaharoase, una din expresiile directe ale creşterii nivelului de trai, au dus la o adevărată explozie de carii, nu numai în ţările civilizaţiei supraindustriale, ci şi acolo unde au pătruns doar firave tentacule ale ei, de la eschimoşii cu dantură perfectă care nu cunoşteau zahărul, a cărui introducere a însemnat pentru ei apariţia în scurt timp a multiple cariilor complicate, pînă la indigenii din Tahiti, insulă care la cîţiva ani de la „debarcarea” zahărului a început să fie supranumită „un paradis cu surisuri edentate”. Desigur fără un dinte nu se moare, nici chiar fără nici unul, deşi complicaţii generale — cardiovasculare, osteoarticulare, renale şi gastrice apar o mulţime, ba uneori nici nu li se recunoaşte cauza dentară. De aceea tot civilizaţia modernă este datoare a rîda lumii curajul surisului american, acţiune însă insuficientă doar prin asis-

e mai corect, de periaj. Evitarea dulciurilor viscoase, lipicioase, aderente (caramelle, ciocolată, bomboane), preferabile fiind prăjiturile, îngheţatele, cremele budincile, spumele, băuturile dulci, răcoritoare, deşi după ele indicaţiile rămîn aceleaşi. Iar în al doilea rînd şi extrem de important, periajul atent, după fiecare masă dacă se poate, nu numai al grupului frontal ci al tuturor dinţilor, prin mişcări circulare pe toate feţele lor — spre obraji, spre limbă, pe feţele triturană — utilizînd periute mai dure pentru cei cu gingii sănătoase şi mai moi pentru cei suferind de paradontopatii şi gingivite, dar, în orice caz, din material plastic şi nu din păr natural, care în anfractuozităţile lui menţine adevărate culturi de microbi şi ciuperci. De asemenea, alegerea unei paste adecvate, mai abrazivă pentru fumători, cu fluor pentru copii etc., după indicaţiile medicului stomatolog curant. Şi, în sfîrşit, periajul obligatoriu, necondiţionat, fără scuze, în fiecare seară înainte de culcare, după care nu se mai consumă nimic, însoţit periodic de o curăţire cu mătasea dentară ori cu un substituent al a spaşilor interdente — prin uşoară forţare a firelor printre dinţi — urmata eventual de o clătire cu o apă de gură. Efort minim şi necesar, spre păstrarea propriei sănătăţi, a propriei frumuseţi: cultul corpului nostru.

VOICU A. DAVID
— I.M.T., an. IV, Stomatologie —

Eugen Ioniţă — Gheboia — Dimboviţa.

Am primit scrisoarea ta şi te asigurăm că vei rămîne în sufletul nostru ca un prieten bun şi că nu vom uita ce ai făcut pentru revistă, în scurta perioadă în care ai fost redactor al ei. Îţi îndeplinim dorinţa de a-ţi publica gândurile de octombrie. Aşteptăm noi veşti de la tine.

OCTOMBRIE

e o părăsire
de frunze
de aripi

sălciiile tac
plîngînd

trecătorii de pe pod
spun că riul
pleacă
mai tulbure

soarele
nezărit însingurat
suride

Florin Gheorghişor — Bucureşti.

Am selectat o parte din materialele dumneavoastră. Intenţionăm ca într-un viitor supliment cultural să realizăm

chiar o pagină în care să prezentăm cenaclul „Daniel Turcea” din care faceţi parte, cenaclu ce prin creaţiile membrilor săi ne-a atras încă de la început atenţia.

NOTA

Amintim pe această cale că redacţia revistei „Forum studenţesc” aşteaptă pe adresa ei scrisori acoperind o gamă largă de preocupări (nu numai creaţie artistică). Puteţi să ne scrieţi despre greutăţile voastre, despre neregulile semnalate în viaţa de zi cu zi a unui student. Promitem totodată că în măsura în care constatăm că acestea sînt veridice, vom întreprinde anchete şi vom face toate demersurile necesare rezolvării lor.

IULIA MIHAILOV

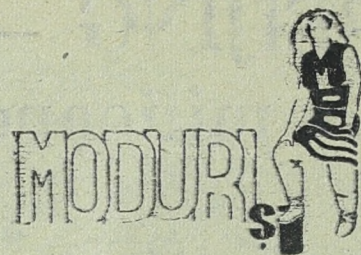
Publicăm, la încheierea rubricii noastre, cîteva rînduri, poate nu tocmai „conformiste”, dar, în orice caz... simpatice. Şi cerem scuze de pe acum celor care ne vor considera din acest motiv... neserişi:

Correspondenţă de pe strada Zurobara
Nely a venit de la Sighet special să ne spună:

— Băieţi! Nu e momentul să discutăm despre fotbal. Totuşi: U. Craiova...

Lăsînd cele 6 puncte la o parte, să vorbim de cele 13 puncte realizate de zimbrii carpatini care au suferit speranţele... „găinii” galice de a se încunună cu „creasta” de campioni ai Europei pe anul în curs! Bravo băieţi! Şi acum la schi Căminul 9, camera (căutaţi-o singuri) vinde schiuri Fischer, model 81, cu legături Tyrolia şi beţe austriece. Băieţi! Şi fete, în două săptămîni se va aşterea zăpada pe Semenic. V-o promite Fanu şi vă aşteaptă la marele bal al primei zăpezi.

Nu ne semnăm!

Ca în fiecare toamnă, în vestimentaţia feminină, pantalonul joacă un rol de maximă importanţă.

La cursuri, în afară de formula bluejeans (sau cord-jeans), bluză groasă de bumbac, vestă de fls, adidaşi, se poate adopta şi varianta pantalon de stofă, cămaşă, pulover, pantofi cu toc jos. După-amiaza, pantalonii vor avea lungă şi se va purta sacoul peste cămaşa cu guler mic (şi, eventual, cravată îngustă).

Pantalonii de seară („disco”) sînt ceva mai scurţi, purtaţi cu şosete fine şi balerini aurii sau argintii, de aceeaşi culoare cu poşeta şi curea.

Dacă silueta nu ne permite să purtăm pan-

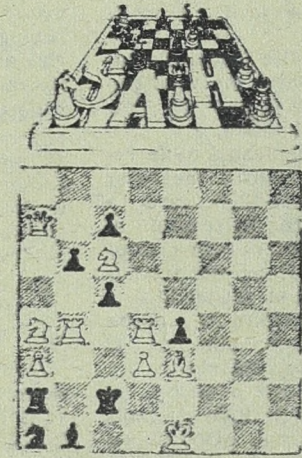
taloni, fustele vor fi drepte, eventual cu cîteva cute în faţă, bluzele şi puloverele vor fi largute.

În dimineţile reci, ciorapii groşi din bumbac sau lînă se pot purta la fuste sau sarafane din doc, catifea raiată sau din acelaşi material cu bluejeans-ii, cu pantofi sport.

Pantalonul tricatat, strîmt, se poartă şi el cu pulovere largi, fişuri matlasate, cu cizme joase sau adidaşi.

Unora dintre colegii noştri, mai neglijenţi, le vom aminti acum că la un pantalon cu dungi sau carouri, cămaşa şi puloverul vor fi uni, iar la pantalonii din stofă nu se poartă adidaşi.

GABI B.

ALB: Re1; Da7; Tb4; Td4; Ne3; Ca4; Ce6; a3; d3.

NEGRU: Rc2; Ta2; Nb1; Ca1; b6; c5; e7; e4.

Albul mută şi dă mat în două mutări.

DEZSI ALEX. B.

Soluţia din numărul trecut: D12.

MITREA EMIL

TOP

Absenţe

Sub titlul: „Sinteţi la şcoală” iniţiam în numărul trecut al revistei noastre un top al absenţelor. Investigaţiile noastre pentru realizarea acestei rubrici la secretariatele facultăţilor din C.U. Timişoara au înce-

put, dar lista noastră de propuneri este neindiferentă deoarece, după cum se ştie, în această perioadă studenţii tuturor institutelor au efectuat practica agricolă.

În numărul viitor: etapa I: TOP A.

Cămine

1 — 7C (65 p); 2 — 2 MV (64,5); 3 — 22C (64); 4 — 20C (63,5); 5 — 17C (62,5); 6 — 19C (62); 7-8 — 1 MV şi 15C (61,5); 9-10-11 — 21C, 13C şi 11C (59); 12 — 12C (58); 13 — 14C (57,5); 14-15-16 — 18C, 4C, 9C, (56,5); 17 — 8C (55); 18 — 2C (54,5); 19-20 — 1C şi 16C (53); 21 — 6C (52); 22 — 5C (50); 23-24 — 10C şi 19 TCMT (47).

Pop-Rock-Disco

Propuneri:

Nona Hendrix — DO WHAT YA (100)
Fantastique — MAMA TOLD ME (101)
Mitty — AMERICAN STAR (102)
Julius Green — ROCK YOUR BABY (103)
Jessi Colter — RIDIN' SHOT GOM (104)
Falco — AUF DER FLUCHT (105)
Rockets — FAST THING IN DETROIT (106)
Oasis — SUMMER HOLIDAY (107)
Noise — SI-SI (108)
Rockets — I GOT TO MOVE (109)
Sweetmix — SUSAN DON'T CRY FOR ME (110)
The J Geils Band — FREEZE FRAME (111)
Keith Marshall — LIGHT YEARS (112)
Survivor — AMERICAN HEART BEAT (113)
Peter Sue And Marc — HIT POTPOURRI (114)
Anne Murray — SOMEBODY'S ALL WAYS SAYING GOODBYE (115)

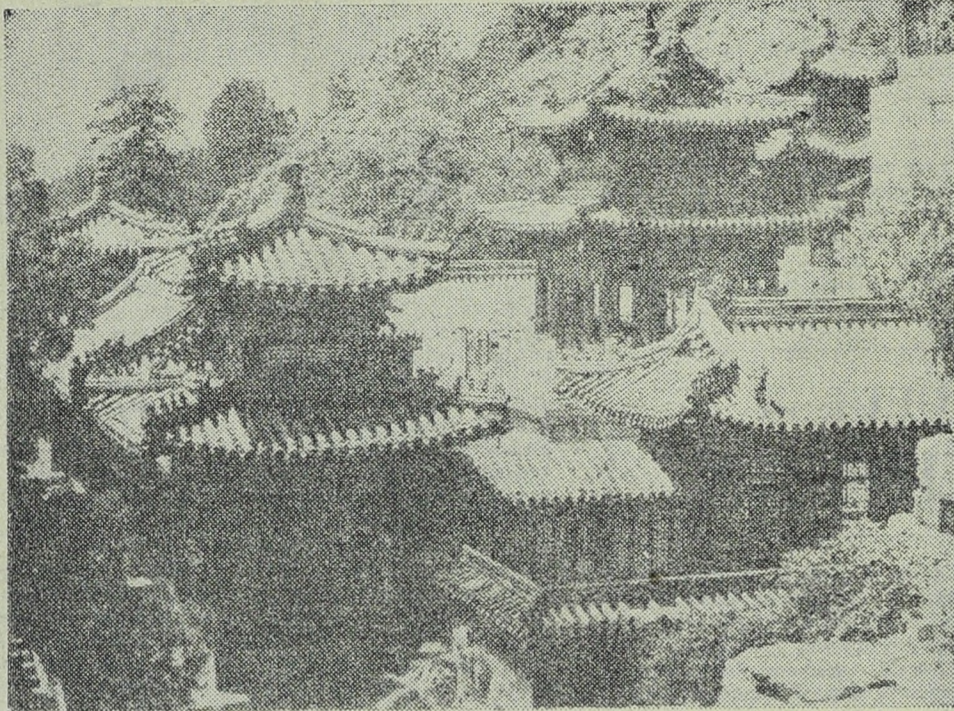
Fleetwood Mac — LOVE IN STORE (116)
Burrito:Brothers — IF SOMETHING (117)
Queen — THE DANCER (118)
Hank William Jr — HONKY TONKY (119)
Gary Holton — GARY OL' (120)

Această listă de propuneri a fost întocmită pentru ea pe baza ei şi în funcţie de sugestiile voastre (sugestii pe care le aşteptăm pe adresa redacţiei), revista „Forum studenţesc” să redacteze începînd din numărul viitor un TOP cu 10 din cele mai îndrăgite hituri ale studenţilor din Centrul Universitar Timişoara.

Acest TOP va putea fi ascultat în cadrul emisiunilor studioului „Radio-student”.

Realizatorii acestei rubrici:
NELU MUNTEANU şi VICTOR SPIRACHE

BEIJING — Orașul celor 3 milioane de biciclete

După 15 ore de zbor, cu o scurtă escază în Karachi (Pakistan), unde am suportat cele 38 de grade și umiditatea excesivă a aerului, iată-ne sosiți în Beijing.

Poate că ați vizitat multe locuri ale lumii, dar numai unele dintre ele v-au putut lăsa o impresie care să persiste. Beijing, capitala Chinei comuniste, este unul dintre orașele care cu siguranță v-ar reține atenția. De altfel, celebrul negustor venețian Marco Polo (1254-1324), care a poposit în acest antic oraș în secolul al XIII-lea, scria în jurnalul său de călătorie despre Beijing că ar fi cel mai frumos oraș din lume. El a lăsat posterității o descriere detaliată a orașului și multe lucruri despre care amintea mai pot fi văzute și azi, trezindu-ne fantezia.

Ca așezare, Beijingul are o veche și zbuciumată istorie, ce se întinde cu mult peste 3000 de ani în urmă. „Omul de Peking”, om primitiv, biped, a trăit în comunități izolate în peșterile de la

Zhoukoudian, la 50 km sud-vest de Beijing, acum 500.000 de ani. Tot în aceste peșteri s-a așezat cu 18.000 de ani în urmă și „upper cave man”. Săpăturile arheologice au dus la multe alte descoperiri din noua epocă a pietrei și din perioada dinastiilor Shang și Zhou.

Beijing a devenit în urmă cu 3000 de ani capitală a statului Yan și se numea Ji, pentru că mai târziu să fie cunoscut sub numele de Yanjing. După ce Qin a unificat China în anul 221 î.e.n., orașul și-a păstrat o importanță strategică deosebită pentru mai mult de 1000 de ani.

O altă importanță naționalitate veche din nord-estul Chinei, numită Qidan (Khitani), a înscăunat dinastia Liao în secolul al X-lea, stabilind în acest loc cea de-a doua capitală a statului: Nanjing (Capitala de sud). Pe locul acestuia se înalță astăzi poarta Guang. Nuzhen, popor originar tot din nord-estul Chinei, s-a răscolit și a cucerit capitala, detro-

nd dinastia Liao în anul 1125. El a pus bazele dinastiei Jin, cu capitala tot la Nanjing, dar cu numele schimbat în Zhongdu (Capitala centrală). A fost perioada în care, pe lângă construirea multor alte palate impunătoare, a fost înălțat în suburbiile orașului marele palat de odihnă și agrement, numit Daning (Palatul Marii Liniști). Este locul pe care astăzi se află parcul Beihai. La numai 60 de ani de la înscăunarea dinastiei mongolii au năvălit în China de Nord. Capturând Zhongdu și detronându-i pe Jin, mongolii fondează dinastia Yuan. Ei își păstrează ca centru Palatul Daning, reconstruiesc capitala și o numesc Dadu (Marea capitală). Aceasta a devenit fundamentul orașului Beijing. Construindu-se palate pe o scară largă, s-a creat în timp un „oraș în oraș”, așa zisul Oraș interzis, care a continuat să rămână capitala Chinei atât în timpul dinastiei Ming cât și în timpul dinastiei Qing, ultima venită la putere în 1644. Palatul Ming, locuit acum de curtea împăratului Qing, i se adaugă o serie de grădini imperiale de o neasemuită frumusețe.

Oamenii de toate națiile din China au creat o strălucită cultură în perimetrul orașului Beijing, lăsând în urma lor multe obiective de interes istoric și cultural: pagode răspindite de-a lungul și de-a latul orașului, faimosul Lugouqiao (Po-

dul Marco Polo) de pe râul Yongding, mormintele dinastiei Ming, pitorescul lac și deal din preajma Palatului de Vară, splendidul Oraș Interzis, Templul Cerului (unic ca arhitectură și design). Mai pot fi admirate groteștile stânci de la Shidu, fenomenele carstice variate din Peștera Yunshui de pe dealul Shangfang, maiestruoasa piață Tian'anmen și multe altele, toate făcând din oraș un loc al frumuseții.

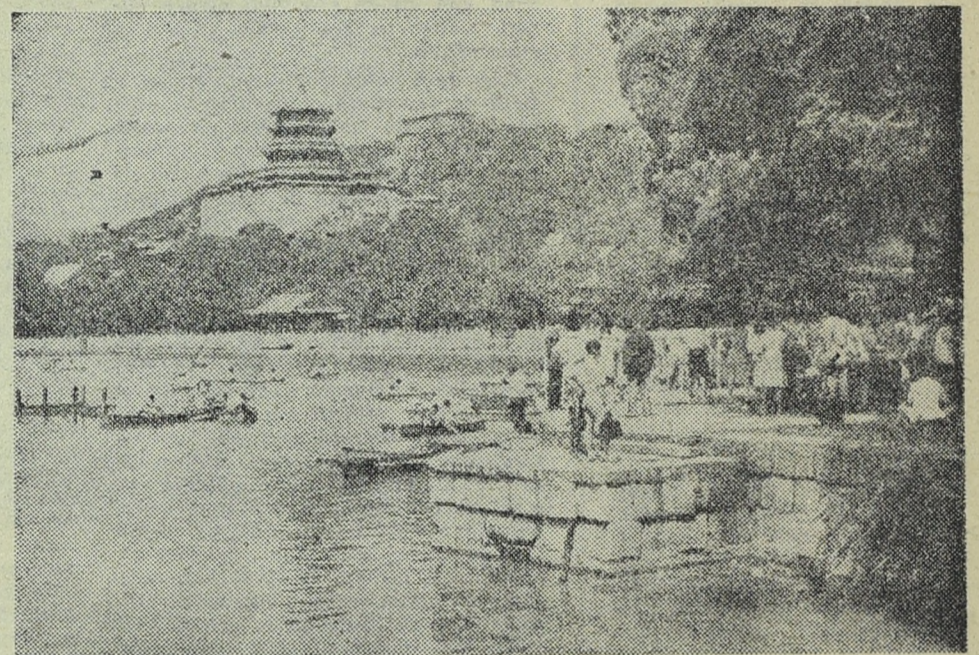
Beijingul este așezat în partea nord-estică a cimpiei Chinei de Nord și este înconjurat la est, vest și nord de munți. La aproximativ 160 km spre sud-est se întinde Bohai Bay, de mare importanță strategică. Beijing, împreună cu numeroasele sale suburbii, acoperă o suprafață de 17.800 km², iar populația sa depășește 9 milioane de locuitori.

Clima este temperat-continentală musonică, cu mari diferențe între cele patru anotimpuri. Ploile cad în lunile iulie și august. Cea mai fierbinte lună a anului este iulie, cu o temperatură medie de 25,8 grade Celsius. Iarna este secetoasă, cu zăpadă puțină, și nu prea friguroasă, cea mai rece lună fiind ianuarie, cu o temperatură medie de minus 4,8 grade Celsius.

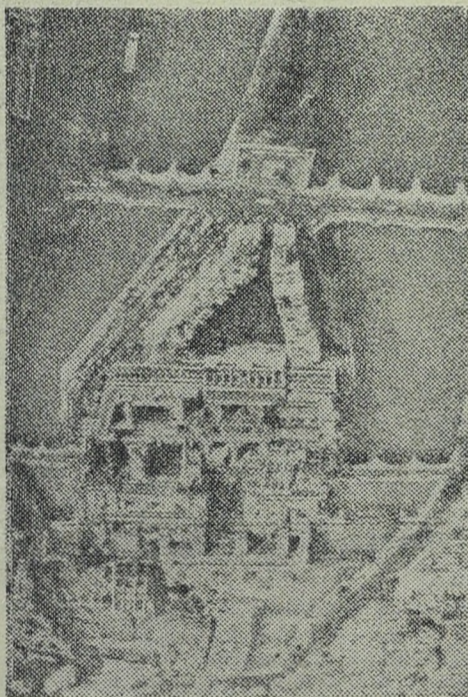
(Va urma)

Beijing — 14 iulie 1982

DAN PARVULESCU

Psihologia voiajului [tatonări]

O mantie violet, pină la glezne, mda, se lasă frigul, vine toamna. Conversația lincezește, furnicăturile-n spinare îți amintesc corvoada recentă a tranzitului între un tren de noapte și o cameră de cămin cu tarife speciale pentru bursieri. În Cartierul Latin, ce-i drept. Sediul deciziilor pare să se fi mutat în stomac, cu periodice rapeluri subalterne din călcie. Totul ar fi în ordine: ubicuitatea este ineptie dovedită, limitele rezistenței dinaintea avalanșei de stimuli, oricât extinse de îndărătnicia motivațiilor, există, sînt riscuri ale condiției de om

făcut din nervi, pleoape, urechi, dinți, coate... Frustrările sînt lăsate pentru mai târziu, sau, și mai bine, altora. Important e să pui mîna, cît mai e timp (o zi e puțin, două — de-a dreptul nesperat!) pe ciobul, așchia din care să reconstitui minunea. (Rolul tău, să fim bine înțeleși, este de „voyeur”, de figurant nevrednic și împiedicat.) E de lucru pentru o jumătate de viață... Intors acasă, de mîine adică, pe vremea asta, abia dacă o să apuci să afli că un atentat terorist tocmai se-ntîmplase două străzi mai sus de locul tău preferat (cam de vreme pentru preferințe, dar să trecem peste asta) de promenadă (iarăși o inadvertență: mai degrabă marș, marș forțat — mereu inconsecvent: de bună voie forțat, împins la granița îndurării, din judecata jainică, porvincială, că timpul călătoriilor este infinit elastic, că un minut parizian va atîrni în biografia ta prezentă și următoare mai greu de semnificații decît o oră de meditație susținută la domiciliu), poate că o să-ți ajungă la urechi vestea că o expoziție unică, o modă, o generație artistică dăduse în floare, în pîrg sau în stenahorie, exact atunci (nebagare de seamă fundamentală soldată cu încercări minuțioase, dar după toate probabilitățile infructuoase, de recuperare din sărăcia notițelor informative sau din ostentația îndrumărilor bibliografice), că ai „vizionat” natur vreo mie de cărți esențiale și altfel in-ac-ce-si-bi-le și e absolut nedemn că n-ai identificat încălcările, fugile subterane, rețeaua luminată și obscură a canavalei culturale, în fine, și-au scăpat o seamă de articulații. Dai să te rușinezi cu anticipație

pentru vina de a-i nedreptăți pe aceia care acasă așteaptă să le clarifici dacă pe malurile Senei predomină arșarii sau platanii, dacă procentul de respingere din partea populației pariziene a țevăriei de la Centrul Pompidou este într-adevăr în scădere (s-au obișnuit ei și cu Turnul Eiffel...), în ce suburbie, a cărui oraș e de găsit René Char...

Dar totul ar fi în ordine dacă n-ar persista senzația exoftalmică a neputinței vederii, creierii vor intra în grevă, capul stă să plesnească. Pe capul bine tuns își potrivește liniștit peruca ambigenă — în jumătatea stîngă atîrnă bucle femeiești, în cea dreaptă, un perciune întunecat. N-ai vreme să te miri, spectacolul începe. Apuci să te dumirești că aici se întretaie străzile Censier și Monge. Din gura de metrou, de unde aparuse și el, ies rarii călători de la ora de mică affluentă. El își aruncă mantia, dedesubt colanțul negru și încălțările ușoare, cu șireturi. Nimeni nu-l bagă în seamă: străzile, vai, sînt spațiul predilect de spectacol pentru toți neisprăviții... Se întoarce brusca, fața e impecabil grimată, conturul lăbărțat al buzelor, o lacrimă roșie. Își scurtuă brațele, îndoale genunchii, corpul răspunde perfect la comenzi. Privește (profesional) în jur și alege victima: înălțime mijlocie, ocupația probabilă — funcționar, motivul deplasării — treburi de serviciu, geanta voluminoasă, manșete albe. Mers preocupat, vagă imprecizie a călcăturii (platfus?). El îl urmează, îngroșînd nemilos impreciziile, e incredibil de aproape, la o schimbare de ritm a celuiilalt, mai mai să-l atingă. Douzeci, treizeci de metri tot

asa. Piruetă. Acum îl urmărește pe altul în sens opus. Camionagiu, gospodină, pierde-vară, pensionari, cîine, cucoană, turist. Lumea se oprește, îl contemplă, chicoteli, impertinența e de un tip special, în definitiv cei în cauză ar trebui să reacționeze. Cîțiva au trecut practic fără să observe. Vreo doi mai impulsivi sînt gata să-l ia la hartă, îți bați joc de mine, altul privește în urmă, se oprește speriat cu mîna în inimă, altul ridică din umeri și merge mai departe, timp risipit, osteneală pierdută, stringeri de mîna, un ghiont complice, ia să vadă dacă poți s-o imiți pe doamna cea grabită, punem prinsoare. Într-o jumătate de oră reprezentanța e terminată...

... Mai rămîn douăzeci-douăzecișicinci de minute de mărșăluială conștiințioasă pînă la apusul soarelui. Panica absurdă cînd te trezești căutînd un pod inexistent, figurind încă pe hartă. Nu-l vreme pentru descoperiri. Imaginile anterioare despre orașul nevăzut încă, dar știut pe dinafară, vin din urmă, tiranice. Chiar în amuzanta complacere sau respingere exasperată, rezultatul e același: nu e timp decît să se confirme, să se „autentifice” locuri comune, inflația de superlative și extaz. Pe altădată. Pe cu totul și cu totul altădată... (precizare: pre-textul acestor rînduri — parodiind liniștitor propria-mi literatură de dată recentă — e în cele două zile și jumătate (3 august după-amiaza și 26, 27 august) petrecute într-un oraș ce din întîmplare se numește Paris. Gările, feroviare și aeriene nu mai au secret, osuarele, cheiurile Senel, peroanele metroului îmi sînt cunoscute... „Căile de acces” odată știute, inima orașului n-are decît să fie descoperită).

ANDREEA GHEORGHIU

CONSILIUL DE CONDUCERE:

Ildico Achimescu, Francisc Albert, Petru Andea, Nikolaus Berwanger, Viorel Boldureanu, Teodor Bulza, Daniel Bumb, Radu Ciobotea, Gheorghe Crișan, George Dinu, Dan Dubină, Miloș Georgevici, Viorel Marineasa, Florian Mihalcea, Stela Mirel, Marcela Păcurariu, Luminița Marina, Ion Stan, Alexandru Vajda, Harald Zimmerman.

ADRESA REDACȚIEI:

Casa de cultură a studenților, bv. Tinereții nr.8, camera 7, telefon: 1.49.07, 1.97.21, (ședințe: luni și joi, ora 20.30).

TIPARUL: LP. „BANAT” TIMIȘOARA

COLECTIVUL DE REDACȚIE:

Daniel Bumb, Radu Ciobotea (redactor șef), Horia Dulvac, Helmut Frauendorfer, Andreea Gheorghiu, Daniel Kenst (secretar general de redacție), Florian Mihalcea (redactor șef adjunct), Mihai Minea, Marius Morariu, Nelu Musta, Dan Pampu (secretar de redacție), Dan Parvulescu, Luminița Marina (redactor-șef adjunct), Harald Zimmerman (redactor-șef adjunct).